

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

నంపుటము ౧౬
Vol. 16

చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ ఆగస్టు 17-వ తేది శుక్రవారము
శ్రీ విభవనామ సంవత్సర నిజరావణమాస శుద్ధ ద్వితీయ

No. 118
నంచిక ౧౧౮

అమృతంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలవేలు
యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువు పోట్ల
కాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. చెడుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
చురదను తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
నాన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతంజనము అన్నివిధముల
నొప్పులకు సంతవివంటిది.
పంచభావ చీటీ చూచి కొన్ని
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసినది.
అమృతంజనం డిస్కో.
6, 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు
109, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి

వెద్దాపురం శిల్కు బట్టలు.

మీ సొమ్ముకు తగిన విలువ } నాణ్యమైన సరకులు.
చాలకొలము వుండునట్టివి } సరసమైన ధరలు.

మైనూరు, పూనా, మద్రాసు, నూరత్, తంజావూరు, కంచీవరం మొదలగు ప్రదేశములలో జరిగిన ప్రదర్శనముల
లోను మహారాజులను నాయకులను బంగారుపతకములు యోగ్యతాపత్రములు పొంది యున్నారు.
మా యొక్క సరకుల వాణ్యమనకును తక్కువ ధరలకున్నా మేము పొందిన బహుమతులను ముఖ్యతాపత్రముల
నిదర్శనములు
మా శిల్కుబట్టలు ప్రతిగ్రామములోను ప్రతిబట్టలపాపులోను దొరకును. మా పేరుగల పేరుకున్నా ముద్రాది బట్టలు
తీసుకొనవలెను.
మా వద్దనున్న అన్ని రంగులలోను అన్ని సైజులలోను శిల్కుకండువాలు, దోపతులు, పేటాలు, నారమడి, పొత్తుపంచలు,
వర్తింక, కోటింగు, శిల్కులన్నా వేస్తుశిల్కు కోటింగు, కండువాలు, దుప్పట్లన్నా 20 100 రు లగాయిత 200 వర్క్
ములు జరిబట్టలన్నా దొరకును. వివరములకు యీ తిగువ యాద్రకుకు వ్రాయుడు.
తెలిగ్రాఫిక్ యడ్రసు.
శిల్కు
వెద్దాపురం.
శిల్కు అందు కాటన్ క్లాత్స్ మేన్యు ఫేక్చరర్ సు, వెద్దాపురం, తూర్పుగోదావరిజిల్లా
ఉత్పాదక సంఘమునందు అత్యవశ్యకముగా నుండవలసినది!

ప్రతి గృహమునందు అత్యవశ్యకముగా నుండవలసినది!
దీనిచే గలుగు గుణము అత్యద్భుతము!!

మా లోకామయహర కస్తూరి మాత్రలను

Regd
Sure Mark
తప్పించి, ఒకడపా వాడిన మీరు విక్రీతి ర్మిప్రచందరని మా నిర్మితమై పాతును. ప్రతిదినము అడుగడు
మాకు ఎప్పుడున్న ప్రశంసాపత్రములే ఇందుకు ప్రజల నిదర్శనము. 504, నా 201
ఇది మేలైనకస్తూరి, కుంకుమపువ్వు, అపూర్వమైన పీచులు మొదలగునవి చేర్చి, కాస్తూరికముగా తయారు
చేయబడినది. కాంచూరులో గాని, విడిగా గాని ఉపయోగించవచ్చును. వలంబిధములు, దగ్గులు, శీతలము
ల ఆతర్జము, పేగు, కడుపుబ్బరము, కడుపుబ్బరమే పిల్లలు వడినెము, ప్రకృతి తగ్గు, అగ్నిమాంద్యము, మద్యం
ము బలహీనత మొదలగువాటికి వైశ్రాధ్యధనవలె వనిచేయును. స్త్రీలు వనిపిల్లలు చూపలివారు మొదలగువారికి
అమృతసహనము. బాలింతల ఒక గొప్ప వక్రప్రసాదము. 250-300 మాత్రలు గల బుడి 1 కి ధర రు 0-4-0
సోన్లు ఖర్చు 0-4-0 త. పొత్తు ఖర్చుతో 6 పహా రు. 1-కి-0, 12 కి రు 2-18-0, 25 కి రు 5-3-0
భివగరత్న పార్శ్వపు వెంకటాచల పండితులు, పొవైటిరు.
శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైనూరు

ఇంద్రజాలమహేంద్రజాలము

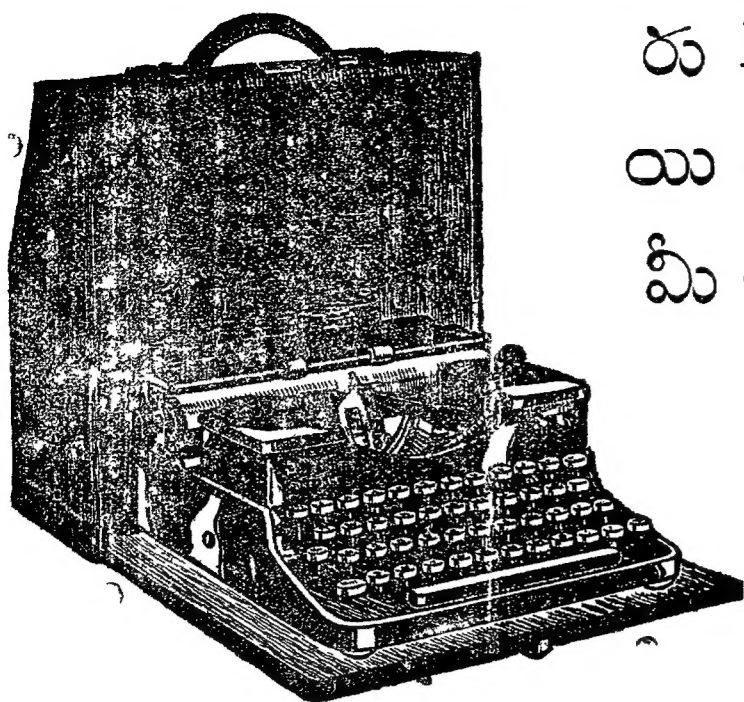
ఈ గ్రంథములో జర్మనీగారడి, హస్తలాభము, అంగ్ల భిక్ష
కాము, మంత్రకాస్త్రము, ధూతనైద్యము, యంత్రములు, చీట్లు
కేక రమాహులు, విశోదవిద్యలు మనుష్యుని నాయకుచేయుట,
మాడిచెట్టును పుట్టించుట, దీనిమతి సమాధియగుట, శరీరము
లేని తలచేత మాట్లాడించుట, గాలిలో మనుష్యుని నిలుపుట మొద
లగు విచిత్రము లున్నవి. దీనిచే మేజిక్ చేయగలరు. కల రు
Mesmerised Talisman సంతతి దీనిధరించిన విశ్వ
అశోగ్యము, బలము, ధనలాభము, తెలివి, అద్భుతము నియ
తని చేయవచ్చును. వ్యాపారమున లాభమువచ్చును. అశుభము
మెప్పు పొందినది. 688 1-కి రు 1-కి, 12-కి రు 2-కి
కీ. ఆర్. జార్జనంబాయుడు, మెగోర (గుల్బర్గా)

కామామృతము

కామామృతము 1671

ఈ యామృతము రాత్రిపూట ఒక్కసారి పుచ్చు
కొనిన ఎంత నిస్సారమైన కుక్కమైనను వెంటనే సంచారగు
ఖ్యము నీయగలదు. రీ దినములలో మూత్రముతో గలసిగాని,
మందువెనుకలగాని, నిద్రలోగాని పోయెడి కుక్కమును దృఢ
ముగా నిలిపివేయును. మధ్యన పుంసకులు, నరములములము తగ్గి
నవారు ఈమందునే పైకి పూతగాగూడ నుపయోగించిన
విక్రీతి శక్తివంతులు కాగలరు. మియు తరములు రహస్య
ముగా భద్రము చేయబడును. యోగ్యతాపత్రములు అనంత
ములుగాగలవు. 20 మాత్రలనీసా రు 2-0-0 కి డి.
అమృతాశ్రమము నెం 1. ఏలూరు ప. 1-2-3-4-5

గృహము మార్పులు
శ్రీమంత్ పండిత స్వామి శ్రీనివాస
గారువారు తమనివాసస్థలమును 2283, రాలిటా
రోడ్డునుండి ఎగ్జిక్యూ టివల్ క్రాస్ లో కు
గంగురెడ్డిరోడ్డునందు గల నెం 51 రు 4-కి-0-0
బంగళాకు 1-9-28 తేదీనుండి మార్చెనని
యిందుమూలముగా తెలియజేయడమైనది.

రు 12/-
యిచ్చిన
మీ అధీన

మగును

ROYAL

నెట్టెంబరు మాసాంతము వరకు.

రు 12/- మొదట చెల్లించి తదుపరి వాయిదాకు రు 12/- చొ॥
17 వాయిదాలలో చెల్లించిన రాయల్ పోర్ట్ లైట్ టైప్ రైటరును పొంద
వచ్చును. మొత్తం రు 216 అగుచున్నది. పైనిర్ణయ తేదీలోగా
కొనిన వారలు రు 20/ ల లాభమునకు కొనినవారగుచున్నారు.

ప్యాకింగ్ పోస్టేజీఖర్చులు ఉచితము.

రాయల్ కొనిన వారలకు యీ తక్కువ ధరలుతోబాటు,
ఒకమంచి ఫౌంటెన్ కలమును బహుమతిగా నివ్వగోరుచున్నాము.
ప్రతి కలముతోకూడ, సెప్టెంబరు 30 తేదీలోగా రు 200 బహుమతిని
పొందు విధమును తెలుపు వివరములు పంపబడును.

మీరు దీని విషయమై ఎక్కువ వివరములు
ఏల కనుగొన కూడదు?

యిక్కడ చించుదు

అడిసన్ అండు కో లిమిటెడ్.
మాంటురోడ్డు, మద్రాసు.

రాయల్ పోర్ట్ లైట్ టైప్ రైటరు విషయము తెలుపు పూర్తివివ
రములను, సెప్టెంబరు మాసాంతము లోపున రు 200/- గడించుపద్ద
తిని తెలుపు పత్రమును దయచేసి పంపగోరెదను.

పేరు.....

అడ్రసు.....

మీరు యీసంగతులన్నియు మీ స్నేహితుల-కస్టమర్లైన తెలియజేయవలసిన
వారికిరకు అడ్రసును వ్రాసిపంపిన తరుపరి, విషయమంతయు మీము నిర్వహించ
గలము.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యవధము. ప్రతియింట నుండదగినది. అన్ని షాపులలో దొరకును.

క్షయ-కలరా, రోగములు

రోగులకు, మంచినీటిపానీ

ఈ రెండు రోగములు, పెనుభూతములు పండివి ఒకటి,
మానవుని, జన సత్తువలు క్రమేణ లాగుచు, విప్పి పిల్చినేసి, తుద
కు, సరముల ప్రాగుక్రింద, తమూరుచేసి, ప్రాణములను గొలుచు.
రెండవది రోగమువచ్చి వెంటనే, ప్రాణమును గొలుచు పుటయు,
ఈవహమాదులు రెండును, పవనశించినయెడల, ఇవిర కి చేరుగ
దుట కల్గియుని తేలుచున్నది. దేశాధిపత్యము కల, రోగము
యందైన, గోవాల్పవృద్ధులయంతటి, పువనీ, నీరుగా
కల్గి, బలికాబు అనేక శుభములనుబట్టి, రోగమును
ఆహార విహారములయందు శ్రద్ధను జూపుచు, పువనీ, పువనీ
మొదలుగాగల పట్టాములకు, వెడలుచున్నాము, ముగ్ధా
మమునందు, కొందరు యువకులకు, నీరుగాల్పాధి వచ్చినపుడు,
ముడిరసరోగములు సహితము, నూత్నముగ, తంతరించి పోవు
టచే, వారు తీసికొనిన, వైద్య సలహాను నేనిక్కడ వ్రాయు
చున్నాడను.

ఏలాగునందు, డాక్టరు, వేణుగోపాలరావు నాయుడు
గారను, వయోకృద్ధులగుట, కొంతకాలము, వీరు అసిస్టెంటు
ఫర్మగకుడ పనిచేయుచుండిరి. గొప్ప మేధావి కొద్దిగా అంధ
త్వముకూడ ఉన్నది. క్షయరోగులు వారియొద్దకు వచ్చినపుడు,
వారిచ్చి సలహాలు నడపు పయిద్యవిధానము అత్యుత్తము.
పెద్దమందులు ఏమియు లేవు. అన్నియు మామచిట్టాల్లు.
ఆహారమార్పునందు, వారిచ్చిసలహాలు, విక్కిలి ఆహారజీయ
ములు, నేను చూచినంతవఱకు, వారియొద్దకు ఇల్లికి, క్షయరో
గులు, రోగమునండి, విముక్తి నొందిన, కాన గొప్ప బాధను
పడువారెవరైన నుండునెడల, వారియొద్ద, పువనీ సలహా
గై కొనవలసినదని హెచ్చరించుచున్నాడను.

కలరా.- వెనుక మాగ్రామమునందు కలరా వ్యాధి
వ్యాపించినపుడు, గ్రామమంతయు, రక్షించిది నొక్క నోరి
రామకృష్ణగారి బేషధమే యని వ్రాయుచున్నాను. వారి
వంతువాడిన వెంటనే, గుఱును కనిపించిది వారి కలరా బేష
ధము విరివిగా వాడుచు, ప్రయోజనము పొందుచున్నార, కాన
యీమందు ఉపయోగించి, కలరానుండి, విముక్తి నొందుట శ్రే
యస్కరము.

తల్లాప్రగడ, వెంకటేశ్వరరావు.

ఆంధ్ర గ్రంథాలయ

వార్షికోత్సవము

ఈ గ్రంథాలయ పంచమ వార్షికోత్సవము ఈ నెల 18వ
తేదీ కనివారము కర్నూలులో గాడిచెట్ల వారిశ్రావ్యత్తమరావు
యం. ఏ. యం. ఎల్. సి గారి సభాద్యక్షతక్రింద జరుగును.

ఈము విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

కార్యక్రమము

ఉదయము. 7—12 గ్రంథాలయమున, గ్రంథాలయ
సందర్శనము, ఉపాహారములు.

మధ్యాహ్నము. 12—4 కోల్చి మెమోరియల్ హై
స్కూలు హాలునందు,

12—1 (1) పద్యములు

(2) అశ్వశుభప్రారంభోపన్యాసము.

(3) ధాటిగా పద్యము చెప్పబడుచుండు
వరీక్ష.

విమర్శకులు

మ-రా-శ్రీ, గా|| హరిశర్వాత్తమరావుగారు,

,, బి. నారాయణ మూర్తిగారు,

,, యక. రంగాచార్యులుగారు.

1—2 ఉపన్యాసములు

1. నాచన సోమకవిని గురించి,

మ-రా-శ్రీ, ఎమ్. ఆర్. ఎస్. రామబ్రహ్మ కృష్ణులుగారు.

2. అలసాని పెద్దనకవిగిరించి

మ-రా-శ్రీ, పి. వి. సుబ్బయ్యగారు.

2—3 ప్రహసనప్రదర్శనములు

1. కళ్యాణుల్లములోని గిరికేయొక్క లోకవిషయ విమర్శన
విద్యార్థులు.

2. అ. బృ. గోపాదగు ధనదాసుని వివాహయతి మ.

3. మహాకవి కాళ్లకూరి నారాయణరావుగారు వధుసేవనుండి
మధుసేవకుల సంభావనలు, మ-రా-శ్రీ, బి. లి. కృష్ణ
నారాయణుగారు, విద్యార్థియును

3—4 (1) వార్షిక నివేదిక (2) అశ్వశుభ
అంత్యోపన్యాసము

యం. వేంకటరామయ్య,

[కార్యనిర్వాహకుడు]

రోగులను వ్యయముగ వచ్చిగాని, జాబుల ద్వారాగాని
 రోగములు మునుపటి కంటె మరిచిపోయినవలె రోగములను
 పుష్కలముగా వలసిన మందు, వధ్యము, వర్షము, వర్షము, వివరముగ
 వ్రాసి, కంఠబడును. (సం 2)

పిదప పథ ముగియబడినది.

బెజవాడ ఎలెక్ట్రిక్ స్కీము

(స్వీయినిలేఖి)

సబుకమిటివారి తీర్మానము
(ఇద్దరు సభ్యులు రాజీనామా నిచ్చిరి)

బెజవాడ, ఆగస్టు 16:— రాక రాక బెజవాడ మ్యూనిసిపాలిటీకి ఎలెక్ట్రిక్ స్కీము కాంక్షను అయివచ్చెను. విదులమలను ప్రభుత్వము ఆశ్చర్యపరిచింది. ఆరుమాసములనుండి వడ్డీ వృధాగా తిరుగుబాటుచేసి, తేలుపేయర్లు ఎప్పుడు ఎలెక్ట్రిక్ స్కీము ప్రారంభమగునో యని నిరీక్షించుచున్నారు. కాన్సిలు చారు 11 ను సభ్యులతో సబుకమిటి సేర్పించెనది. ఈ స్కీముకు సంబంధించిన పనికి ఆ పలుకుమిటికి సంతృప్తికరము నొసంగిరి. పీఠ టెండర్ల కొరకు ప్రకటన గావించిరి. ప్రపంచమునందు ఖ్యాతిని సంపాదించిన కంపెనీని టెండర్ల నంపి పోటీకి నిల్చెను. వేలకొలది జీతములను పుచ్చుకొను ఇంజనీరులు, నోరలు నోరలతో సమానముగ నున్న మనవారు రెండు మాసములనుండి బెజవాడకుందు మకాంచేసిరి. ప్రతి సబుకమిటి మొదలు యింటికి విసుగుజెందక పచ్చి గడ్డపూజలను చేసిరి. ఎవరి కంపెనీ వచ్చును మంచినిగూర్చి వారు యీ సబుకమిటి మొదలు వివరములను తెలియజేయవలెనని బోధచేయసాగిరి. తేనెడి అడ్డు సవాళ్లు అలపటలేకంద జవాబులిచ్చిరి. ఇంక శ్రమపడుటకు కారణము లేకపోలేదు. బెజవాడ ఆంధ్రదేశమునకూడని ఇతను సామాన్యపట్టణములకు పేద పల్లెలకు విద్యుచ్ఛక్తి దీపములు వ్యాప్తిచేయునని ఆశించెను. బెజవాడలో ప్రారంభమైనచో ఇతర చోట్లకూడ జల్లి వ్యాపారమును వృద్ధి జేయించుకొనవలయుననెడి యాశ ఆందరిని యిటుల గాఢమైన ప్రయత్నమునకు దింపెను. కంపెనీల పేర్లన్నియు బెజవాడ పోలకు తెలిసికొనవీలు కలిగెను. వెంట, చక్రవర్తి అగాథాన్ గ్రీన్ వుడ్డు మున్నగు యింజనీర్ల పేర్లు ప్రతి పోరుడును స్మరింపబడు తలపించెను. అన్ని కంపెనీలకంటె శ్రేష్ఠమైనట్టి కంపెనీకి పరిపూర్ణ ధరలకు కంట్రాక్టు యిచ్చి త్వరలో పట్టణమునంతయు 'ఎలెక్ట్రిసిటీ దీపములతో' వెలిగించెదనని సంకల్పించునాగిరి.

గవర్నరు మొంటి ఎలెక్ట్రిక్ ఇన్ స్పెక్టరు గ్రీన్ వుడ్డు గారు టెండర్ల నన్నింటిని పరిశీలించిరి. వారు మెర్రిలేస్ కంపెనీ యింజనీరులను కొలెండర్ల కంపెనీవారి తీర్మాన ప్రంభములు వగైరాలను నిష్కారముచేసిరి. వస్తువుల మంచిచెడ్డలను గ్రహించుటకు కొన్ని నూత్రములను నిర్వచించిరి.

గ్రీన్ వుడ్డు గారి సలహానుగాని నూత్రములనుగాని గ్రీన్ వుడ్డు గారు కొందరు సబుకమిటి మొదలగు యిద్దరు పక్షమునకు గ్రీన్ వుడ్డు గారివద్దను అటుపిమ్మట సలహాను పొందుటకుకూడ వారి కిష్టము లేకుండెను. వారు రాకుండ ఆటంకములను పెట్టిరి. కాని గ్రీన్ వుడ్డు గారిని ఎట్టకేలకు రప్పించిరి. వారి సాయమున కంపెనీల యింజనీర్లను ప్రశ్నించి కొంత సమాచారమును సబు కమిటి వారు గ్రహించగలిగిరి. గ్రీన్ వుడ్డు గారు తమ శక్తిసామర్థ్యములను కొన్ని కంపెనీల ధరలను తగ్గించుకొనులాగున చేసిరి. అఖండ గ్రీన్ వుడ్డు గారు మరల ఏ కంపెనీ సామగ్రిలను ఎట్టి లాభః క్షయమునకూడ పూనుచున్నట్లు తెలియచెప్పిరి. కాని వారి సలహానుగాని చౌకధరలనుగాని సబుకమిటిలో ఆధిక పరిఖ్యాకులు అంగీకరించలేదు.

పీఠ ఏయింజను టెక్నిషియన్ల తీర్మానించిరి ఆయింజను పట్టణమునకు కొలపిన విద్యుచ్ఛక్తి నీయకాలదట. ఇంతకంటె ఎక్కువశక్తిగల యింజను కొలపయినదట.

ఈతీర్మానమునకు వ్యతిరేకులయిన టాన్సరు, అయ్యంకి వెంకటరమణయ్య చుండూరు సీతారామయ్యగారు తమ అసమ్మతము (Minutes of Dissent) ల సంపాదించిరి. టాన్సరు గారు, అయ్యంకి వెంకటరమణయ్యగారు తమ పురపాలక సంఘసభ్యత్వమునకుకూడ రాజీనామాసంపిరి. కలెక్టరుగారివద్దకు ఈ తీర్మానమును రద్దుచేయమని రాయబారము తయారగుచున్నది.

పాట్నా న్యాయసభ తిరస్కారపు కేసు

నర్మలైట్ సంపాదకునకు రు 500 జరిమానా
పాట్నా, ఆగస్టు 16:— పర్మిట్టు శ్వాసాపభా దూషణకుతో శ్వాసాయుర్ముఖ్యులవరకు ఏకీభవించి పర్మిట్టైట్ సంపాదకుడగు మురళీమనోహర ప్రసాదుగారికి 500 రూపాయలు జరిమానా విధించిరి. జరిమానా నివ్వనియెడల యిచ్చువరకు పాట్నా జైలులో నుండవలసినదిగా నాజ్ఞాపించిరి. జైల్లరులపైన, మేజేజరులపైన వ్యాజ్యము ఉత్తరం ప్రారంభమైనది.

అయ్యంకి వెంకటరమణయ్యగారి రాజీనామాజాబు

మ-రా-రా-శ్రీ బెజవాడ పురపాలక సంఘం
ధ్యక్షులుగారి సన్నిధికి

అయ్యంకి! నువ్వూ మూడు సంవత్సరములక్రిందట తాము పురపాలక సంఘాధ్యక్షుడవడకి వచ్చియున్నాడు. తాము మ్యూనిసిపాలిటీయొక్క ఉద్ధరణకొరకై పలుకష్టములకు లోబగుటయు తాము శ్రీ కృష్ణజన్మస్థానమునండి వచ్చునరకి పురపాలక సంఘమునంతయు తమ అశుభదలగు కాంగ్రెసు పార్టీవారు స్వాధీనముచేసికొనబడెను. తాము వచ్చినప్పటినుండి క్రమమునందు తాము సంఘసభ్యులగుటయు, తరువరి అధ్యక్షులగుటయు యథాక్రమమున జరిగినవి ఇరవైయొక్క మాసములక్రిందట నేనును పురపాలక సంఘమునందు సభ్యుడనైతిని. తాము శ్రీ కృష్ణజన్మస్థానమునందుండగ ఏర్పడిన పురపాలకసంఘం కాంగ్రెసుపార్టీని తాము అధ్యక్షులైనప్పటినుండి సభ్యుడనైన పితృబ్రాహ్మణ చాలకాలము నిర్వహించిరి. కాని రానురాను కాంగ్రెసుపక్షమునవారిని సక్రమముగ నడువ తామెంత ప్రయత్నించుచున్నను ఆ కాంగ్రెసు పార్టీ విధ్వంసమైనది. సంఘ సభ్యులకు స్వార్థములు, స్వాభిమానములు, కక్షలు, ప్రబలసాగి శక్తియుక్తులనొందిరి. పురపాలన సౌక్యమునకుకాక తమ పట్టుదలను సన్నియకొనుటకే వినియోగించుచున్నార.

ఇందుకు కొన్ని దృష్టాంతముల దిశ్వాత్రముగ తమకు వివరించుచున్నాను.

1. సంఘ సభ్యుల ఎన్నికలకు కంట్రాక్టరులు, కంట్రాక్టరుల నిలుకడకు సంఘసభ్యులు పరస్పరసహకారసంఘములగుట అందుకు ఫలితముగ కొద్దిమొదలగునవి బాగుండకపోవుట.
2. మ్యూనిసిపల్ ఉద్యోగులు పనిచేసినను చేయకపోయినను, సభ్యులదయాదాక్షిణ్యములేత, తమ పదవులను సంతోషించుకొనుచుండుట; తత్ఫలితముగ ఎస్తాబ్లిష్మెంటు అమిశ్రముగ పెరిగిపోయినను పనులుమాత్రము పరిగ నిర్వహించబడకుండుట.
3. హైస్కూలునకు నువ్వూ పడితేలరాహాయలు నష్టమువచ్చుచున్నది. ఇంతకంటె ఎక్కువ సౌక్యముతో నిర్వహించబడుచున్న హిందూ హైస్కూలునకు నష్టమువచ్చుచుండుటలేదు. వచ్చినను ఏవల్లనష్టముతోనో పరిహారుచున్నది. ఈస్థితిగతులను చూచి సంవత్సరమునకు మూడునెలలకంటె ఎక్కువనష్టము రాకుండ నిర్వహించవలెనని పురపాలకసంఘమువారు యుక్తముగ తీర్మానించినను అతీర్మానము కొందరి సభ్యులపట్టుదలవలన రద్దుచేయబడుట.
4. ఇట్టివానికి కొలికిపూసయో యనునట్లుల తుదకు విద్యుచ్ఛక్తి ఉపసాధమువారు పట్టుదలను సన్నియకొనుటకై ముందుగనే గూడెంట్లకొని ప్రజలయొక్క లక్ష్యకొలది రూపాయలు పోతును బాధ్యతారహితముగ వినియోగించ తీర్మానించుట.

ఇట్టి సందర్భములయందు నేను ఈ పురపాలకసంఘము నందుండి ప్రజలయొక్క క్షేమమునకును యుక్తపరిపాలనకును తోడ్పడగలనను ఆశ సంపూర్ణముగ నశించినది. అందువలన ఇట్టి స్థితిగతులు మారువరకును నా అంతరాయము విరళముగ నేను యీ పురపాలకసంఘమునందు సభ్యుడుగ నుండజాలను. కావున నిందుమూలముగా బెజవాడ పురపాలకసంఘ సభ్యత్వమునకు నేను రాజీనామానిచ్చుచున్నాను. నా రాజీనామాను అంగీకరింప గోరుచున్నాను.

16-8-28
బెజవాడ } అయ్యంకి వెంకటరమణయ్య.

కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుల

కర్నాటకము మోతీలాలు నెన్నుకొనుట
ధార్వార్, ఆగస్టు 16:— కర్నాటక రాష్ట్రీయసభ అధికసంఖ్యాకులచే పండిత మోతీలాలుగారిని కాంగ్రెస్ అధ్యక్షునిగా నెన్నుకొనిరి. కొంతమంది వల్లభబాయికిని, కొందరు జనపార్టీలోను సమ్యక్తులనిచ్చిరి. లక్నోలో జరుగనున్న ఆఖిలభక్ష సభకు యీ క్రింది 5 గురిని కర్నాటకరాష్ట్రీయ సంఘాధ్యక్షుడు నియోగించెను. ఎన్. వి. కొబ్బరిగారు. డి. వి. జేట్టిగారు హోసకర్ కృష్ణారావుగారు, డాక్టర్ యు. రామరావుగారు, ఆర్.డి.నాకర్ గారు

శ్రీ వైష్ణవవిద్యత్సభ

కంజీవరమునందు ఉత్సాహకరముగా జరుగుట
కంజీవరం, ఆగస్టు 15:— కంజీవరములో శ్రీ వైష్ణవ మతము నుగురించి చివరికి చివరి సభ జేరెను. దీనిలో పాల్గొనిన వందేతులు సభ యందు చాల ఆభిమానము చూపిరి. 2 గడ్డుకు శ్రీమత్ అనంతాచార్యస్వామివారు సభాకార్యక్రమమును మిక్కిలి చాకచక్యముతో జరిపెను. శ్రీమత్ వి. వి. శ్రీవాస అయ్యంగార్, డి.వాక్ బహమార్ రంగాచారిగారు మొదలగు శ్రమఖులు సభవిషయము చాల శ్రద్ధవహించిరి. సభను విరమించునట్లు ప్రయత్నములు జనుపవలెనని చెప్పిరి. శ్రీ జగద్గురుగారి సహాయముతో సంస్కృత విద్యను పురరుద్రులచేయవలసిన దని పి. వి. అనంగరాచారిగారు చెప్పిరి. (ప్రీ ప్రెస్.)

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్.)
కోజావలెనే శ్రీ వైష్ణవవిద్యత్సభ పి. వి. మరములో జగద్గురుగారి ఆధిపత్యమున కూడెను. లక్ష్మీపురము శ్రీనివాసాచార్యులవారు నూయాస్వరూపమును గురించి తర్కవాదులు ప్రారంభించిరి. ఈ వాదములో పండితులందరు పాల్గొనిరి. తరువాత శ్రీమత్ టి. రంగాచారిగారు శ్రీ రామానుజసిద్ధాంతములను ప్రపంచమునకు తెలియునట్లు ప్రచారముచేయవలెననియు, అట్లయిన శ్రీ వైష్ణవము తమ ప్రజలందరిచేతను అవలంబింపబడుననియు చెప్పెను. తరువాత జగద్గురు శ్రీ వైష్ణవప్రాశస్త్యమునుగురించి గంభీర శ్వాసము గావించిరి. తరువాత సభ ముగిసెను.

నోటీసు

గుడిపాటి లక్ష్మీబాబుగారు శత్రుగారికి బెజవాడలో వున్న కమిషన్ కొట్టు యీమధ్యకు ఆవుల చేయబడినది. నడక కొట్టు తాములే లెఖ దస్త్రములు వగైరాలు లక్ష్మీబాబుగారు శత్రుగారి స్వాధీనములో వుండునని యింతవరకు ఎన్నికర్యా యములు అశీగినను లెఖచెప్పక శత్రుగారు ఓక్కరే బాకీలు వసూలు చేసుకొనలెనని ప్రయత్నించుచున్నాడు. బాయంటు వ్యాపారం తాములే లెక్కలు తెల్పెయడల చాలాబాకీలు నాకే రావలసి వుంటుంది. కాబట్టి నా బాయంటు కొట్టు బాకీదార్లకు తెలియచేయవలెనగా మీరు యింతవరకు బాకీలను నాకే చెల్లించవలెను నా అనుమతి లేకుండా నున్న వాల్ల రక్షింప పొందకుండానున్న లక్ష్మీబాబుగారు శత్రుగారికి మీరు యిచ్చే యడల అట్టివనాలు నన్ను బెజ్జుచేయవలెనని బాకీలను మీ బాధ్యత తొలగి పోదనిన్ని యిందుమూలముగా తెలియపర్చడమైనది.

ఇట్లు,
డి 14-8-28 పాకలపాటి ప్రకాశంబాబు.

సంపుట 1 ఆగస్టు 17 సంవత్సరం
విషయ సూచిక

వివాహవయోనిర్ణయము
శ్రీ విద్యాభ్యాసము (వెలమటి వల్లభస్వామిగారు)
గొడుగు, చెప్పులు (రామచంద్రుని వెంకటస్వామిగారు)
ధర్మపత్ని... (శ్రీమతి రాజేశ్వరిగారు)
(దొడదికి విడుగురు భర్తలుండిరా? (కొ. చక్రధరరావుగారు)
కాస్తాగిలు - చట్టుబండలూ? (శ్రీ. వ. పి. రామేశ్వరస్వామిగారు)
స్వర్ణలత... (వనవిహారి)
బారికలు - చదువు (లక్ష్మీరాజు నేలకలనానుమంతి రావుగారు, బి. పి. బి. ఎల్.)

నివాహక శ్వాస వ్యయపనిదూపణ (బింగోలు వెంకటరంగయ్య గారు, బి. పి. బి. ఎల్.)
శిశువులు - భయము; (నడ్డమూడి వెంకటరత్నం గారు)
రివ్యమును జన్మనము (వనవిహారి)
పుష్పవయము
అరటిపండు
అస్సోరీయలు
పరిశ్రాంత ప్రభావము
శ్రీశ్రీ
లోకనాథులు
పునస్సంధాన వయోనిర్ణయము చట్టుము
అలోచన, గ్రంథములు
త్రివర్ణ ఛాయాపటములు

సం॥ చందా. రు. 4. విడి వర్తిక ఆ. 6.
సంపాదకుడు - డాక్టర్ శే. ఎస్. కేశరి
గృహలక్ష్మి కార్యాలయము
486 పోస్టు బాక్సు 752 ఎస్కూరు, మదరాసు.

మదరాసువార్తలు

చింతాద్రాపేట సత్కాలక్షేపనభ:— 19 వ తేది ఆదివారము సాయంకాలము 4-15 గంటలకు చింతాద్రాపేట సామి నాయక పీఠి నెం॥ 1/105 వద్ద శ్రీ గంగనిలయం శ్రీనివాస కల్యాణము గూర్చి యొక కాండేపము (బహుశ్రీ కళకాపాదారి గారిచే జరుపబడును.

అంగంబాకం అల్లరి:— గో గాయములు పొందిన వారిలో దొరస్వామి నాయకరు ఆరు న తడు (నాయకులకు నివాసి) 15వ తేదిన అస. తిలో మరణించెను. ఈ పండుగమున ఇదివరకే నలుగురు మరణించి యుండిరి. తక్కినవారు వ్యవస్థ జేయుచున్నారు. (జి. పై)

శ్రీ శే॥ ఆర్. సుబ్బయ్యగారు:— సుబ్బయ్యగారు తెంగాలు పేదకవిల్లు ట్రావెలింగు ఏజెంటుగ పనిచేయుచున్న ఆర్. కృష్ణస్వామి నాయకుగారి సతీమణి. 25 ఏండ్ల వయస్సే జీవితచారిత్రము ముగిసిపోయినందుల కెంతయు చింతించుచున్నాడు. ఈ నెల 8 వ తేదీన ప్రసవమే ఆమె చెప్పివున్నది పని పోయినది. ఈమె మెట్టికత్తలేమను చరిత్రవరకు చదివెను. చిత్ర లేఖనమున ప్రావీణ్యము గడించెను. పరోపకారవరురాలు. ఈ యమ యాత్రికుల కాంతిల్లుగాక!

రాకపోకలు:— కె. వి. ఆర్. స్వామి ఎం. ఎల్. సి. గారు కాకినాడనుండి శేటి యుదయము మద్రాసువచ్చిరి. ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వే యేజంటు ఎఫ్. జి. వాధెగారు గత రాత్రి మద్రాసువిడిచి బెంగళూరున కేగిరి.

బల్లెనువెగారు గత రాత్రి మద్రాసు విడిచి పూనా కేగిరి.

కెనకె రాజాసాహెబుగారు గతరాత్రి మద్రాసు విడిచి ఊటీ కేగిరి.

ఒకసవరణ:— 16 తేది పత్రికలో వృత్తాంతలేఖల క్రింద "తెనాలి" అనుశీర్షిక క్రింద ప్రచురించబడిన దానిలో "శ్రీ శే॥ పానుగంటి లక్ష్మీ నరసింహం పంతులుగారు రచించిన రాధాకృష్ణ యనునాటకము" అని పొరపాటున ప్రచురించబడినది. ఈ లేఖ యొకవిలేఖిచ్చే వ్రాయబడినది. లక్ష్మీనరసింహంపంతులుగారు సతీపురియిచ్చుక. వారింకెంతయో భాషానేవ చేయవలసియున్నాడు. ఇట్లు పొరపాటున ప్రచురించబడినందుకు చింతిల్లును లక్ష్మీ నరసింహారావు పంతులు గారు దీర్ఘాయుష్కుంతులై మనవలెనని భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నాము. (ఆం పి సెం)

శ్రీమాన్ ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారికి

సన్మానసన్నాహములు

శ్రీయుత సామి వెంకటాచలం తెల్లిగారి యాహ్వానముపై శాంత్రెను నాయకులును ఇతర బాలీయవారులును నిన్న మధ్యాహ్నమున నూతన కోమలబిలాసువద్ద సమావేశమయిరి. ఈనెల 26 వ తేది ఆదివారమున మద్రాసున కేతెం మరున్న శ్రీమాన్ ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారికి సన్మానము జరుపుట కొక సన్మాన సంఘ మేర్పడెను. ఈ సన్మానసంఘము మరల రాజోపు ఆదివారమున 'వేళబంధుభవనము' వద్ద (చెట్టు రోడ్డు, రాయపేట) ఉదయం 8 గంటలకు సమావేశమగును. (ఆ. పై)

మూలై మిల్లులో నేతపనివాండ్ర యిబ్బందులు శ్రీయుత బి. శివరావు మద్రాసు కార్మిక సంఘాధ్యక్షులు) గారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు. — నేడు మూలై మిల్లులో నేతపనివాండ్రు రెండు మగ్గులుపై పనిచేయుటకు నిరాకరించిరి. ఈవిధముగా రెండు మగ్గులుమీద పనిచేయు నేతగాండ్రుకు కూలీల రేట్లను రాజధానియందలి యితరమిల్లు రేట్లతో సమానముగా జేయుటకు యజమానులు ప్రస్తుత మంగీకరించుటలేదని నేను నిన్నటిదినముననే పత్తముగా తెలిసికొంటిని. ఈవిషయముగూర్చి విచారించుటకు నేటిసాయంకాలమున నేతగాండ్రు యవసరసమావేశము జరుగును. (ఆ. పై)

శ్రీ సీతారామాంజనేయ నాటక సమాజము ఏలూరు శ్రీ పితాపురము మహారాజావారి అధ్యక్షత క్రింద శేపు 18 వ తేది శనివారము నాడు సాయంకాలము 5-30 గంటలకు

వరవిక్రయనాటకము.

పురుషోత్తమరావు:—నాట్యకళానిధి ఆరణి నత్యనారాయణగారు.

వేరయ్యశాస్త్రి:—శ్రీయుత కొచ్చెర్ల కోటరంగారావుగారు.

లింగరాజు:—శ్రీయుత ముంజులూరి కృష్ణారావుగారు.

ఆదివారము 19-8-28 తేది 5 30 గంటలకు

చంద్రగుప్తు.

చంద్రగుప్తుడు:—శ్రీమాన్ బాలకవి వెంకటరామానుజాచార్యులు.

చాణక్యడు:—శ్రీమాన్ డి. వి. సి. నరసింహారావు.

హైకోర్టు పురమందిరములో ప్రదర్శింపబడును.

వరవిక్రయ నాటకము:— శ్రీ సీతారామాంజనేయ నాటకసమాజమువారు (ఏలూరు శేపు 18 వ తేది శనివారము నాడు సాయంకాలము 5-30 గంటలకు హైకోర్టు పురమందిరమునందు శ్రీ పితాపురం మహారాజావారి అధ్యక్షత క్రింద వర విక్రయ నాటకమును ప్రదర్శించెదరు.

ఈ నాటకమునందు నాట్యకళానిధి ఆరణి నత్యనారాయణగారు పురుషోత్తమరావుపాత్రను, శ్రీయుతులు ఆవధానం పురుషోత్తంగారు భ్రమరాంబ పాత్రను, కొచ్చెర్లకోట రంగారావుగారు వేరయ్యశాస్త్రిపాత్రను, ముంజులూరి కృష్ణారావుగారు లింగరాజు పాత్రను, బాలరగు బి. వెంకన్న కృష్ణారావుగారు అక్కిచెల్లెండ్రు కాలిండికమలపాత్రలను గానలోల ఆకుల నరసింహారావునాయకుగారు లింగరాజుమారుడగు బసవరాజుపాత్రను ధరించెదరు.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

సెనేటుసభ్యుని యెన్నిక

జిల్లాగృహము 15-8-28 తేదిన బెజవాడనుండి యాక్రింది ప్రకటన గావింపుచున్నాడు:—కర్నూలుజిల్లా సానిక సంఘమునకు ప్రాతినిధ్యము వహించియుండిన డి॥ బి॥ సి. వెంకట రంగారెడ్డిగారు సెనేటులో తమ సభ్యత్వమును చాలించినందున భారీకాబడిన స్థానమును పూర్తిచేయుటకు ఎన్నికజరుపుట జిల్లాకలక్టరుగారు కోరబడియున్నాడు. ఈయెన్నిక విషయములో జిల్లాకలక్టరుగారు రిటర్నింగు ఆఫీసరుగవున యొందుకు సంబంధించిన వివరములను కర్నూలు కలక్టరుగారినుండి తెలిసి కొనవలెను.

బిహారు శాసనసభ

రాంచి, ఆగస్టు 16.—బిహారు శాసనసభ రాంచి సమావేశము జేరినది (ప్రారంభమయ్యెను. అసభికార సభ్యులు 6 బిల్లుల సవరణించిరి. బెంగాలు పెనస్సి చట్టమును కొన్ని సవరణలతో బిహారు రాష్ట్రమునందు ఆచరణకు తేవలయునని ఒక సభ్యుడు ఒక బిల్లును ప్రవేశపెట్టెను. స్థానిక సంఘములందు మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము, ప్రత్యేక నియోజకవర్గములు ఉండవలయు ననియు ప్రతిస్థానిక సంఘమునందునైనను చేర్చుట లేక చేర్చుట మహమ్మదీయులకు నుండవలయుననియు ఇరువురు మహమ్మదీయసభ్యులు రెండు బిల్లులను ప్రవేశపెట్టిరి. బిహారు బరిస్సారాష్ట్రమునందలి ధర్మాదాయముల పరిపాలనకు సంబంధించిన బిల్లును ఒక సభ్యుడు మహమ్మదీయ వాక్కు ఎన్టేటుల పరిపాలనకు సంబంధించిన బిల్లును మరొక సభ్యుడు ప్రవేశపెట్టెను.

నైమను కమిషనుకు తోడ్పడుటకై ఉపసంఘ మేర్పడువలయునను ప్రభుత్వ తీర్మానముపై ఆగస్టు 20 వ తేదీన చర్చజరుగును. (ఆ. పై)

న్యాయస్థానవార్తలు

హైకోర్టు క్రిమినలు సెషన్సు

హైకోర్టు

బాలికను ఎత్తుకొనిపోవుట

గంగమ్మను బాలికను బలాత్కారముగా ఎత్తుకొని పోయినది 1 తంబయ్యనాయకుడు, 2. వేరయ్యనాయకుడు అను వారలపై గావించబడిన ఆరోపణ ఈ దినమున హైకోర్టు క్రిమినలు సెషన్సునందు న్యాయమూర్తి కర్ణవెన్కటగారియెదుట విచారణకువచ్చెను. మద్రాసులు తాము నేరకలముగామని చెప్పుటచే న్యాయమూర్తి సవరణకును విచారించుటకు ప్రత్యేకము నొక జూరీ నేర్పరచెను.

ప్రభుత్వమువారి తంపున క్రొనుప్రెసిక్యూటరు కె. పి. ఎం. మిననుగారు తమ యారోపణలకు సంబంధముగ వివరించుచు నిలుల నుడివిరి. గంగమ్మయను భామె 13, 14 ఏండ్ల వయస్సుగల బాలిక. నేరముజరుగుటకు మూడుమూసలకు పూర్వమే ఆమె వ్యవృత్తరాలయ్యెను. ఆమెయు ఆమె యన్నయగు గురవయ్యనాయకుడు అక్కగారును బార్లిబువ్వతో నాగమణి గార్లతో ఓ థిలో నెం 28 కు గృహమున నివసించుచుండిరి. 1 వ మద్రాసు పూలనర్తకుడు, రెండవమద్రాసు ఒంపెద్దు బండివాడు, గురవయ్యనాయకునికి కూడ లభింపని. వీరు వరస్పరము నాల్గు వత్సరములుగా నెరుగుదురు. ఇటులండగా ఈ వత్సరం మే 10 తేదిరాత్రి 9 O'లకు మద్రాసు రెండవ మద్రాసుని మరొకరిని తీసుకొని గురవయ్యనాయకుడు ఇంటికి వెళ్లి గంగమ్మను బలవంతముగా పట్టుకొని నోటితోగుడ్డలని కట్టి జిల్లాబండిలో పడవేసి తీసుకొనిపోయిరి. అప్పుడు గురవయ్యనాయకుడు గృహమున వద్ద లేడు. ఆ రోజు ఆ క్కూనూత్రము గలదు. ఆమె అప్పురాగా మద్రాసు లామెను చంపెదమని కత్తితో దెవరించి వెంటబు బాలికను తీసుకొని పోయి ఆరాత్రి మూలైలో మరుగేళిన ఆననని ఇంటిలో నుంచిరి. తెల్లవారు ఝాము 8, 4 గంటలకు మద్రాసు లామెను తిరిగి మరొకయింటికి తీసుకొనిపోయి అచ్చట నొక గదిలో నుంచి 1-వ మద్రాసు గంగమ్మను బలాత్కరించెను. ఆ రాత్రి యే గురవయ్యనాయకు డీ విషయమై పోలీసు అధికారులకు ఫిర్యాదు చేయగా వారు ఆ మా కీ తీసి ఆ మరునాడుదయము 10 గంటలకే 1-వ మద్రాసుని గంగమ్మను వాడన్న గదిలో పట్టుకొనిరి. ఈ పంపర్చున 1 వ మద్రాసుపై (1) మైసకును బలాత్కారముగా లాగుకొనఁజూపనియు (2) ఒక బాలికను బలాత్కరించి మానభంగ మొనర్చిననియు నేరము లాలోపింపబడినను. పదరు నేరముల నొనర్చుటకు పహాయమున రెండవ మద్రాసుపై నేరాలోపణ పెంపర్చబడినను, సాక్ష్యవిచారణ జరుగుచున్నది. ఇంకొక శాస్త్రువాదు ఫలహారములకు లేదిరి.

(అంగురూపిణియా 9-8-28.)

(1)

(2)

(3)

(4)

(5)

(1) పి. వి. చౌదరిగారు:—కమ్యూనిస్టు కృష్ణాజిల్లా నివాసి ఇంగ్లాండులో చార్టర్డ్ అకౌంటెన్సీ చదువుటకు వెడలిరి. (ప్రె. ఫో. దీ.) (2) రెవ. డబ్ల్యు. ఎస్. ఉర్కు-హార్టుగారు డి. ఎల్:—కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము వైకుంఠాస్థలముగా నియమింపబడిరి. (ఎఫ్. పి. బి.) (3) కోట వెంకటసుబ్బారావుగారు:—బారిష్టరు మదరాసు బాహు కాన్సిలునకు అభ్యర్థిగ నిలిచిరి. (4) డా॥ వాసిరెడ్డి వెంకయ్యచౌదరిగారు ఎం. ఎ., ఎల్. ఎల్. డి:—లండను విశ్వవిద్యాలయమునందు శాస్త్రాచార్యులైన ఎల్. డి. కట్టము పొందిన ప్రథమ ఆంధ్రులు. మదరాసులో ఎం. ఎ. కలకత్తాలో బి. ఎల్. పట్టుము పొందియుండిరి. (పి. ఎఫ్. ఎ) (5) కె. చాందిగారు:—మైసూరు విశ్వవిద్యాలయము వైకుంఠాస్థలమునందు నియమింపబడిరి. (పి. ఎఫ్. ఎ)

డా॥ కె. ఆర్. రావుగారు
ఎం. ఎ., డి. ఎస్. సి.

విజయనగరం కళాశాలయందు శాస్త్రపరిశోధన జేయుచున్న పండితులు. గ్రహతారాదులను వెలుగురుద్వారా పరిశీలించు శాస్త్రమునందు అధికపఠనము జేయు లండనుకు బోవుచున్నారు. (ఎఫ్. పి. బి.)

ఎల్. హెచ్. గ్రెగుగారు

మదరాసు ప్రభుత్వపు ఇరిగేషను చీఫ్ ఇంజనీరుగ నియమింపబడిరి. బెజవాడలో ఇంజనీరుగ చాలకాలము పనిజేసిరి. (ఫోటో పి. నుండరామయ్య)

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ సవరణచట్టము:—సందర్భమున నియమింపబడిన సెలెక్షన్ కమిటీ నిర్ణయమునకు ఫోర్మలెంటు బారి కాన్సిలు చేబర్తవద్ద సమావేశమయ్యెను. చిత్తరేపాళ్లు చర్చించబడి కొద్దిసమయములో శామెండ్మెంట్లు. కమిటీ మరల సెప్టెంబరు 6-న తేదిన సమావేశమగును.

దబ్బాకు వల్లిలో

శ్రీ పరమహంస సచ్చిదానంద యోగీశ్వరులవారి ఉపన్యాసము

పై యోగీశ్వరులవారిచేయు జలస్తంభనమును గురించి ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రకటించియున్న దానిని అన్ని గ్రామముల వాడును చదివినందువలన ఆ జలస్తంభనమును చూడవలయునని పై గ్రామములముగ మేము యోగీశ్వరులవారిని ప్రార్థించితిమి. అందువలన 2-8-28 వ తేదీ నాయంబలం 4-గంటలకు మా గ్రామములో నుండు షెడవులో యోగీశ్వరులవారు వీటిపై బవ్వలించి అగ్గంట సేపువరకును పరబ్రహ్మమును ముత్యమేసి దీనిని చూచుటకుగాను ఈ గ్రామమునకు మట్టుప్రక్కలయందుండు గ్రామములందరూ విశేషముగా వచ్చియుండిరి.

మరల శాటిసాయిండ్లము 6 గంటలమొదలు 8 గంటల వరకును మానవజన్మము ఎట్లువచ్చినదో ఆ విషయమును గురించి యు, గర్భములో పండ ముద్దవించు విషయమును గురించియు, దేవుడు దేవాలయములో శిలారూపముగా నిలబడి మానవులకు చతుర్థాస్తమలను చూపించు విషయమును గురించియు, నింకను ననే గొప్ప గొప్ప దేవతాపూజల వలెనయి జనులందరూ ఆశ్చర్యపడునట్లు ఉపన్యాసముచేసిరి. ఈ ఉపన్యాసములు గొప్ప గొప్ప దేవతాపూజలుగనక, వీటిని బాలబాలికలు సహితము నిశ్చలముననుగలవారై యుండి ఉపన్యాసమును విని మిక్కిలి సంతోషించిరి.

సందకి శ్రీరాములు.

బందరు వైశ్యులు-కళ్యాణంద

భారతి

(స్వకీయవిలేఖరి)

బందరు, 18-8-28:—శృంగేరి విరూపాక్ష పీఠాధిపతి యగు కళ్యాణంద భారతీస్వామిలవారు తాము రచించిన శ్రుంగపావములో వైశ్యులను దూషించిరి. ఈదూషణకు వైశ్యు లాగ్రహపరచుటపై 1928 లో జరిగిన గుంటూరు ఆర్థవైశ్య కాన్ఫరెన్సువారు శ్రీస్వామిలవారిని బహిష్కరించవలసినదిగ తీర్మానించిరి. శ్రీస్వామిలవారు యీమధ్య మాపురములో చాతుర్భాగ్యపీఠము నెరవేర్చినందున సుదేశములో వచ్చిరి. గుంటూరు ఆర్థవైశ్య కాన్ఫరెన్సు తీర్మానమును శ్రీఆత్మూరి లక్ష్మీ నృసింహ వైశ్యసమాజమువారిముఖ జరిపి స్వామిలవారిని బహిష్కరించిరి. వాగ్దేవస్వామిలవారి ఆలయములో వారమురోజులు గీతావ్యాఖ్యానముమీద ఉపన్యాసములు నియ్యదలచిన శ్రీస్వామిలవారు రెండురోజులలో తమ ఉపన్యాసములను ముగించుకొని వెడలిపోయిరి. తమ స్వస్థానమునండి మాపుర వైశ్యసమాజమువారికి 15 దినముల నోటిసుతో వైశ్యులను చాతుర్భాగ్య బహిష్కర మేల చేయరాదో తెలుపుమనీ. విజయనగరమునోటిసుమీద స్వామిలవారి ప్రైవేటురీతిపరీక్షయొక్క పాడి అక్షరములు మాత్రమే వున్నవి. స్వామిలవారిసంతకము లేదు. సంతకము లేనికారణమున సరియైన సంతకముతో పంపవలసిన దని విజయనగరము తిరిగి శ్రీస్వామిలవారికి పంపిరి. ఇంత వరకును యేమియు జవాబులేదు.

మాధవయ్యగారి కుమార్తె

ఎం. బి., బి. ఎస్.

ఇంగ్లాండులో ఉన్నతవైద్యవిద్యను బహుయుటపై 14 వ తేదిన మదరాసు వీడిపోయిరి ఈ ప్రక్రియగంధకరలగు కీ॥ శ్రీ మాధవయ్యగారి కుమార్తె. (ప్రె. ఫో. దీ.)

శ్రీమతి అమృతమూర్తి

చిరంబరం పురపాలకసంఘసభ్యురాలగు నియమింపబడిన క్రమము ఆదివారమున వైద్యవంతురాలు. (ప్రె. ఫో. దీ.)

మద్రాసు బార్ కాన్సిలు:—సభ్యుల యెన్నికకు సెప్టెంబరు 22-న తేదీ నిర్ణయింపబడినది. వోటింగు పేదర్లు మోక్షార్థ రిజిస్ట్రారు అఫీసువద్ద పరిశీలించబడును.

స్వరాజ్యవిధానము

శ్రీకృష్ణ

మొదట కమిటీవారు తయారుజేసిన స్వరాజ్య విధానముపట్ల నన్ని బాగముల నుండియు చుముఖభావమే వెలువడుచున్నది. ఆంగ్లో హైందవ పత్రికలలో ఇంగ్లీషుమొదలు పత్రికదప్ప మిగిలిన పత్రిక లన్నియు రిపోర్టును వినుతుచున్నవి. పయోనీర్, స్టేట్స్మెన్, సివిలు మిలిటరీ గెజెట్టు, టైముస్ ఆఫ్ ఇండియా, పత్రికలేగాక మదరాసు మొయిలు పత్రిక నయితే తన ప్రాతవైఖరిని విడనాడు చున్నది. ఇంగ్లండులో గూడ నెహ్రూరిపోర్టు ఆశ్చర్యము గలి గించినది. భారతీయ నాయకులు స్వరాజ్యవిధాన మును తయారు జేయ జాలరను తలంపు తొలగి నది. ఇందుకొరకు పైమను కమిషనును నియమింప నక్కరలేదనియు, రాండుచేబిలు సమావేశమును సూర్పించో, వ్యవహారము పరిష్కారమగు ననియు, కాంగ్రెసు సభవారును, భారతీయ సభవారును ఎంతజేష్టినను, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు వినుపించు కొనక, శుద్ధశ్వేతసంఘమును నియమించి, దేశ ముం దంతటను తీవ్రప్రాతికూల్యమును పురికొల్పిరి. పైమను కమిషనువారు, నెహ్రూ కమిటీ వారితో కలసి యోచించవలయు నని, లాన్సుబరీగా రిపుడు చెలుపుచున్నారు. కాని ఇట్టి ఏర్పాటుకు ఏపక్షము వారును సమ్మతించరు. రాండుచేబిలు సమావేశము నేర్పరచినగాని, యీసమస్య పరిష్కారము గాజాల గు. లేబరు పక్షమువారు పైమను కమిషనుకు తోడ్పడక, భారతీయుల స్వయంనిర్ణయస్వాతంత్ర్య ముగూర్చి పట్టుదల జూపినచో, రాండు చేబిలు సమావేశము తప్పక సమకూరెడిది. అందుకు మారుగ, ఏరు యింపీయల్ మతము నవలంబించుటచే కన్సర్వేటివు పక్షమువారును బిర్రవిగిసిరి.

హైందవసమస్య పరిష్కారము గావలయు ననినచో, పైమనుకమిషను నుపసంహరించుకొనుట బ్రిటీషుప్రభుత్వమువారి కసినధర్మము. అప్పుడు అనుకూలవాతావరణ మేర్పడగలదు. ఇందుకొరకై లేబరుపక్షమువారు పాటుబడవలయును. తమప్రతి నిధులను కమిషనునుండి వెంటనే తొలగింపవలయును. అందుకుమారుగ, శుక్కుసానుభూతి చెలిపి ప్రయో జనములేదు. 28 వ తేదిన, లక్నో నగరమునందు నర్వపక్షసమావేశము గూడి నెహ్రూకమిటీవారి రిపోర్టును విచారించగలదు. దేశమంతయు అంత్య నిర్ణయమునకై వేచియున్నది. వివిధపక్షములవారును అక్కడికి వెడలుచున్నారు. కొలదిమార్పు లతో కమిటీవారు తయారుజేసిన స్వరాజ్యవిధా నము ఆమోదింపబడునని యూహింపబడుచున్నది. అప్పు డిది, హిందూదేశపు కసినపు కోర్కెలను

చెలుపును. దీనినంగీకరించుట, ఇంగ్లండుకు మిక్కిలి జేమము. దీనిని నిరాకరించునెడల, ఆ బాధ్యత ఇంగ్లండుపై నిలిచియుండును. హిందూ దేశము మాత్రము తనవిశ్వమును విడువజోదు. లేబరు పక్ష నాయకు లగు జ్యోషీగారు, కార్మికులతరపున స్వరాజ్యవిధానము నామోదించిరి. మహమ్మదీయ నాయకులగు సర్ అబ్దుల్ రహిమాన్, స్వరాజ్య విధానమునామోదించుచు, యుక్తవయస్సుగలవారం దరకును వోటింగు అధికార మిచ్చుటచే, స్వల్ప సంఘములవారి కికమీద, అధికసంఖ్యాక సంఘ ములవారియొద్దనుండి వత్తిడి గలుగజోదని, స్వల్ప పరచిరి. హిందూదేశ పరాధీనస్థితి ఇంగ్లండుకును ఇండియాకునుగూడ అవమానకరముగ నున్న దనియు, ఇది ఎంతత్వరలో దొలగిన సంతమేలనియు, రహింగారు భావించుచున్నారు.

అత్యంతమితవాదు లగు సర్వాధికారి బోలు నాయకులుగూడ స్వరాజ్యవిధానము సంతృప్తికర ముగనున్నదని పలికిరి. హిందూమహాసభవారి యభి ప్రాయములను వ్యక్తపరచు "హిందూస్థాన్ టైముస్" పత్రిక, నెహ్రూ కమిటీవారి స్వరాజ్యవిధానమును స్లామించుచు, భారతీయుల కసినపు కోర్కెల నిది వ్యక్తపరచుచున్నటుల, వ్రాసెను. స్వరాజ్యవిధా నమునందలి వివరముల పట్ల భేదాభిప్రాయము బాత్తుగ లేదని, ఎవరును జెప్పజాలరు. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నాదర్శముగ బెట్టుకొనిన కాంగ్రెసు పక్షమువారికి, స్వరాజ్యవిధానము సూచించిన తక్షణ కామనువెల్పు లక్ష్యము ఆశాభంగకరముగ నుండుట సహజము. ఇట్టి ఆశాభంగము బయల్పడు చునేయున్నది. దూరాదర్శమగు సంపూర్ణ స్వాతం త్ర్యమునకును తక్షణాశయమగు అధినివేశరాజ్య స్వాతంత్ర్యమునకును సమన్వయము గుదురునటుల, జేయవీలగునని ఇంతకుపూర్వము సూచించియుంటి మి. సామ్రాజ్యమునుండి విడిపోవుటకు ఇండియాకు హక్కుగలదని నిరూపించినచో, కాంగ్రెసు ఆశయ ము సఫలమగును. మరియొక విషయమునగూడ నెహ్రూ కమిటీవారిలోపము గనుపించును. హైం దవ స్వరాజ్యవిధానమును నిర్ణయించుటలో, కమిటీ వారు అధినివేశరాజ్యములలో ప్రజలైన రాజ్యాంగ విధానమును అనుసరించిరి. ప్రజలకు సంపూర్ణ భా ధ్యత లభింపవలయుననుటలోగాని, వారికి కోశాధి కారము హస్తగతము గావలయు ననుటలోగాని, ఎట్టిభేదాభిప్రాయ ముండజాలదు. కాని, భారతదేశ సాంప్రదాయముల కనుగుణ మగు సూత్రముల ననుసరించి, రాజ్యాంగవిధానమును నిర్ణయించిన బాగుండెడిది.

దేశబంధుదాసుగారు అట్టి ప్రయత్నము గా వించిరి. బాబు భగవాన్ దాసుగారును, కొంతవరకు డాక్టరు బిసెంటుగారును అట్టి ప్రయత్నముల నలి పిరి. గ్రామమును బునాదిగ గైకొని, గ్రామపంచాయతులకు పూర్ణాధికారమొనగచో, స్వరాజ్యము గ్రామములలో సుప్రతిష్ఠితమగును. గ్రామములకు గావలసిన అక్కరల నన్నిటిని, పంచాయతులు దీర్చుచుండును. మండల పరిపాలనమునకును గ్రామ పరిపాలనమునకును నన్నిహిత సంబంధముండవలె ను. ఇటులనే, మండల పరిపాలనమునకును రాష్ట్ర ముల పరిపాలనమునకును కలయిక ఏర్పడవలెను.

గ్రామము మొదలురాష్ట్రమువరకును, స్వపరిపాలనా విధానము ఒక్కరీతిగ నాగిపోవలయును. జాతీయ భావము సర్వత్ర ప్రవహించుచుండవలయును. ఈరీతి ని, నెహ్రూకమిటీవారి స్వరాజ్యవిధానమును సవరిం చుటకు వీలుగలదు. కాని, యీసందర్భమున గాంధీ మహాత్ముడు చేసిన అమూల్యగు సలహాను మరువ గూడదు. నెహ్రూ, సుభాష్ చంద్రబోసులబోలు కాం గ్రెసు శ్రముఖులును, అలీఇమాం సప్రూల బోలు మితవాదనాయకులును, అసీబోసు రిస్సానీవు సహ కారవాదులును, మంగళసింగబోలు సిక్కునాయ కులును, ప్రధాను బోలు బ్రాహ్మణేతరనాయకు లును గలసి తయారుజేసిన స్వరాజ్యవిధానమును సులభముగ త్రోసివేయ వీలగునా? ఇన్ని పక్షముల వా రేకాభిప్రాయము తెలుపుట కికముందు సాధ్య మగునా? పైమను కమిషను ఉత్పాతమే ఇన్ని పక్షముల నేకముఖమునకు ద్రిప్పగలిగెను.

ఎల్లరును దేశము నావరించిన ఉపద్రవమును కనుగొని, యీసమయమున ఒక్కటిగ నిలువవలె నని భావించిరి. సందిగ్ధసమయ మరుదెంచి హిం దూదేశమునకు స్వాతంత్ర్య మీయవలసిన తరుణ మాసన్నమయినపుడు, దానికి సున్నజట్టుటకు ఇం గ్లండులోని వివిధపక్షములవారును ఏకమయినసంగ తిని మరువగూడదు. తుదకు లేబరుపక్షమువారు గూడ కన్సర్వేటివులతో చేతులగలిపిన సంగతిని మరువజనదు. అటునే హిందూదేశమునగూడ, స్వాతంత్ర్యరక్షణకై అన్ని పక్షములవారును ఏకమై పాటుబడుట యవసరమగుచున్నది. స్వాతంత్ర్యసిద్ధి ముఖ్యము. తదితరయోచన లన్నియు, దానికి లో బడవలయును. ఎన్ని భేదము లున్నను వెనుకబెట్టి, దేశస్వాతంత్ర్యసిద్ధికై ఎల్లరును చేతులగలువవల యును. బ్రిటీషువారు స్వలాభరక్షణకై ఏకమయి నటులనే, భారతీయులు తమ సక్రమలాభరక్షణకై ఏక మగుట విధి యయినది. పక్షపాతరహితులు బ్రిటీషువారి స్వార్థచర్యను సమర్థింపజాలరు. కాని, హిందూ దేశ చర్యనుమాత్రము అభినందింపకతీరదు. అందుచే భారతీయు లేకమగుటలో, న్యాయరక్షణమే ప్రధానోద్దేశ్యమగుచున్నది. ఇంకను ఎంతకాలమని ఏరిలో ఏరు కొట్లాడుట? ఇంకను ఎంతకాలమని పర స్పర అసహనము జూపుట? విదేశీయులు తమబల ములను ఆయత్తపరచుకొని, హిందూదేశస్థితిని చక్క బరువకుండగ, భారతీయు లింకను తమలో తాము కలహించుకొని, విదేశీయులప్రయత్నములను బల పఱచుట వివేకమగునా?

వివిధపక్షములమధ్య భేదాభిప్రాయము లున్న పుడు, సాంఘిక మతప్రయోజనములు రాజకీయ వ్యవహారములను ప్రేరేపించు చున్నపుడు, లోప రహిత మగు రాజ్యాంగవిధానమును తయారు జేయుట యసంభవము. రాజీనిమిత్తమై కొంతవరకు లొంగవలసి వచ్చును. లక్నో సమావేశమునకు వెడలువారు, వివిధపక్షముల వారిమధ్య ఏతిరున నయినను ఏకీభావముగుదురునటుల జూడవలయును. గాంధీ మహాత్ముడు సూచించినటుల, ఏపక్షమువా రయినను, ఏసంఘమువా రయినను రిపోర్టునందలి సూచనలు చించి చెండాడ వీలగును. హిందువుల డేమమున కివి యనుకూలముగ లేవని హిందువు లును, మహమ్మదీయుల డేమమున కివి యనుకూ

లముగ లేవని మహమ్మదీయులును ఎంతదూర మైనను పోరాడుకొనవచ్చును. ఈవట్టుదలల కంతం డదు. ఇచ్చి పుచ్చుకొను నైపుణ్యము లేనపుడు, సమాధాన మెన్నటికిని గుదురజాలదు. అందుచే వివిధపక్షముల వారును దేశక్షేమమును ప్రధానముగ నెంచి, భారతభూమినావరించిన ఉపద్రవమును తొలగించుకొనుటకు ముఖ్యముగ పూనుకొనవలయును. భారతీయులలో నైకమత్యము గుదురునెడల, స్వరాజ్యము లభించినటులనే ఎంచవచ్చును. ముప్పది మూడుకోట్ల ప్రజల దృఢవాంఛల నెవరు నిరాకరింప గలుగుదురు? లక్ష్మీనగరమున జరిగిన కాంగ్రెసుమహాసభలో హిందువులును మహమ్మదీయులును గలసి చేసికొనిన ఒడంబడికను మాంటుఫర్డు గ్రంథకర్తలు తూచాదప్పకుండ అంగీకరింపవలసినదెచ్చును. నర్వపక్షసమావేశము మరల లక్ష్మీనగరమునందే కూడుచున్నది.

వివిధ సాంఘిక రాజకీయపక్షముల వారును ఆమోదించెడి సిఫార్సులను పార్లమెంటు సభవారు అంగీకరింపక తీరదు. ఈ సమయమున సైమనుకమిషనువారెటుల ప్రవర్తించినను, లక్ష్యపెట్టువారుండరు. భారతీయులకోర్కేలే ప్రధానస్థాన మాక్రమించును. చీనా దృఢసంకల్పమును, మిగుల బలమయిన పాశ్చాత్యజాతులవారు నయితము సఫలపరచుటలేదా? భారతీయదృఢ సంకల్పమును, దూరదృష్టిపరులగు బ్రిటీషువారు నిరాకరింపజోరు. కాని, వివిధపక్షములవారును ఎవరికి వారే యని ప్రవర్తించమొదలిడుచో మాత్రము, దేశక్షేమమునకు భంగము కలుగుటయగాక, స్వీయక్షేమమునకు గూడ భంగముకలుగుట నిశ్చయము. లక్ష్మీలో ఒడంబడిక గుదురునెడల, అది ఎటులయినను సఫలమగునటుల జూచుటకు వివిధపక్షముల వారును కృతనిశ్చయులు గావలయును. హిందూదేశపుక్షసినపువాంఛలు సఫలమయినగాని, భారతీయులు తృప్తిజెందరనియు, అంతకుతక్కువయయిన ఏర్పాటులను ఆమోదింపరనియు, ప్రపంచమునకు వెల్లడిగావలయును. ఇట్టి సందిగ్ధసమయమున, దూరదృష్ట యగు గాంధీమహాత్ముని హితవు నాకర్ణించి, దాని ననుసరించుట సత్ఫలదాయకము. ఈ సమయమున భారతీయు లెట్టి అనాలోచితకార్యము గావించినను, భావిపరిణామమునకు తీరని భంగము కలిగించినవారయ్యెదరు. లక్ష్మీ సమావేశము, స్వరాజ్యమును చేరువకు దెచ్చుటకు తోడ్పడుగాక!

బొంబాయి కార్పరేషను:

సైమను కమిషను

శుక్లశిఖి

బొంబాయి కార్పరేషనువారు, సైమనుకమిషను నియమించిన విద్యాసంఘము వారికి తోడ్పడ నిరాకరించుచు తీర్మానించుట శుభచిహ్నము. పునా మ్యునిసిపలు సంఘమువారును, బొంబాయి కార్పరేషనువారును సైమను కమిషను కేవిధమునను తోడ్పడ నిరాకరించి, ఇతరస్థానిక స్వపరిపాలన సంఘముల కన్నిటికిని సరియగు మార్గము జూపిరి. లోకలుబోర్డులును మ్యునిసిపలు సంఘములును సైమను కమిషనుతో నెట్టిసంబంధము బెట్టు

కొనక ఆత్మశ్రావణము నిలుపుకొనుట యవసరము. భారతశాసన సభలో సెలెక్టు నియామక తీర్మానమును, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ప్రవేశపెట్ట రని తెలియుచున్నది. అట్టి ప్రయత్నము జరుగుచో, శాసనసభాధ్యక్షులగు పటేలుగారెట్టి నిర్ణయము గావించెదరో తెలిసిన విషయమే. స్టేటు కౌన్సిలు సభాధ్యక్షులు, ఒకమారు గావించిన నిర్ణయమును సంవత్సరములోపల కదలించ వీలు లేదని దెలిపి, ఇతరులకు మార్గదర్శకు లయిరి. రాష్ట్రీయశాసన సభల అధ్యక్షులు గూడ, ఇటులనే నిర్ణయించుట న్యాయముగ నుండును. అన్ని శాసనసభలలోను భారతశాసనసభ ముఖ్యమయినది. ఈశాసనసభ కేర్వడు సెలెక్టు కమిటీకే కొన్ని యధికారములు గలవు. రాష్ట్రముల కేర్వడు సెలెక్టు కమిటీల కెట్టి యధికారములు లేవని తెలిసిన విషయమే. భారత శాసనసభ సెలెక్టుకమిటీని నియమింపనిచో, బహిష్కారము నిలిచియే యుండును. రాష్ట్రీయసభలో మంత్రిపక్షమువారిని, స్వల్పసంఖ్యాకప్రతినిధులను, నామినేషెడు సభ్యులను ఎటులబట్టిననటుల ద్రిష్టాటకు వీలగుటచే, అధికారబలమువలన నేర్పడు సెలెక్టుకమిటీలను పాటింప నక్కరలేదు. అధికారపక్షపు వోట్లు లేనియెడల, బహిష్కారమే తప్పక నిలుచును. శాసనసభ్యులు కొందరెటుల మెలగినను, ప్రజలు బహిష్కారమును గాఢముగ కోరుచున్నారనుటకు సందియములేదు. సైమను కమిషనువారు గావించు, డంబపు ప్రకటనల కెట్టివిలువ యుండదు.

వి. జే. పటేలుగారు : ద్వంద్వప్రభుత్వము

భారతశాసనసభాధ్యక్షులగు గౌ. వి. జే. పటేలుగారు ప్రస్తుతసమయమున ఏపక్షమునకు జెందక బోయినను, నాగపురములో ముచ్చటించుచు, ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానముక్రింద, మంత్రు లెట్టిమేలు నలుజూలరనియు, దేశమునందభివృద్ధి జరుగుట యసంభవమనియు, చాటిరి. ఈవిషయమై ఏపక్షమువారిలోను భిన్నాభిప్రాయ ముండజాలదు. ప్రజలకు కోశముపై సంపూర్ణాధికార మొనగుట, రాజకీయాభివృద్ధికి మూలహేతువగునని వీరినమ్మకము. అన్ని శాసనసభలకును సంపూర్ణాధికారము నిచ్చుట యవసర మని, వీరు ఇంగ్లీషుమెనుషత్రికా ప్రతినిధికి దెలిపిరి. ప్రజలకు స్వపరిపాలనాధికారము లభించిన పిమ్మట, సాంఘిక కలహములు వానియంతట యవియే తొలగిపోవునని పటేలుగారికి నమ్మకముగలదు. ఐ ల్లాండు లో కొంతకాలము క్రిందటివరకు చెలరేగుచుండిన ప్రాప్రెంటెటు రోమను క్యాతలిక్కు సంఘముల అంతఃకలహములు, స్వపరిపాలనాసంతరము సమసిపోవుటయే, యందుకు ప్రబలనిదర్శనము. స్వపరిపాలనము బడసిన అన్ని దేశములలోను ఇట్టిఫలితమే గలిగెను. హిందూదేశమునందయినను అన్యధా జరుగనేరదు.

ప్రభుత్వపు లెక్కలు

పల్లికు అక్సంటు, కమిటీవారిసభలో, ప్రభుత్వపు లెక్కల లోపములు బయల్పడినవి. ఇట్టి కమిటీలో, ప్రభుత్వ సభ్యులను నియమించుటవలన, వత్సము పూర్తిగ బయల్పడుట కవకాశము గలుగ

కున్నది. భారతశాసనసభవారి వోటుకు బెట్టు గ్రాంటులలో, ఎక్కువ ఖర్చును సూచించుట పరిపాటియైనది. టేటుకుబెట్టని గ్రాంటులలో నిట్టి వ్యత్యాస మంతగ కనుపించదు. ప్రజాప్రతినిధులు గ్రాంటులను తగ్గించినను ఇబ్బంది గలుగకుండుటకు, ప్రభుత్వసభ్యు లిటుల కేముచుందు రని యూహించవచ్చును. అంతయ గాని, శాసనసభవారు నిర్ణయించిన విధమున నడుచుకొనవలయునని తలంపు గనుపించదు. ప్రభుత్వమువారు జాగరూకులై పరిశీలించనియెడల, ఎచ్చుమడిపులు జరుగుచునేయుండును. మొత్తముమీద ప్రభుత్వమువారి బడ్జెట్టులు లోపరహితము లను విశ్వాసము, పల్లికు అక్సంటుకమిటీవారి పరిశీలనవలన, తొలగుటకు కారణ మేర్పడినది.

దేవతారాధన: జంతుబలి

దేవతారాధనకు జంతుబలి అవసరముగాదను తలంపు గ్రామజనులలో క్రమక్రమముగ వ్యాపించుట అనుకూలచిహ్నము. ఇటీవల గుడివాడ తాలూకాలోని కనుమూరుజాతరలో, జంతుబలిని విడనాడుటకు వివిధజాతులవారును అంగీకరించి, అహింసాధర్మమును కాపాడిరి. ఇటులనే వివిధప్రాంతములందు, భూతదయాపరులు గావించుచున్న ప్రజోధమువలన, హింసాసహితమగు ఆరాధనలు తొలగుచున్నవి. ఇట్టి ఆరాధనలే, విగ్రహ పూజపట్ల విశ్వాసమును దొలగించుటకు తోడ్పడుచున్నవి. నిర్మలహృదయముతో నలుపుఆరాధనలు, ముక్తికి తోడ్పడగలవు. జంతుబలులు తొలగి, వైవారాధనము సత్ప్రధానమై వెలయునటుల ప్రజోధము నలుపు భారము, హిందూమతాభిమానుల పరమధర్మ మగుచున్నది.

మద్రాసు బాలుర ప్రదర్శనము

సెప్టెంబరు 13, 14, 15 తేదీలలో చెన్నపురిలోని వై. యం. సి. ఎ. భవనమునందు మద్రాసు బాలుర ప్రదర్శనము జరుగు నని ప్రచురింపబడినది. బాలుర చేతిపనులు, కళలు మున్నగునవి ప్రదర్శింపబడును. సంగీతమునందును, ఆటలలోను, వక్తృత్వమునందును పోటీ జరుగును. పండ్రెండు, పదునెనిమిది సంవత్సరములలోపు బాలురు వీనికై పోటీజేయవచ్చును. సెప్టెంబరు 7 వ తేదీలోగ, దరఖాస్తులంపవలెను. రెండుఅణాలఫీజును చెల్లించవలయును. బాలురప్రదర్శనము, ఎల్లరును ప్రోత్సహింపదగినది. ఇది జయప్రదముగ నెరవేరుగాకయని కోరెదము.

అఖిలభారతస్వదేశ పారి

శ్రామిక ప్రదర్శనము

ఆగస్టు 26 ప్రారంభమగును

పూనా, ఆగస్టు 18:—ప్రదర్శనశాఖా కార్యకర్త పూనానండి ఈ క్రింది తిథివార నంపుచున్నాడు.

పూనాలో జరుగు స్వదేశ పారిశ్రామికప్రదర్శనము ఆగస్టు 26 తేదీన స్థానికస్వపరిపాలనమంత్రి యగు జి. బి. ప్రధానగారిచే ప్రారంభింపబడును. ఆగ్ట్బరు 10 తారీఖువరకు ప్రదర్శనము తెరవబడియుండును. (ఆ. ప్రె.)

విదేశవార్తలు

కనడాకు బ్రిటిషు ప్రతినిధి

సి సి లు ప్రభువు

లండన్, ఆగస్టు 15:—కనడాకు బ్రిటిషు ప్రతినిధి తాత్కాలికముగ నియమించబడిన సి సి లు ప్రభువును కనడా రాయబారమునకు పంపింపబడినది.

గ్రేనులో ఎన్నికలందు ఓటుల నిచ్చువారు రెండవసారి ఓటుచేయుటకు ఒకమారు ఓటునిచ్చువారు అనవలయుటకు చేతిపత్రము రంగుచేసికొనుటలెనను నిబంధనలను తొలగించిరి. ఈ ప్రకారము రంగుచేసికొన్నవారు దానిని తీసివేయు విధము దుండుటచే లాభము లేదనిరి.

నూతన తురుష్కలిపి

లండన్, ఆగస్టు 15:—తూర్పు ప్రభుత్వ శాసనము లన్నిటిని అంగీకరించు అంగీకారమునకు ల్యాటినులోనే తయారు చేయుచున్నారు. ఈ ప్రభుత్వము ఖచ్చితముగా నున్న ప్రబంధము లన్నిటిని కొత్తవిలో ప్రకటించెదరు.

ఇంగ్లీషువాచనము దాటుచు విమానమునుండి పడి చనిపోయిన లోయిస్ట్ నుగారి భార్యకు 8000,000 పౌండుల అర్థింపబడినది. తన భర్తను నాశనము చేయించెద నని చెబుచున్నది. తక్కినవాటాలను భవనములను తానే యంచుకొనెద ననుచున్నది.

పశుశాస్త్రపు పుస్తకాలకు సంఘాధ్యక్షురాలు అమెరికా నగరములను జూచినపుడు 15 తేదీని బయలుదేరెను.

దేశాన్ని ప్రభుత్వ రైల్వేయధికారులు తమకు కావలసిన బొమ్మను బ్రిటిషువారుండి తెప్పించుకొనట కుత్తరపు చేసిరి.

దక్షిణ అమెరికా ప్రజలను గజలలో అల్పిశేయమున్న చేయిల నోడించి సక్రమపరిధి కల నేర్పాటు చేసిరి.

అమెరికా యభివృద్ధి

నిరర్థక పరిస్థితులను అంతరించజేయుటయే

వాస్టా, ఆగస్టు 15:—పొయిన పరిస్థితులను అంతరించజేయుటయే అమెరికా యభివృద్ధికి కారణము నిరర్థక పరిస్థితులను తొలగించుటయే యని కూర్చిడిగా రనిరి. అట్టి పరిస్థితులకు కారణభూతులగువారినిగూడ తీసివేయుటచే పురోవృద్ధి కారణ మగుచున్నది. వ్యవహారములను శిథిలమునకు తగ్గించెట్లుచే అభివృద్ధి గాంచగల్గితిమనిరి.

అమెరికా జాతీయ ప్రేమమునకు భంగము రాకుండ జేయుటకు గావలసిన సంయుక్త నాకాదేశమునే విలక్షణం బెట్టుకొనెదమని కూర్చిడిగా రనిరి.

కెల్లాగు బిడెంబడిక వంటిది 1914 లో యున్నచో జర్మనీ యుద్ధము రాకుండజేయిని.

యుద్ధ సమయమున ఇంట నున్నవారికే ఎక్కువ పరిహారము నిచ్చుననియు కత్తిగట్టి రంగరంగమున పోరినవారికి తక్కువ శేతనము నిచ్చుననియు కూర్చిడిగా రు దెలిపిరి. అట్లు కత్తిగట్టి పోరినవారి ప్రభు ఇంటనేయుండి ఎక్కువలాభమును బొందుటకు ఎంతమంది గోచెదలో యని అశ్చర్యపడుచున్నాడ ననిరి.

ఆయుధ విపణనవిషయములో ఆంగ్లో-ఫ్రెంచి ప్రభుత్వములూ చెట్టి రహస్యములతో ప్రవర్తించుటలేదనియు, ముఖ్యముగ ప్రభుత్వముల యభిప్రాయము నిమిత్తము, వారి సమ్మతికొనుట వంగులన్నిటిని దెలిపితిమనియు చెబుచున్నారు. ఆ యా ప్రభుత్వములవారి యభిప్రాయములు దెలియువరకు ఆంగ్లో-ఫ్రెంచి రాయ బారములను ప్రకటించరు.

కెల్లాగుగాను కూర్చిడిగా రితో ఆయుధవిపణనమునుగూర్చి గూడ అలోచించెదరట.

మేలైన అనలు పుష్కరాగములు

వీటిచే నాణ్యముగా కట్టబడిన జడబిళ్లలు, తోడులు, ముక్కుపుడుకలు, బేసరీలు, మోపులు, ఉంగరములువగైరా సమ్మకముగా దొరకునట్టివలయు.

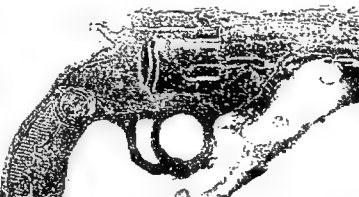
జలగం సుబ్రహ్మణ్యం నాయుడు అందు కో,

పరిశ్రమశాల:-

96. వరదాముత్తి యప్పక వీధి, మద్రాసు. పోయాం:-చైనాబజారురోడ్డు (పూల అంగడికి ఎదుట) మద్రాసు

జలగం సుబ్రహ్మణ్యం నాయుడు అందు కో,

కంపెనీవారిచే చేయబడినది.

ధ ర లు
వరసము.

క్యాటలాగు
ఉచితము.

వాళ్ళము 3౨, 3౮, ౩౬ అంగుళములలో వారకును, చిన్నవి కేబుల్ లో గలిగినవిగూడ దొరకును. (8068)

యం. వి. రామానుజం శెట్టి అందు కంపెనీ, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

వాశావిధములగు రివోల్వర్లు
అయితే కేవలము తోటలు యెక్కువని.
[స్థాపితము ౧౮౬౩ సం.]

జగులులు పాపాగారి సతి

ప్రభుత్వమువారు నిర్బంధముగ గొంపోవుట

ప్రజలమెకు ఆహ్వానము నిచ్చుటకు ప్రయత్నించుట

ఆహ్వాన ప్రయత్నములను భంగపరచుట

లండన్, జూలై 25:—(మెయిలు) జగులులు పాపాగారి సతికి ఈజిప్టుప్రజలు బ్రహ్మాండముగ స్వాగతము నీయనిశ్చయించిరి దెలిసి వాటిని జరుగుతుండ జేయుటకు ప్రభుత్వమువారు రెండు ప్రయత్నించి తుద కట్లు ఆహ్వానములేకుండ జేసిరి.

ప్రజలు ఈ త్యాగాను తో ఒకరికంటె ఒకరు ఆమె దర్శనమునకు వెనకలాడు చున్నారనియు దొమ్మి తలసించ వచ్చుననియు అందుచే పట్టణముగూడా పోతుండ ఇంకొక మార్తమున తనవెంట రావలెనని జగులులసతి నాక రేపులోనికి రాకుండగనే ఈజిప్టురాజు సోదరుడు పోలీసు యధికారివంట గొని రేపు కావలసే ఆమె నడుగ తాను ప్రజలను విడనాడి స్వీయముఖమును జూచుకొననియు ఆమె దెలిపెను. గవర్నరు తోబోయి ఆత్మహత్యమును కాంక్షించుదానను గాననెను. అటు విన్నట్లు ఆమె అట్లు చేయనిచో బహుశాచరముగ గొంపోవుట కుత్తరపు గలదని దెలియజేసెను. ఆమె ఇగిపోయినగాని ఆనాకను సాగనిచ్చుటకు వీలులేదనిరి. విధిలేక కూడా యున్న వారికొకట తన యసమ్మిని చెబుచు ఆమె గవర్నరు నొక లో ప్రజేకించిరి. అట్లుగాండ్రెండు 15 మైళ్ళ దూరములో నున్న కుచిరుగ్రామమునకు గొంపోయిరి. అచ్చటినుండి ఎక్కువైన రైలు స్థలముగ ఆమెను కెయిరోకు బంబరిగ దిగ బెట్టుట కేర్పాటు జేయబడినది. సాయంకాలము 6/45 గంటల కామె కెయిరోకు ఎట్టి స్వాగతము లేకుండ జేసెను. అట్లుగాండ్రెండునుండి కెయిరోవరకున్న రైలు స్టేషనులన్నియు సైన్యములతో నిండినవి. తరువాత ఈ ఎత్తు అంతయు ప్రజలకు దెలిసి కుపితులైరి. రేపు ఆమెన నాకావారి మూడు గంటలవరకు దిగుతుండ జేయవలెనని ప్రభుత్వమువారు ఒడకప్రాసక్తు వాయు వార్తద్వారా యుత్తరపుజేసిరి. కాని నాక 9 గంటలకే వచ్చునని ప్రకటించబడినది. ప్రజలు మూడుగంటలవరకు కనిపెట్టుకొనలేక జేసరి పోయిరి. రేపులో 70 మంది మాత్రమే పోయి ఆమెకు స్వాగతము లేయవలెననియు ఆ 70 మందికైన ప్రభుత్వమువారి అధికారపత్రము లుండవలెననియు ఎత్తునెత్తి, తుదకు ఏదియు లేకుండజేసిరి.

సింగపూరు నాకాశయమును న్యాయజు కాల్యగుండా నురక్షితముగ బంపగల్గినందుకు న్యాయజు కెజులైరెక్టరు లను నాకాదేశాధికారులు ఎంతయు కొనియాడుచున్నారు.

సింగపూరునుండి జపాను నేనమరలుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఆగస్టు 17:—సింగపూరునుండి 20 తేదీని జర్మను ఆరవసభలములో మొదటిభాగమును ఖాళీజేసి బొమ్మని ప్రభుత్వమువారు త్రవ్వజేసిరి. మిగిలినది, సెప్టెంబరు మధ్యభాగమున వెడలిపోవును. శిరకాలమునకు సైనికుల నిమిత్తము భార కీయలను గట్టుటకు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించుటచే మూడవ భాగము కొంతకాలముగను.

ఇండియను

సిసోమెట్రాపు కమిటీ

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఆగస్టు 17:—సిసోమెట్రాపు కమిటీ యందుకుల పంగలి చర్చకు వచ్చునని అనుకొనలేదని బ్రిటిషు సాంఘిక ఆలోచనసంఘసభవారు చెబుచున్నారు. కాని ఈవిషయము ను సదా విద్యాశాఖాప్రతినిధికి ఉపాధ్యాయుల సంఘము వారు చెబుచునే యున్నారు. ఆయా ప్రభుత్వములకుగూడ పంగతులకు చెబుట అవసరమని తలచితిమనిరి. కాని లభించ జాలని సాక్ష్యముమీద ఆధారపడి పంగతులను దెలిపిరనుట తప్పని చెబుటకు ఉరకుండుటకు వీలులేదనిరి. ఇండియను సిసి మెట్రాపుకమిటీగూడ చెబుటకు తప్పదనిరి. విద్యాశాఖ ప్రతినిధికి దెలిసినవారి పేర్లను చెబువలెనని సిసోమెట్రాపు సంఘమువారు అడుగలేదు. దేశభాష పోకలలందు పనిజేయు యుపాధ్యాయుల సాక్ష్యమును గైకొనలేదనుచున్నారు. తమ సిపాక్సులో అయికింటికిని 4 సిపాక్సులను ఆహ్వానించవలెనని సిసోమెట్రాపు సంఘమువారు చెబుట బాగున్నదని పంపింపితిమని చెబుచుజేసిరి.

యెలెక్షన్ నోటీసు.

1. తిరుపతి క్షేత్ర (శ్రీ) పార్లమెంటరీసాక్షి. దేవస్థానము బోర్డు ఆఫ్ సూపర్విజర్ మొబిల్లర్ల స్థానములలో రెండు ఖాళీలను పూర్తిచేయుటకుగాను 1928-వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 30-వ తేది ఆదివారమునాడు ఎన్నికలు (ఎలక్షన్) జరుగును.

2. పై ఖాళీస్థానములకు అప్రెంటిసు కుండ వలసిన యోగ్యతాశ్రములను యివ్వడు అప్రెంటిసు చువారలు యెట్లు పొందియున్నారనియు నిరూపించుచూ నదరు అప్రెంటిసుచువారల సమ్మతిని వ్రాత మూలముగా తెలుపుచూ రిజిస్ట్రు వోటర్లలో యిద్దరేచేవ్రాలతో నామినేషన్ కాగితములు పై దేవస్థానము సూపర్విజర్ బోర్డువారి ఆఫీసులో 1928 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 2-వ తారీఖు ఆదివారమునాడు పగలు 7 ఘంటలు మొదలు 11 ఘంటలలో గాను లేక సాయంత్రము 3 ఘంటలు మొదలు 5 ఘంటలలోగాను దాఖలు చేయబడవలయును.

3. నామినేషన్ ఖరములు నదరు ఆఫీసులో వ్రాతమూలముగా ధరఖాస్తుచేసుకొనువారికి ఉచితముగా నివ్వబడును. నదరు నామినేషన్ కాగితములను క్రమముగా పూర్తిచేసి ఖాళీస్థానమునకు నపేక్షించువారిచేగాని లేక నామినేషన్ కాగితము నందు చేవ్రాలుచేసిన ఉభయ వోటర్లచేగాని నేరుగా పై ఆఫీసులో దాఖలు చేయబడవలెను.

సి. ఆదికేశవులునాయుడు,

తిరుపతి క్షేత్ర } సెక్రటరీ.
17-8-28 } బోర్డు ఆఫ్ సూపర్విజర్.

ఫోర్టు నెంటుజూరి గెజెటు

14-8-28

సానిక స్వపరిపాలనాశాఖ

రెస్ట్రీ నెంటు జి. జి. గిబ్సన్ గారు బళ్లారి ఆర్టిఫిషియల్ లునకు మెడికల్ అఫీసరుగా నియమింపబడిరి.

ఇ. అయ్యలక్ష్మి మినగుగారు మద్రాసు గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఫ్యాబ్రికేషన్ (యంత్రాలకును, బాలబాలికలకును) అసిస్టెంటు సూపరింటెండెంటుగా నియమింపబడిరి.

సి. కె. ప్రసాదరావుగారు మద్రాసు మెడికల్ కాలేజీలో ఫీజియాలజీ సీనియర్ డిమాన్స్ట్ ట్రీటరుగా నియమింపబడిరి.

డి. నాథాయారావుగారు విశాఖపట్నం మెడికల్ కాలేజీలో బయోకెమిస్ట్రీ ప్రొఫెసరుగా నియమింపబడిరి.

అనంతపురం జిల్లాలో డి. నాథాయారావుగారు వై. సె. సెంట్రల్ ట్యూబులలో ఫ్యాబ్రికేషన్ డివిజన్లో పనిచేయుచున్నట్లు తెలియజేయబడిరి.

పొన్నపేటలో డి. నాథాయారావుగారు అధికారిగా నియమింపబడిరి.

గంటూరు మునిసిపాలిటీలో రమణులపేట, నెల్లూరి జూనియర్ కళ్యాణం గోపాలకృష్ణయ్యపంతులుగారు కాన్సిల్లరుగా నియమింపబడిరి. (1-11-1928 లేదనండి అమలులోనికివచ్చును)

తెనాలి మునిసిపాలిటీలో 9 వ నెం. వార్డుకు (తిరుపతి రామస్వామిచౌదరిగారు (వారిష్టరు) కాన్సిల్లరుగా నియమింపబడిరి. (1-11-1928 లేదనండి 81-10-1931 వరకు అమలులో నుండును).

విద్యాశాఖ

భట్టిప్రోలు సామనందరరావుగారు అనంతపురం, దత్త మండలం కాలేజీలో హిస్టరీ టెక్నరుగా ఖాయపరచబడిరి. ఇందువలన వీరికి రాజమండ్రి గవర్నమెంటు ప్రెయిమియం కాలేజీలో నన్ను తాత్కాలికోద్యోగమునకు భంగముండదు.

అనంతపురం జిల్లా ఎడ్యుకేషనల్ కాన్సిల్లరు పి. సి. తిమ్మారెడ్డిగారు సభ్యులుగా గుర్తి తాలూకాలో నన్ను నియమింపబడిరి.

పబ్లికేషన్ శాఖ

కర్నూరు రామస్వామయ్యగారు గోపాలనగరం అసిస్టెంట్ కమిషనరు కాలేజీలో పబ్లికేషన్ వార్డులో వార్తలపత్రికలకు బడిలి చేయబడిరి.

మానవరం నారాయణయ్యగారు వెంకటేశ్వరనగరం అసిస్టెంట్ కమిషనరు కాలేజీలో పబ్లికేషన్ వార్డులో వార్తలపత్రికలకు బడిలి చేయబడిరి.

జడ్జి శాఖ

జి. ఎస్. బోమ్మయ్య ఐ. సి. ఎస్. గారు క్షాయ విద్యా శాఖకు ప్రభుత్వ కార్యదర్శిగను కలెక్టరుగాను నియమింపబడిరి.

టి. ఎస్. రామచంద్రయ్య ఐ. సి. ఎస్. గారు తమ ప్రెయిమియం పూర్తియైనతోడనే చిత్తూరు జిల్లాలో చంద్రగిరి డివిజనుకు నియమింపబడిరి.

మరణ శాఖ

పాల్వేటి ఎడ్యుకేషన్ సాంస్కృతిక కర్మాలు క్రైస్తవ చర్చికి లేట్లస్ట్ గా నియమింపబడిరి.

రెవెన్యూ డివిజన్, ఎల్. క్యాంబెజుగారు మద్రాసు నెంటు ఆంధ్రూను చర్చికి ఛాన్సెలరుగా నియమింపబడిరి. (20-8-28 నుండి 7-9-28 లేదనవరకు)

రెవెన్యూ డివిజన్, ఇ. హెచ్. అర్జునగారు మద్రాసు నెంటు ఆంధ్రూను చర్చికి ఛాన్సెలరుగా నియమింపబడిరి. (8-9-28 నుండి 8-10-28 లేదనవరకు)

సముద్ర శాఖ

జి. జి. ఆరము స్టాన్లింగుగారు మద్రాసు పోర్టు ట్రస్టు చైర్మనుగా నియమింపబడిరి.

స్వామి శాఖ

ఈ క్రింద వారు ఆయాస్థలములకు బెంచి మేజిస్ట్రేట్లుగా నియమింపబడిరి, మున్సిపల్ డివిజన్లు అరిఫ్ సాహెబు బహదూరుగారు కాకినాడ.

మూల వెంకటరంగయ్యగారు హన్మేట్ (బళ్లారిజిల్లా) పేట అసెంబ్లీ సాహెబు బహదూరుగారు బాపట్ల.

డి. నిత్యనందరావుగారు మచిలీపట్నం.

రా. బి. జి. కోదండరామంబాలానాయుడు, డి. ఎస్. మాన్యులూడు, గార్లు మద్రాసు నగరములోని క్రైస్తవ అసభికార విజిటరుగా నియమింపబడిరి.

రెవెన్యూ శాఖ

సి. డబ్ల్యు. ప్రెమిస్ట్రీగారు గంజాంజిల్లా జనరలు డిప్యూటీ కలెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

అభివృద్ధి శాఖ

సి. ఎం. చెల్లయ్యకృష్ణగారు మద్రాసు ఫోర్టు కాలేజీలో బయోకెమిస్ట్రీ డివిజన్లో నియమింపబడిరి.

సి. డబ్ల్యు. ఎఫ్. వాల్మీకిగారు మద్రాసు ఫోర్టు కాలేజీలో సీనియర్ ఇన్ స్పెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

పబ్లికేషన్ శాఖ

రా. పి. ఆర్. నరసింహ అయ్యంగారు బెజవాడ సర్కిల్ కమిషనరుగా నియమింపబడిరి.

కార్మిక సంభవము

నిజాము రైలుమార్గము పనివారి నమ్ర

సికిందరాబాద్, ఆగస్టు 16:—నిజాం గారంటిడ్ స్టేటు రైల్వేలో కోకారియోన్ కర్మాగారములో దాదాపు 4000 కులీలకు నమ్ర మునివేసిరి. కర్మాగారములో వేస్త్రీ పనివారి నియమింపబడి పెట్టుటవలన నిట్లు జరిగినదని తెలియుచున్నది. రెండు రోజుల నుండి పనివారిలో సంఘటనలుగా నుండును. ఈలోకా పనివారు పనులలోనికి పోకుండ కొంత మంది ఆలంకారవారి. సమ్మెదారులు కాంతముగా నున్నారు.

సికిందరాబాద్, ఆగస్టు 16:—కంపెనీ ఆక్టింగ్ ఏజెంట్లు చెన్నకట్టయందుండి రాగానే సాయంత్రము పనివారు ఏజెంట్లు ఆఫీసు వద్ద కూర్చుండిరి. సమ్మెదారులు నాయకులు ఆరుగురు ఏజెంట్లు వద్దకు రాయబారము కల్గిరి. పనివారి కష్టపనులను విని తరువాత ముఖ్యవిషయములను గురించి విచారించుటకు ఏజెంట్లు ఒక్కొక్కరినై. రేపు, పనులలో చేరవలసినదని యేజెంట్లొరెను. సమ్మె చేసిన రోజులకు జీతవివరములను యితరులచేప్పెను. సమ్మెదారులు కాంతముగాను నిశ్చలముగాను నున్నారు. సభ్యుగిరినవర వార పనివారు పనులలో చేరవలసినదని పనివారి కష్టములను విని టిని బాగ్మతగా విచారించినదని యేజెంట్లు ప్రకటనగా వినిచారు. (అ. ప్రెస్)

సమ్మెకారణములు

హైదరాబాద్, ఆగస్టు 17:—రెండురోజుల క్రిందట ముగ్గురు వ్యవస్థాపక పనివారి, టిక్కెట్లను లాగుకొనుట వలన తమ జీతము నష్టమగుచున్నదని చెప్పబోగా వేస్త్రీవారిపై బడి కొట్టెనట. ఈ సంగతి మేనేజరుకు చెప్పగా లాభములేక పోయెను. తరువాత పనివారందరూ సమ్మెచేసిరి. వారి కోరికలు యీ క్రింద నివ్వబడినవి (1) వస్తుతము కాలియమును కట్టు చేయ బడవలెను. (2) గంట కింతయనిగాక రోజు కింతకూలియని యుండవలెను (3) గవర్నమెంటువారి యోజననను సెలవుదినములలో కూలియవ్వవలెను (4) వస్తుతముపనివారి గ్రేడు కట్టుచేయటం. (5) టిక్కెట్ల రూపాయలలో జీతమున్నట్లు, హాబీకాలో నిచ్చుటవలన తమకు 100 కి 15 వస్తుమునచ్చుచున్నది. (6) పనివారికి డబ్బుతీసి కొనకుండా 25 మైళ్లవరకు రైలు సదువులు (7) హెచ్చుచేయుదుమని చెప్పిన జీతములను హెచ్చుచేయుట. (8) సమ్మెజనుల కాలములో జీతమున్నట్లు. (అ. ప్రెస్)

సమ్మె వ్యాపించుట

హైదరాబాద్, ఆగస్టు 17:—కోకారి కర్మాగారములో ప్రారంభమైన సమ్మె లాల్ నగర్లో నున్న లోకోకన్సింగ్ పెట్టెకుగూడా వ్యాపించినది. అక్కడ 100 కి 75 మంది పనివారు సమ్మెలో చేరినారు.

సమ్మెదారులు కర్మాగారములకు వెళ్లక రైల్వే విక్రంతి స్థలమున వద్ద పథిగానిందిరి.

ఎల్. జి. ఎస్. రైల్వేపనివారి సంఘాధ్యక్షుడు కాంతి యంతమున సమ్మెమునకు మార్గములలో సమ్మె జరిగించవలసినదని కోరినారు. రైల్వే రాకపోకల లింక యిట్లుండి కలంకలేదు.

ఎస్. ఐ. ఆర్ లేబర్ నాయకులపై కేసు

గ్రామముననుబటు దుండగములు చేయుటకు ప్రోత్సాహపరచిరిని చెప్పటం

చెంగల్పట్, ఆగస్టు 16:—సింగారవేలచెట్టి, ముకుందలాల్ సర్కార్ గార్ల కేసులో సాక్ష్యము చెప్పుచు సింగపేట మాజీ కోయల అను గ్రామముననుబటు ప్రమాదమునకు 7 గంటలకు పూర్వము సింగారవేలము, ముకుందలాలును స్నేహమునకు వద్దచేసి దుండగములు చేయుమని ప్రోత్సాహము చేయుచు చెప్పిరి. తీగలకు తెలిసి ఒక స్నేహము మరయొక స్నేహము సంబంధము తెలివితేయవలసినదని చెప్పిరి. అధ్యక్షత్వము చేయునప్పుడు గూడ అతడు వీనిని చెప్పెను.

చెంగల్పట్, ఆగస్టు 16:—సింగారవేలచెట్టి, ముకుందలాల్ సర్కార్ గార్లకు బామిన్ మోద వదలవలసినదని జూజి కోర్టులో సెఫ్ గారు జిల్లాజడ్జికి కోరినప్పుడు తాను మానికేను విచారించుచుంటిననియు, మరునాడు విచారించెదననియు చెప్పెను. కోర్టు టిక్కిల లాడుముడెను. (అ. ప్రెస్)

మరుసటిరోజు విచారణ

చెంగల్పట్, ఆగస్టు 17:—సింగారవేల, ముకుందలాల్ సర్కారుగారల కేసు విచారణసమయమున కోర్టు నిండి యుండెను.

సముయిన స్వేచ్ఛకు కృష్ణస్వామి అయ్యగారు విచారించబడిరి. తాను, పోలీసు మానగిరై టెండెంటు, రైల్వే ఛీఫ్ ఇన్ స్పెక్టరు 24 తారీఖు నేరవాత వ్యాజ్యము సాగించుటకు పట్టుపట్టలేదని చెప్పెను.

గురుగారకునాడు సాక్షిగా నిలువమయ్యె ఆలోచింపవలసి తెలియజేయబడినది. (అ. ప్రెస్)

కాటుస్వామి రైల్వే ప్రమాదము

చెంగల్పట్, ఆగస్టు 17:—కాటుస్వామి రైలును బడగొట్టివారల కి బిగి పె యాలోకా కేసు సెట్టబడినది.

విచారణ 27 తారీఖున జరిగెను నేరమునొప్పుకొని ఒకడు జిల్లా మేజిస్ట్రేటువద్దకు జేబడినది. (అ. ప్రెస్)

జిల్లా మెకానికల్ ఇంజనీయరు ప్రకటన

కోయలబుత్తురు, ఆగస్టు 16:—పోరనూర్ జిల్లా మెకానికల్ ఇంజనీయరుగారు యీ క్రింది ప్రకటనగా వినింది. ఉద్యోగములను మానివేసినవారు యీ క్రింది వస్తువులకు కంపెనీకి తిరుగ యిచ్చివేయవలెను. లేనా తమకు రావలసిన జీతములో వీనికిన్నకు వివరములను పంపిండు. (1) సీజన టిక్కెట్లు (2) టిక్కెట్ సీజన టిక్కెట్లు మరియు వీరు కాపురమున్న కంపెనీవారి యండ్లకు తక్షణమే ఖాళీచేయవలెను. అ. ప్రెస్.

సంధిప్రయత్నములు

కోయలబుత్తురు, ఆగస్టు 16:—సి. రత్నసభాపతి మొదలియార్, ఏ. రామస్వామి మొదలియార్, ఇంకొందరు పెద్దలు గవర్నరుగారిలో మాట్లాడి పనివారికిని కంపెనీకిని ఒడంబడిక కుదుర్చురని తెలియుచున్నది. (అ. ప్రెస్)

నైమనునంపు బహిష్కారము

బొంబాయి పురపాలక సంఘము విద్యోప సభ్యుమునకు తోడ్పడదు

బొంబాయి, ఆగస్టు 16:—నైమన్ సంఘమునకు విద్యా విషయములయందు సలహా నిచ్చుట కేర్పరచబడిన విద్యోపసంఘముతో నేపంబంధము బొంబాయి కార్పొరేషన్ వారికుండ కూడదని నేడు పురపాలకసంఘములో తీర్మానింపబడినది. విద్యాసంఘ కార్యదర్శి తమకు తోడ్పడవలసినదనియు (వాసి) కంపెనెను.

ఈ సంఘముతోనే సంబంధము నుంచుకొన రాదని కార్పొరేషన్ విద్యాశాఖాధికారి ప్రకటించెను. ఈ ఉపసంఘమునకు తోడ్పడుట అసలు సంఘముతో తోడ్పడుటయే అని యితరు మనవిచేసెను.

వసంతరావుభోలోకర్ గారు ప్రత్యుత్తరమువాసిపంపుటకు యింక 5 రోజులు వ్యవధిను ప్రయోగింపబడును. గనుక తమకు వ్యవధిచాలదని ప్రాసింపవలసినదని కోరినది. రాజకీయములలో పురపాలకసంఘమున కేమిసంబంధముని యితరదేశిగను. వారి సవరణపై సమ్మతులు పుచ్చుకొనగా నది వీగిపోయెను. బహిష్కరించవలసిన తీర్మానము నెగ్గెను. (అ. ప్రెస్)

బెంగాలు కౌన్సిలు

తెనస్సెలిల్లుపై చర్చ

కలకత్తా, ఆగస్టు 16:—నేటి సమ బెంగాలు కౌన్సిలులో తెనస్సెలిల్లుపై చర్చ జరిగెను. దాకుమెంటులకు రిజిస్టరు చేయునప్పుడు భూస్వాములు చెప్పించు ఫీజు ప్రస్తుతము రిసంవర్సరములలో ప్రభుత్వమువారికి పొందుచున్నది. ఈకాల పరిమితిని రిసంవర్సరములకు హెచ్చించుటకు ఈజిలెన్సందొక క్లాజు చేర్చబడినది. కాలపరిమితి ఇంకను అధికము చేయవలయునని జమీందారులు, రిగింపవలయునని మహమ్మదీయసభ్యులు సవరణల నుపపాదించిరి. అన్ని సవరణలు నిరాకరింపబడినది రిసంవర్సరముల కాలపరిమితి నిర్దయించుక్లాజు ఆమోదింపబడినది.

ఈమొత్తము ప్రభుత్వమువారికి చేరగూడదనియు జిల్లా బోర్డులకు చేరవలయునను సవరణ అధికసంఖ్యకులచే ఆమోదింపబడినది. (అ. ప్రెస్)

ఇ. చెంచయ్య

అయ్యంకి వెంకటరమణయ్యగారి భిన్నాభిప్రాయము

మహారాజశ్రీ బెజవాడ మునిసిపల్
ఫ్రైయర్ మనుగారి సన్నిధికి

అయ్య!

నిన్నటిదినము సాయంకాలము విద్యుచ్ఛక్తి ఉపసంఘమువారు సమావేశమై, బెజవాడ పట్టణమున విద్యుచ్ఛక్తి ఏర్పాటుచేయుటకు గాను పిలువబడిన "టెండర్ల"ను యోచించినారు. నిన్నటిదినమున అంగీకరింపబడిన "టెండర్ల విషయమై" వాటిని ప్రకటించుచు ఈ క్రింద వివరించుచున్నాను.

నిన్నటిదినమున "టెండర్ల"లో మొదటిది "ఇంజనల-దానికి సంబంధించిన సామానులు" (Plant) విషయమైనది. ఈ విషయమై వచ్చిన "టెండర్ల"లో చివరివరకులో నిలచినది ఆరు కంపెనీలు. ఈ ఆరు కంపెనీల "టెండర్ల"ను ఈ క్రింద వివరించుచున్నాను.

1. ఏ. య. జి. టెండరు మొత్తం రూ 89,506 లు:— ఈ టెండరులో "పెద్ద ఇంజనలు 170 హార్సపవరు మాత్రం కలిగియున్నవి. నిమిషమునకు 875 రివల్యూషనులను కలిగియున్నవి. 6 వ నెంబరు టెండరులో ఉన్న ఇంజనలకన్న సంవత్సరమునకు నూ నెల ఖర్చువిషయంలో రూ 510 లు ఎక్కువ ఖర్చు అగును. మిగిలిన అన్ని విషయములలోనూ ఈ టెండరు మంచిదే.

(2) ఇంటియను ఎలక్ట్రిక్ కంపెనీ రూ 90,147 లు. ఏ. య. జి. వారి ఇంజనలను వీరి ఇంజనలనుకూడ "క్రస్ప్" కంపెనీవారిని ఆయియున్నవి. అందుచేత వారికి ప్రాసెసింగ్ యంత్రం వీరికిని అన్వయించును.

(3) సీమెన్సు కంపెనీ రూ 1,01,909 లు:— వీరి పెద్ద ఇంజనలు 185 హార్సపవరు కలిగియున్నవి. 6 వ నెంబరు టెండరులో ఉన్న ఇంజనలకన్న సంవత్సరమునకు నూ నెల ఖర్చువిషయంలో రూ 1,000 లు ఎక్కువ. చిన్న ఇంజనలకు నిమిషమునకు 875 రివల్యూషనులు, మిగిలిన అన్ని విషయములలోనూ ఈ టెండరు మంచిదే.

(4) వాల్కాటూ కంపెనీ రూ 1,04,872 లు:— ఈ టెండరులో పెద్ద ఇంజనలు 169 హార్సపవరు మాత్రం కలిగియున్నవి. ఇంజనలకు అన్నింటికీ "పివరులోడు" శక్తి ఏమీ లేదు. 6 వ నెంబరు టెండరులో ఉన్న ఇంజనలకన్న సంవత్సరమునకు నూ నెల ఖర్చు విషయంలో రూ 1620 లు ఎక్కువ ఖర్చు అగును. కూలిపనుల నిమిత్తం రూ 1,000 లు "ఎక్సెర్" నిమిత్తం రూ 1,000 లు "ఎయిర్ కంప్రెసరు" నిమిత్తం రూ 1,000 అదనముగా చేర్చబడినవి. ఇందులో పెద్ద ఇంజనలు 6 సిలిండర్లవి. అందుచేత నూ నెల ఖర్చు ఎక్కువ. పెద్ద ఇంజన నిమిషమునకు 428 రివల్యూషనులు కలది.

(5) బయోకామెజక్టర్, రూ 10,1,448 లు:— అన్ని విషయములు బాగుగానున్నవి నూ నెక్కుమాత్రం సంవత్సరమునకు రూ 515 లు ఎక్కువ అగును. హిందూదేశమునకు కొత్త కంపెనీ.

(6) మెరైన్, రూ 1,04,848 లు:— అన్ని విషయములలోనూ బాగున్నది. నూ నెక్కు అన్ని టెండర్లకన్న చాలతక్కువ చిన్న ఇంజనల నిమిషమునకు 875 రివల్యూషనులను, పెద్ద ఇంజనల నిమిషమునకు 400 రివల్యూషనులు కలవి.

పై వివరములు బట్టిచూచిన "వాల్కాటూ" కంపెనీ యొక్క టెండరు అన్నింటిలోనూ అభివృద్ధినిగలదిగా నూ నెలకు నలుగురు పవర్లముగ కనపించుచున్నది. నిమిషమునకు రివల్యూషనులూ యెక్కువ; నూ నెలకు అదనము; పెద్ద ఇంజనలకు 186 హార్సపవరులకు కొంచెం మించగా, వీరి పెద్ద ఇంజనలకు 169 హార్సపవరులమాత్రం కలిగియున్నది; ఇందు చూచినచో వాస్తవముగా భరించు టెండరుదారులను రూ 14,866 లు పొందు.

ఇట్టి స్థితిగతులలో జగద్యభ్యుత్తమైన జర్మనీదేశ "క్రస్ప్" ఫ్యాక్టరీవారిచే తయారుచేయబడిన "క్రస్ప్" ఇంజనలతో కూడిన సెట్టు రూ 89,506 లు కు వచ్చుచుండగా వాల్కాటూవారి ఈ టెండరు రూ 14,866 లు "పొచ్చు" పెట్టి రూ 1,04,872 లును అంగీకరింపబడును. నేను ఎంతమాత్రము ఆమోదించుటకున్నాను.

రూ 14,866 లు పొచ్చు పెట్టుటకు తయారైనప్పుడు ఇంకొక రూ 476 లు మాత్రం పెట్టినయెడల అన్ని విషయాల అనుకూలముగానున్న "మెరైన్" వారి ఇంజనలను వీరి సామగ్రి వచ్చియుండెడిది. ఇంకొక నిన్నటిదినము సభయందు వోట్లు లెక్కింపబడుటకు పూర్వము మెరైన్ కంపెనీవారు 170 హార్సపవరుల పెద్ద ఇంజనలను తీసుకొనియెడల తమ టెండరు మొత్తములో రూ 5,250 లు తగ్గించెదమని ఉత్తరం

ప్రాసెసింగ్, ఆ ఉత్తరమునుగూర్చి విచారించుటకుగూడ ఉపసంఘమువారు నిరాకరించిరి. ఆ ఉత్తరము ప్రకారము "వాల్కాటూ" కంపెనీవారి టెండరులో ఉన్న 169 హార్సపవరుల పెద్ద ఇంజనలకు ఒక హార్సపవరు ఎక్కువగల "మెరైన్" వారి పెద్ద ఇంజనలలో రూ 99598 లకే టెండరు పరకులు లభించెడిది. అనగా "వాల్కాటూ" టెండరుకన్న రూ 4774 లు తక్కువకు మెరైన్ వారి టెండరు మరకులు లభించెడివి.

ఈ సందర్భమున ఇంకొక సంగతిగూడ విన్నవించ న లసియున్నది. 2-8-29 తేదీన జరిగిన విద్యుచ్ఛక్తి ఉపసంఘ సభయందు, విద్యుచ్ఛక్తి ఇనస్పెక్టరు గారగు శ్రీమధ్వగారిని విద్యుచ్ఛక్తి టెండర్ల విషయమై సలహాను పొందుటకుగాను పిలిపించబడినదిగా తీర్మానము జరిగినది. తీర్మానమును ఆసభకు హాజరయిన వారిలో గూడూరి లక్ష్మణరావు పంతులుగారును దాక్టరు ఘంటసాల శివారావు శర్మగారును, సదరు తీర్మానమును ప్రతిఘటించి యున్నారు. ఆసంగతిని సభాధ్యక్షులచేత మినిస్ట్రు పుస్తకమునందు కూడ వ్రాయించి యున్నారు. దీనినిబట్టి టెండర్ల విషయమై వివరములు సమగ్రి (Expert) వలన వివరపూర్వమే, కొందరు స్థిరాభిప్రాయమునకు వచ్చియుండుట నూచింపబడుచున్నది. ఇదియు విచారకరము.

ఇక్కడ కవునిలులో మేము ప్రజాప్రతినిధులుగా కూర్చుని యున్నాము. ప్రజలయొక్క ఉపయోగమునకుగాను ప్రజలయొక్క సొమ్మును, స్వాభిమానముగాను

ఇతరచింతలనగాని మనస్సునది దుకుకొనక, సక్రియయోగము చేయవలసినవారము. ఇట్టి మహత్తరమైన బాధ్యత గలిగియుండియు గూడ, ఇతర చింతలచేత జలయొక్క ద్రవ్యమును యొక్క ముగ వినియోగము చేయకపోవుట మిక్కిలి విచారకరము జరిగిన ఈ యన్యాయము సవరింపబడుట మిక్కిలి యావశ్యకమని మనవి చేయుచున్నాను.

బెజవాడ, } అయ్యంకి వెంకటరమణయ్య,
15-8-29. } పురపాలకసంఘసభ్యుడు.

గణపతి ఉత్సవములు

కేసరి మహారాటా పత్రికాధర్మకర్తలకు
ఇంజంక్షన్ యిచ్చుట

పూజా, ఆగస్టు 16:— ఆగస్టు 19 వ తారీఖువరకు జరుగు గణపతి యాత్రవములను ఆర్. వి. తిలకగారు ఆడ్డుపెట్టుకొనడా నుండులాగున పూజా సభ జడ్జి కేసరి మహారాటా పత్రికాధర్మకర్తలకు ఇంజంక్షన్ యిచ్చిరి.

ఇంకొక గుడిపురకారము ఉత్సవములు వచ్చే నెలలో జరుగవలెనని ప్రతివాది చెప్పుచున్నాడు. త్వరలో అపీలుచేయునని తెలియుచున్నది.

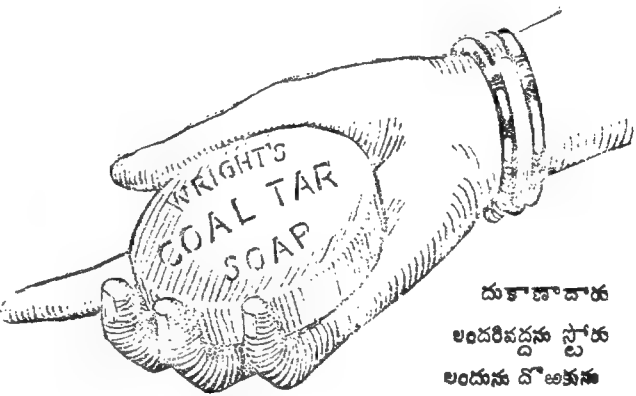
నబ్బు లన్నిటిలో మిగుల
సువాసన గలిగినదియు నూతన
వికాసమును గలిగించున దిదియే.

రైట్స్ కోల్ టార్ నబ్బు నిదివరలో వాడకుండిన యెడల నేటినుండి ఆరంభించుడు. నూతన వికాసమును, తక్కిన భతను చేకూర్చును. ఆరోగ్యకరమైనదియు, మంచి పరిమళముగలదియు నయి, చర్మమునకు, ముఖమునకు మృదుత్వమును చేకూర్చుటకు మిగుల సహాయకారి. నబ్బు లన్నిటిలోకి నిరసాయకరమైనది.

వైద్యశిఖామణులందరిచేతను, నన్ని చోట్లను, ఈ నబ్బు పరిశుభ్రపరచుటకును, మంచి వికాసమును కలిగి

WRIGHT'S COAL TAR SOAP

చుటకు శ్రేష్టమైనదని శ్లాఘించబడుచున్నది. ఆంగ్లదేశపు వైద్యవృత్తికలు "లాంసెట్" "మెడికల్ టైము" చే ప్రశంసింపబడినది. మంచిను వా న న గ లి గి మిగుల నిర్మలమైనది.

దుకాణాదారు
లందరివద్దను స్టోరు
లందును దొరుకును
ఇండియా, బర్మా, సిలీషనుకు, సోదా ప్రతినిధి.
టి. యన్. ఆర్. గిలెట్. 17-ఏ. ఆర్మినియన్ వీధి మద్రాసు.

“తెలుగు అంకెలు-శకములు”

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రదర్శనములలో నొక్కటి యైన “తెలుగు” అంకెల రచనావిషయమున గూర్చి తెలుగుజాతికి నీన అగత్యము యీశాటికి మనకు సంబంధించినది. ప్రతిభావంతుడైన ఏభావకునిబంధించిన అంకెలు ఆభావములను ట్లం మనలో తీవ్రతకాకున్న కొందరికే నను తెలిసినవిక యే. ఆంధ్రభాషారచనలగూర్చి ఆంధ్రులమనీ చెప్పకొనుచున్న మనకే పూర్తిగా తెలియకపోవుట కడు శోచనీయము మనము దిగ్భటినే ఒకవంక నభివృద్ధిమార్గములకు ప్రయత్నము చేయుచు ఒకవంక నభోగినివలనమంటిమి. ఆంధ్రులమనీ నోరొరచుటకు సహితము అర్హులము గానినీటికి నచ్చుచున్నపుడు మన తదవంతరము వారికి యీమాత్రపు స్పృహయైన గలదిగలదు నిశ్చయము. వందకు వేరమైన భారతము నందున, శ్రీ కృష్ణభగవానునిచే ఆధునన కవదేశంపడిన భగవంతుని అంకెలు, దీక్షిత అంకెలు, భాగవతాది పూజాశక్తియ గ్రంథములమన యివివక్షయగునీ అక్షరాభ్యాసాది వివక్షయన మొందిన పిదప, మనల పుస్తకమునందీ పురాణగ్రంథముల పర్యవేక్షణగల మన తెలుగుపుస్తకములలో తెలుగు అంకెలు లేకపోవుట మనకు అవి రావో లేక “తెలుగు అంకెలు” అను మాట మనకవలసిందని తద్వారా సంకేతమున, సంకేతమును యావదయమై ఆలోచించిన ప్రతిద్యక్తికిని తోచకపోదు.

తేంగాలి పుస్తకమునందుగాని అంకెలు పుస్తకమునందుగాని హిందీ పుస్తకమునందుగాని మరే కన్నడ, మలయాళ, తమిళ, గుజరాతీ, సింధీ, ఉరుదు పుస్తకములందుగాని మనవలె వారి భాషాసంబంధమైన అంకెలు విడిచి యుంకొకటియోరుపుగా తెచ్చుకొనియున్నటుల ఏభాషావ్రతీయందుగాని ఏభాషా పుస్తకమునందుగాని మనకు కావచ్చులేదు. ఏభాషకు లేని అనవసర అడంబరము తెచ్చిపెట్టుకొనట మన తననం తరమువానికిని తదితరభాషలవారికిని మన తెలుగురచనలో తెలుగు అంకెలు లేనా యను సంకేతమును గల్పించినవారగుచున్నాము. మనలోపము కాకున్న వారినిమిత్రమైనను తెలుగు అంకెలను తిరిగి జ్ఞప్తికొని యిటుపైని మన మోతన గ్రంథావళిలందున, మాన, పక్ష, వార, దివ్యత్రైకండును అతే పునయోగించునటుల మన మునిశ్చయము చేసుకొనలెను.

మరియు శకము విషయమై సహితము మన ముదాసీనత వహించియుంటిమి. శకములు అనునది యిప్పటి కిప్పుడు పుట్టినవిగావు. కొన్నివందల సంవత్సరములక్రిందటనే యీశకములు శిలమిదన, గుహమిదన, స్తూపములమిదన, విహారములమిదన, శిలాస్తంభములపైను చెక్కింపబడి యిప్పటి చరిత్రకారులకను, చరిత్రవిమర్శకాపండితులకును యొక్క డుపయోగకారియగుచున్నది అట్టియ పయోగమును మన ముదయోగించుకొనక శాగరిక తాపక్షయములమై యుదాసీనత గను బరచుచుంటిమి. శాగరికతకు లక్షణము మనహృదయ, మన ఆచారసాంప్రదాయములను విడవదుటగావోల! భాద్యుల భాద్య శకము, క్రైస్తవపులకు క్రీస్తుశకము, మన ముదయమున ధనవర్తి, యిటులనే మన ఆంధ్రులకు కాలివ హంశకము ఆపాదించునది నచ్చుచున్నది. అపాదించునది నచ్చుచుండిన యీ ఆచారమును తాత్కాలికపు విజాతీయవాదమున బడి విడవదుట ఆంధ్రులమయినమనకు భావ్యమా? గానకర్తవ్యమా? వింపుకు ఆంధ్రమహాసభవారు రావోపు మహాసభయందు చర్చించి “తెలుగు అంకెలు-శకములు” వీటి అవశ్యతను గుర్తించినటుల తీర్మానముగా విడిచి ఆచరణలో పెట్టించుటకు ఆంధ్రులమయిన మనముదరము లేనక్రంద తీసుకొందుముగాక యని ప్రార్థించుచున్నాను.

కాంచనపల్లి వెంకటరంగారావు.

ప్రధాన మంత్రిగారు హాస్పేట మునిసిపలు

సంఘమున కొనగిన ప్రత్యుత్తరము

12-8-28 తేదీన హాస్పేట మునిసిపలు సంఘమువారు

ప్రధాన మంత్రిగారికి సమర్పించిన సన్మాన పత్రమునకు మంత్రిగారు ప్రత్యుత్తరమును సీక్రిం విషయము నువీరి:-

మిత్రమును నేను దర్శించు సమయమున నన్ను బహిష్కరించుటకు మీపుర ప్రముఖులు కొందరు ప్రయత్నించినను, మీరు నన్ను గౌరవించి కన్యాసించినందుకు మీకు కృతజ్ఞతతో సందనము జాచించుచున్నాను. హాస్పేటమునీ పొడిటిలో నిర్బంధించి త్రవ్వకమునకు ప్రజలకెట్లుబడినదని తెలిసినందుకు సంతోషించుచున్నాను. వీటిపట్ల విషయమున శాతోడిభర్తృదను ఆంగ్లకాలా ముగిసినదిగానీ యనవసరము చెలిపెదను. 3/4 గ్రాములకొరకు నిభాత్ముగావించెదను. హంశిశిలములను దర్శించుటకు యాగ్రతమునకు లెచ్చుట కేలేమయందురు గావున యీ ప్రత్యేక గ్రాంటునకు మీయొక్క అర్హతను ప్రాపేదగుగాక,

కేసరి 'తంత్రి'

ముకుతావదోషములను

పొగొట్టి స్త్రీలకు చక్కని

ఆరోగ్యము నిచ్చును

రు. 3.

కేసరి కుటీరం

మదరాసు

అన్ని మందుల పావులలో

దొరకును

శూలనాప్తి
త్వరలో
కుదురును

వసిల్లలు మాత్రమేగాక పెద్దవారుకూడ నితంతరము భోజనానంతరము లేక నీళ్ళు త్రాగినపిమ్మట కనినమైన నాప్తిచే బాధపడుచున్నారు. తీవ్రమైన నుప్రసాదమైనది

దీని పైననే, గడచిన అనేక సంవత్సరములనుండి ప్రపంచ మంతటను ప్రజలు ఆధారపడియున్నారు. శూలనాప్తి, అను సారము, ఉదరమునందు గలగు లిమ్మిరివాయువ మొదలగునవి త్వరలో నయమగుచున్నవి.

అకస్మాత్తుగా గలగునట్టి వ్యాధులకు చేబల్లేన్న శూలనాప్తి అతిసారనివారించి ఎప్పుడును దగ్గర చేకవలిగా నుండు కావలెను. ఏలననగా శూలనాప్తి, లిమ్మిరివాయువ, కలరా, అతిసారము మొదలగునవి తఱచుగా ఉన్నట్టుండి అధికమగు చున్నవి.

CHAMBERLAIN MEDICINE Co.,

Des Moines, Iowa U. S. A.

8919 ఇందులో మత్తుపదార్థములు చేరుటలేదు.

CHAMBERLAIN'S

శూలనాప్తి, అతిసారమునకు పూచీయిన వివారిణి.

కడుపునొప్పి క్రమమువారికి

A FORTUNE AWAITS YOU!

Purchase "SEX PEARL" and win

Rs. 55,000 IN PRIZES.

1st Prize of Rs. 20,000.

2nd " " 10,000.

3rd " " 5,000.

Which together with 210 other cash prizes.

5 of Rs. 1,000 each 25 of Rs. 100 each

5 of Rs. 500 each 50 of Rs. 50 each

25 of Rs. 200 each 100 of Rs. 50 each

are offered on the sale of

"SEX PEARL" on 31-8-28 or after.

A unique preparation of a Sanyasi which is a necessity for every married man and woman (1) when it is kept in mouth it produces immense retentive Power; (2) when it is boiled in milk and milk so prepared is drunk daily, its constant use produces virile power, purifies blood, remove Sexual Debility and cures Gonorrhoea, syphilis, Piles and every other male and female disease. Once purchased will last for life. Satisfaction guaranteed. Sold in 3 sizes at Rs. 10, Rs. 5, and Rs. 2-8 each. Purchasers of Rs. 10 will get 4 numbers, of Rs. 5 two numbers and of Rs. 2-8 one number.

Also Agents wanted on Rs. 100 a month,

Obtainable from—

SEX PEARL Co.,

Solan—(Near Simla).

హానికరమగు ఓవధుల చట్టము

ఉద్దేశములు, కారణములు

(కభత్వ ప్రకటన)

హానికరమగు ఓవధుల వ్యాపారము సందర్భమున 1925 సం॥లో జిసీవా కరముందు జరిగిన కభత్వ భారత ప్రభుత్వము వారు పొల్లసి సమాగ్రి కొన్ని మరతులకు తో బోయి స్పందించును, బ్రిటిషు ఇండియాలో నీయోమధుని వ్యాపారమునకు సంబంధించిన న్యాయశాస్త్ర బంధనలు సాగా ర్థేర్పడనేందున, యావదయమున నోక చట్టము గా వి. సెలెసిం యి వి స ర ము గలిగినది.

అట్టి మరతులు రెండు విధముల యున్నవి, [2] జిసీవా కభత్వ సంబంధించిన అర్హియోమధుల యొక్క అంతర్జాతీయ వ్యాపారమునకు సంబంధించిన యేర్పాట్లు.

2. కోకెన, మారిస్కోకు మున్నగు కొన్ని ప్రత్యేకయోమధులను యాదేశములలో తయారచేయుట యాదేశములలో వలవానితో వ్యవహారములకు యా విషయములకు సంబంధించిన యేర్పాట్లు.

ఈ చట్టమునకు సంబంధించిన విషయములు కొంతవరకు రాష్ట్రీయ సంబంధముయొందున్నది. కాని ప్రస్తుతవరసితులలో యా విషయమున నోక కేంద్రకాపనము గావించుటలన గలుగు ప్రత్యేక లాభములను బట్టి సానిక ప్రభుత్వములు అట్టి కాపనమున కంగీకరించినవి. ఈ చట్టమువలన హానికరమగు ఓవధులకు సంబంధించిన కొన్ని వ్యవహారములు గవర్నరు జనరలుగారి యధీనముక్రిందికి చేబడుటయే గాక హానికరమగు ఓవధులకు సంబంధించిన కొన్ని కేరములకు శిక్షలు కొన్ని విషయములలో నధికము గావంతబడి అన్ని రాష్ట్రములకు నోక విధముగా వర్తించును.

పోలీసులకును

తపాల బంట్లోతులకును కొట్లాట

ముగ్గురికి బలము గాయములు తగిలుట

కలకత్తా, ఆగష్టు 16:—ఈ వధ్యాపాము చాకి బజారులో తపాలా బంట్లోతులకును పోలీసులకును కొట్లాట జరిగెను. వ గురు తపాలా బంట్లోతులకు బలమైన గాయములు తగిలెను.

కోకావలెనే కొందరు తపాలా బంట్లోతులు జిల్లా పశ్చిమ భాగమునకు తపాలాను తీసికొని మోటారు బండిలో పోవుచుండిగా చాకిబజారుకు రాగానే పోలీసు బంట్లోతు బండిని నిలువజేసి లైసెన్సు అడిగెను. అప్పటికే ఆలస్యమైనందున బంట్లోతులు యొక ఆలస్యమునకు సహించక బండి నడుపవలసినదని బండివానితో చెప్పిరి. ఇంతలో పోలీసు తలవేయుటచే చాలమంది పోలీసులు చుట్టుక్రక్కలనుండి జనుకూడిరి. ఇద్దరికి దెబ్బలాట ప్రారంభమయ్యెను. దీనిలో ముగ్గురు తపాలాబంట్లోతులకు బలము గాయములు తగిలెను. ఇంతలో సగర పోలీసు నూకరింపెందెంటు వచ్చి కొట్లాటను ఆపి, తపాలా బంట్లోతులను పోలీసు కచ్చేరికి తీసికొని వెళ్లెను.

(అ. ప్రె)

మధ్యపరగణాల శాసనసభ

ప్రభుత్వపు బిల్లులు

శాగపూరు, ఆగష్టు 16:—మధ్యపరగణాల శాసనసభ కేటిగినము ఉదయము 11 గంటలకు సమావేశమయ్యెను. గా|| వి. జె. పటేలుగారు, అనేకారు గౌరవప్రత్యక్షుల గ్యాలరీయందుండిరి. పటేలుగారు సభాభివంతునంతయు పరిశీలించిరి.

ప్రశ్నోత్తరములు కాగానే పరిశ్రమాభివృద్ధికి ప్రభుత్వమువారు సహాయమొసగు విధానమును నిర్ణయించు బిల్లుయొంటి, నల్లమందు బిల్లువొకటి ప్రభుత్వసభ్యులు ప్రవేశపెట్టిరి. ఈరెండు బిల్లులను పరిశీలించుటకు సెలవుకమిటియ నియమింపబడెను. కోర్టు ఆఫ్ వార్డుస్ సవరణబిల్లును ప్రభుత్వసభ్యుడు కె. సునూగారు సమాధించి గాని ఈబిల్లును గజెటునందు ప్రకటించి ప్రజాభిప్రాయమును తెలికొనవలయునను ద్వారాజ్య సభ్యులవారి సవరణ అధికము భావించి అమోదింపబడెను. ఇరిగేషనుబిల్లును సర్కిలేటు చేయవలయునను ఉపపాదనము అమోదింపబడెను.

ఎక్సైజుమంత్రి గా|| రాఘవేంద్రరావు కలమందు బిల్లుపై సెలవుకమిటివారి రిపోర్టును సభవారి ఎదుటనుంచిరి. ఈ బిల్లుపై చర్చ సజుపవలయునని మంత్రిగారు కోరిరిగాని శేషటి సభలో బిల్లుపై చర్చ సలంపవలయునను నూచన అమోదింపబడెను. అంతటితో సభ ఆపుదలచేయబడెను. సాయంకాలము శాసనసభ్యులు గా|| వి. జె. పటేలుగారి కోక వింతపగిరి.

(ప్రె ప్రెస్)

విభవనవత్సర నిజశ్రావణమాన శుద్ధ ద్వితీయ (౧౭-౮-౨౮) శుక్రవారము

సీతాపరిత్యాగము

[కీ. శే. మండలేముల శీతారామశాస్త్రిగారు]

I

మ॥ “పలుచందంబుల లోకు లాడు నయశోవాదంబు పేషింతునా? తలఁపం దప్పొకముంత లేని కుల కాంతా బో విడం జూతునా? కలఁకంబొందుచు నుంటి” నంచు నొకపక్షం బూనఁగాలేక, యు॥ య్యెలయుంబోలెను జిత్త మూఁగ నపు డాపృథ్వీ శుఁ డుండె వగ॥ 1

చ॥ ఇతరము లొనుపాయముల నెట్లును దీరదటరాచు నెంచి, భూ॥ పతి తనభార్యఁ బాసి యపవాద ముఁ ద్రోయఁగ నెంచె నాత్మలో॥ బ్రతతయశోధ నాధ్యు లగువారికి దేహముకంటెఁ గీర్తి యే॥ క్షీణిం బతిరక్షణీయ మగుఁ జెప్పఁగ నేటికి నింద్రి యార్థముల్ ?॥ 2

ఉ॥ అమ్మనుజాధినాథుఁ డపు డాత్మవికారముఁ గాంచుటకై బ్రహ్మ॥ ర్ష మొక్క యింతలేని యనుజ న్ములఁ జేరఁగఁ బిల్చి, వారితో॥ గ్రమ్మిన యా జనశ్రుతితెలుగు మఱుం గిడకుండఁ జెప్పి తా॥ గ్రమ్మి నిట్లు వల్కెను మొగమ్మునఁ గాంతి దొఱంగ వారితో॥ 3

మ॥ “కమలాపుండు ప్రధానకారణముగాఁ గన్పట్టు రాజ్నివం॥ శము, నద్వైతమునక విశుద్ధిగల నా సంబంధముఁ గాంచి, యె॥ ట్టిమహాదోషము నొంది యిట్లు కనుపట్టెం గంటిరే? దర్పణం॥ బమలం బైనపయోదవాతమునఁ జాయంబా యుచందమ్మున॥ 4

ఉ॥ ఈనగరంబున గలుగు నెల్లరయందును, సీర వీచినం॥ తానమునంజుం దైలపుగణంబువిధం బున విస్తరించి, యె॥ తేనియుఁ గ్రొత్తయై మొన య, నియ్యపకీర్తి నహింపఁజాల, నా॥ లానపుఁ గంబముక బృథుబలంబగువారణాశ్రాపాలిక॥ 5

ఉ॥ ఆయపకీర్తివాయుటకునై ఫలనంపడఁ జూప నిట్లు గ॥ ట్టాయితమై కనంబడిననైనను, నానలఁ గోసి భూసులే॥ బాయుటకై మనంబున నవ శ్యముఁ జేసితి నిశ్చయంబు, ము॥ స్నీయవసీతలం బుఁ ద్యజియించినభంగిని దర్శియౌనతి॥ 6

ఉ॥ ఈయబలావతంస్క మొకయింతయుదోస మెఱుం గదంచునే॥ నాయెడ నమ్మియుంటి జితనంబుగ నైన జనాపవాద మి॥ ట్టియెడలం బలీయమని యెంచెడఁ గొంచక యంద్రుగాడె భూ॥ చ్చా యను గాంచి శుద్ధుఁ డగుచంద్రున కంకమటం చు భూజనుల్॥ 7

ఉ॥ కాపున నిష్ప డేను నమకట్టిన గట్టిప్రయోజనంబు మీ॥ భావములం దయాగుణము వాటిల నడ్డము లాడకుండుఁ డి॥ య్యేవపు దోషశల్యమును నేరి చిరంబు ధర్మియందు నే॥ జీవము దాల్చి యుండుటకుఁ జిత్తములందుఁ దలంతురేనియు॥ 8

* * * *

ఉ॥ ముజ్జగమందుగల్గుజనముల్ దనకీర్తి నుతింపుచుం డఁగా॥ నజ్జనవర్యుడై విమలసత్యవచోరచనాధు రీణుడై॥ నజ్జననాధమాళి, తనయాజ్ఞ మెలంగు సుమిత్రసూనుని॥ బజ్జను గాంచి, ‘సౌమ్య’యని పల్కి నియోగమునేసి వేటుగ॥ 9

చ॥ ‘మదిని దపోవనంబు లొకమారు గనుంగొన నున్న’దంచు దో॥ హదము నెఱుంగఁజేసె, నెవ మయ్యది నేయుచు, ద్యాజ్యయైన మీ॥ వది నెను నొక్కవ్యంధనముపై నివసించఁగఁ జేసి, యి॥ త్రణిన్ బదిలము గాఁగ నాకు భవువానముఁ జేర్చి త్యజింపు మచ్చట॥ 10

చ॥ జనకుని శాసనంబగుట, శత్రునికైవడిఁ దల్లికంత ము॥ దునిమిన భార్గవుక నృపసుతుండటం దా మును విన్నవాడుగా॥ వునఁ దనయన్న యానతిని బూనెను బెద్ద లొనర్చినట్టి శా॥ నన మును నీటటంచును విచారణనీయఁగరాదుగా భవి॥

చ॥ ఇదె పయనమ్ము లెమ్మనిన నెంతయు నంతస మందు జానకీ॥ బెద రొకయింతలేక తగు మేల్తురగంబులు పూనుతేరిపై॥ వదలనిభక్తితో నిలిపి పారువమాతి సుమంత్రుఁ డెంతయు॥ బదిలముగాఁగఁ బగ్గములుపట్ట నొనర్చెను బైన మయ్యెడ॥ 12

ఉ॥ ఆవిధి నేఁగుమార్గమున నందములై తగుచోట్లు చూచుచు॥ జీవితనాథుఁ డెంతయును జేసె బ్రియంబని యెంచు గాని, యా॥ దేవి యెఱుంగ దయ్యె నటు దేవమహీరుహ మాట మాని యా॥ భూవరు డట్లు ఖడ్గదళభూరుహమై తనవల్ల నుండుట॥ 13

ఉ॥ జానకి దుర్నిమిత్తముల సంభవమొందిన చింత చేఁ బరి॥ హ్లానముఖారవింద యయి మాటికి మాటికి గో॥ రెఁ దమ్ములు॥ దానును రామ భూమికలనాయకుఁ డొందునుగాత భద్ర నం॥ తానము లంచు నయ్యెడ మనంబును వాకును నేకమై తగ॥ 14

ఉ॥ ఆతఁ డతిప్రయత్నమున నయ్యెడ మాటల నూలు కొల్చి నం॥ భూతములైన బాష్పజలపూరములక గళమందు నిల్చి యు॥ ర్వీతనుజాతఁ జూచి రఘు వీరుని యాజ్ఞను వెల్వరించెను॥ తాతమునందు నశ్వమయవర్షము మేఘమువోలె నిత్రణి॥ 15

చ॥ మును బెనుమూర్ఖ వచ్చి తను ముంచుటచేతను దు॥ ఖ మింతయు॥ జనకజ దా నెఱుంగదు మనం బునఁ గ్రమ్మట లబ్ధ సంజ్ఞయై॥ ఘనమగు శోకవేగ మున గ్రా॥ గెను లక్ష్మణయత్నలబ్ధమై॥ యెనసిన తెల్వి కష్టమయి యోచెను మోహముఁ గన్న నీతకున్॥ 16

కవిస్తోత్రము

తన్వారి గోపాలమూర్తి శర్మగారు

అష్టాదశ్యుడు నాల్గు కావ్యాల జదివి అచ్చటచ్చట నాల్గు వాక్యములజేర్చి అష్టకష్టాల నాల్గు పద్యమ్ము లల్లి నఖులకుఁ జూప వార లాశ్చర్యమంది ‘యేమి రసపోషణం బిది యేమి!’ యనుచు యింతలింతల వారు కొండంతజేసి ‘కవియటన్నను మావాడె కవి’ యటంచు నసలుకవి యనుపదమున కర్థమేమొ తెలియకయె పల్కినంత ప్రికలయందు ‘కవికుమారుడనని భావకవి’నటంచు వ్యాసములవ్రాయుచుక చదువరుల హృదయ ములను జోకొట్టి కన్నుల మూయజేయు కవికొనంగెద నీ నమస్కారశతము.

బసవపురాణము

కాలికో బైండు ధర రు. 1-కి రు. 2-రి-0. గ్రంథకర్త:— పాల్కురికి సోమనాథకవి. పరిష్కర్త: బ్ర. శ్రీ. వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు పండ్రెండవ శతాబ్దమున వెలసిన శైవమత ప్రతిపాదకమగు ద్విపదకావ్యము. ఇందు శైవమతో ధారకుడగు బసవేశ్వరునియు, తత్పూర్వలు, తత్సమ కాలీనులునగు శివభక్తులయు చరిత్రములను నరన ముగను, పాశకులు మనసుకరగి తన్మయు లగునట్లు గను కవి వర్ణించినాడు. గ్రంథమున మధురమధుర ములగు జానుదెనుగుపలుకుల జాలువార్చి రచన మున ముద్దులు గురిపించినాడు. గ్రంథము భిన్న భిన్న రాష్ట్రములకు జేందిన పెక్కుతాళవ్రతమాతృకల తో నరిచూచి పరిష్కరింపబడినది. పాశాంతరము లు సూచింపబడినవి. పరిష్కర్త రచించిన అమూ ల్యమగు పీఠిక (129 పు.) యిందుగలదు. ఆకాలపు టపూర్వ సారస్వతచారిత్రక విశేషముల లెక్కకు మిక్కిలిగనందు పరిష్కర్త యేర్పికూర్చినారు. ఆధు నిక కవికుమారుల కిది యత్యంతోపకారకము.

పాస్టరులు ప్రశ్నకము.

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, నెం. 6, 7 తంబుకెట్టిపిడి, బార్బిటపుర, మద్రాసు.

గ్రంథస్వీకారము

దాంపత్యరహస్యములు

ఇది 'సారథి'చే వ్రాయబడి, యస్.వి. గోపాల్ అండుకో, మదరాసు వారిచే ప్రకటింపబడినది. క్రాసు నైజా; 258 పుటలు. వెల తెలుపబడలేదు.

గ్రంథముయొక్క పేరును, ప్రకరణముల కీర్తిక లును ఆకర్షకములుగ నున్నవేకాని లోపలివిషయ ముల విశేష మేమియు కానరాదు. ఉపయోగకరమగు సలహాలుగాని, శ్రోతగా తెలియదగు విశేషాంశములు గాని యట్టే లేవు. లెక్కను మిక్కిలిగనున్న యచ్చు తప్పులు, భాషావిషయకమగు నసందర్భములు పెక్కు లున్నవి. సహజములకు దాహించుచున్నవి. కొన్ని విషయ ములను వివరించుటలో తుంతవ్యయముకాని తప్పులు జరిగి యున్నవి. ఉదాహరణమునకు: 'ప్రతివారును సురాపా నము చేయవచ్చునని హిందూదేశమందలి కొన్ని శాస్త్ర ములయందుండియున్నది' అని వ్రాసిరి. ఈ విషయ మెట్లు నిర్ధారించబడినది? ఈవిషయమునకు 'దాంపత్యరహ స్యముల'కును ఏమిసంబంధముకలదు! ఋతుదినములయం దున్నట్లు వేరుగానుండి యింటిపనులయందు పాల్గొన కుండుట మన సంఘముం దాచారమై యున్నది. దానికి తగు కారణము లుండకపోలేదు. ఈవిషయమును 'స్వార్థ పరులు కానిచిరి' అనియు, తగుకారణములు చెప్పక యిట్లు వేరుగా నుంచుట 'స్వార్థము నాశించి కపట తం త్రమును సాగించుటగాక వేరేమి?' యనియు వ్రాసిరి. ఈ వాక్యము, లెంత యసందర్భముగను, అర్థములేనివి గను నున్నవి! ఇందు పురుషుల స్వార్థము, కపటతంత్ర మేమి యున్నది? 'స్త్రీలకథయు ప్రాథమిక విద్యావిధా నమును నిర్బంధము గావించవలయును' అని యొకచో వ్రాసి, ఆ ప్రకరణముందే యొకచో 'లభము లేక యున్న అట్టి విద్యల నేర్పి అనవసరముగ బాలికలకులేని శ్రమ నేల గల్గింపవలయును' అని వ్రాసిరి. ఈ రెండు వాక్యముల సమన్వయమేమో! హిందూదేశమందలి వితంతువుల సంబంధమున వ్రాయుచు నొక ప్రకరణమున మూడు పేరాలయందు వేరువేరుగా నిట్లున్నది 'ప్రస్తుతము హిందూదేశమున రెండు కోట్ల వితంతువులు గలరు, 'హిందూసంఘమునందు రమీరమి 20 కోట్ల వితంతువు లున్నారు', 'హిందూసంఘమునందు 24 కోట్ల వితంతువులున్నారు', 'దీనియందు అధికసంఖ్యాకులు తమ శిశు ప్రాయముననే భర్తలను గోల్పోయిరి'... ఇంత యసంగ తపు వ్రాతలున్నప్పుడు ఈగ్రంథముయొక్క విలువ నేమనవచ్చును! 'వివాహముయొక్క ప్రధానాశయము జీవాహుతి ... చేర్చినియుంటిమి' ఈ వాక్యములో 'నేమి యర్థమున్నది? 'శిశుసంరక్షణ' యను ప్రకరణమున పురుషులు, బాలికలు, మేత్రనిట్టిల్లు కాలికోటర్నిలు బు వెలు, ప్లానలు రుమాళ్లు, బైండరు, వియల్టాగోనులు, హుడ్ మున్నగునన్నియు నవసర సామగ్రిగా పేర్కొనిరి. ఇవన్నియు భారతదేశసాంప్రదాయములగు వస్తువులేనా? ఇంతవరకును ఆరోగ్యమును బలమును గలిగి హిందూసంఘమున పుట్టిపెరిగిన బిడ్డలు పిటి సుపయోగింపనిదే పెద్దవారు కాలేదా? పాశ్చాత్యనాగరికత యనుకొనబడుదానిలో నివియే మనకు పట్టుబడుచున్నవి. 'ప్రపంచమందలి జనులసంఖ్య విపరీతముగ పెరిగిపోవుట యే పాపమువండుట' యట. అందుకొరకు కృత్రిమసంతాన నిరోధోపాయము లవలంబింపవలయునట. సంతాననిరోధక నీచమార్గములు రక్షింపని యనుమతిని బడసి యున్నవట. తల్లిండు దీవిషయమున నేసందర్భమున నే వాక్యములు వ్రాసియున్నాడో వ్రాసియుండిన బాగుండెడిది. ఆసుధిమణి వాక్యముల కజ్ఞానముచే నపారకల్పనము కావించితేమో యని యనుమానింప వలయున్నది.

అనుకూలదాంపత్యము గూర్చి టాల్ స్టాయి, ఆరిస్ టోటల్, సోక్రటీస్, గాంధీమహాత్ముల యభిప్రాయము లిందు పొందుపరచుచున్నామని యొక ప్రకరణమున వ్రాసి తుది యిరువురి యభిప్రాయముల నుదాహరింప మరచి కాబోలు ముద్రింపలేదు. ఇట్టి గ్రంథములు సారస్వత మానవాభ్యుదయముల కుపకరింపక పోవుటయే కాక మీదుమిక్కిలి యపకరింపక పోవునవి కావనిచెప్ప సాహసించినందుకు విచారమగుచున్నది. 'రావు'

ఆంధ్రవచన భారతము: నభావర్థము

కరువ వీరరాజుప్రణీతము: ౧౭-వ శతాబ్దపు నవనగ్రింథము. ప్రకాశకులు: యస్. కే. వెంకటేశం పంతులుగారు, ఆంగ్ల నాట్యయ ప్రధానబోధకులు, గవర్న మెంటు ఆర్ట్స్ కాలేజి, రాజమండ్రి. డిమ్మి నైజా 3౪౯ పుటలు. వెల రు. ౨-౮-౦.

ఇం దెడనెడ తుపాకుల అనంతభూపాలుడు రచించిన భాగములు గలవు. ఇందలితెలి అతిస్పృగ్యముగను, మరొక ముగను వెలయుచున్నది. పునరుత్పాదలు లేకుం డ శబ్దప్రయోగమున సౌష్ఠవము కడు నిండియున్నది. శ్రీ వెంకటేశం పంతులుగారు, ఆకాలపు భాషాస్వరూ పము వెల్లడించు నభిలాషతో, తాళపత్రగ్రంథమున నున్నరీతి నే దీనిని బ్రకటించిరి. వారు దీని కొక విస్తృత మగు మంచితీక నాంగ్ల మున వ్రాసిరి. అందు వారు 'ఈ అద్భుతమగురచన ౧౭-వ శతాబ్ది చివరను, ౧౮-వ శతాబ్ది మొదటను కర్ణాటదేశమున విలసిల్లిన ఆంధ్రప్రతిభ కొక కాశ్యోతమగుచిహ్న'మని నుడివినది సత్యము.

ఇందలి శైలికి మచ్చు:—

అంత నా రామకృష్ణులు బాల్యంబు నతిక్రమించి యేడేడ ప్రాయంబు వార లగుచు నీలపీఠంబరంబులు ధరియించి, యరూ ధవళవర్ణంబులగు దివ్యగంధంబు లలంకించి చిక్కంబును, నలబుపాత్రయును బూని, వనంబునం గ్రేవులన్ మేపుచు గ్రుమ్మరు సమయంబున నెనులి పింఛంబులు కర్ణాటతంపంబుగ ధరియింపుచుం గెంజిగు రాకునత్తులును, బద్మనాలికలును, చిప్పకూంట్లులుం జొట్టుకొనుచు, వనమాలికలు ధరింపుచు, వత్సబంధ నూత్రంబుల యజ్ఞోపవీతంబులుగ నై చిహ్నముం, బర్హ వాద్యంబులు గావించుచుం, బిల్లింగ్రోవు లూడుచు, మఱియు నొక్కొక్కయొడ నవ్వుచు, గ్రీడింపుచు, నొక్కొక్కయొడం జిగురుంబాన్పులం బవ్వలించుచు, వేటొక్కయొడ నిడించుచు, ఘంటంబుల నుపయోగించుచుం బూదే నియలు గ్రోలుచు, నెండెందులం దిరుగుచు, మహాభుజంగ యుగ్మంబు చందంబున వనంబునం ద్రిమ్మరుచునుండి యంత నొక్కనాండు బృందావనంబునకుం జని గోగణంబుల మేపుచు నిజశరీరఛాయలవలన వనంబు బ్రకాశింపం జేయుచు విహరింపుచుండిరి.

ఆర్యమత తత్త్వబోధిని (వచనము)

క్రాసు. ౬౪పు. వెల రు. ౦-౪-౦.

గ్రంథకర్త: వేదం మండరరాజు శర్మగారు, హిందూ తియాలజికల్ స్కూల్ తెలంగాణపండితులు; నిలాసము, నెం. ౨౪౬-౧౭౬ టంకాలపిత్తి, మద్రాసు.

ఈగ్రంథముపేరే దీనియందు జర్జింపబడిన విషయముల స్వరూపమును సూచించుచున్నది. గ్రంథము ప్రశ్నోత్తరరూపమున నున్నది. ఆర్యమత వాఙ్మయ తత్త్వములను దిక్షాప్రముగ తెలిసికొనట కిది యుపయోగించును. వివరణనము. తెలి సరళముగానే యున్నది. వేదములను పరివర్తింపరాదు, విష్ణునే ఉత్పత్తిస్తవము అను నిట్టి కొన్ని పరంపరాగత మూఢవిశ్వాస జనితములగు నభిప్రాయము లిందు కాన్పించుచున్నవి. ఇట్టియూహలు తొలగినచో భారతీయులకు మేలు గలుగును.

శృంగార భల్లాణదర్శిత్ర

గ్రంథకర్త: చిత్రా గంగాధరకవి. ప్రకాశకులు జి. యస్. శాస్త్రి అండుకో. తపాలాపెట్టె నెం. 110, మద్రాసు. క్రాసు ౮౧ పుటలు. షెడర్ వేటు కాగితము. సుందరమైన అచ్చుకూర్పు, బైండు. వెల ౨-౦-౦.

ఈపుస్తకము శృంగార గ్రంథములలో నాల్గవ సంఖ్యగలది. శివభక్తాగ్రేసరుడగు భల్లాణరాజు విటజంగ ముడై వచ్చిన పరమేశ్వరునకు భార్యను వేశ్యగా నర్పించి శివసాయజ్యమును బొందినకథ ఆశ్వాసిత్రయగ్రథితమగు నీదివిషయ ప్రబంధమున వర్ణితమైనది. శివభక్తి పారమ్యము ను చాటుచున్న యీగ్రంథమున వేశ్యాశృంగారము సరసముగా సంతరింపబడినది. దోషభూయిష్టమయినను కవితత్వము దేశతెనుగునుడి కారపు సాంపుగలిగి పామర జన సుబోధముగ నున్నది. గ్రంథకర్త పదునేడవ శతాబ్దమునకు జెందినవాడు కావచ్చును. అచ్చుతప్పులు హెచ్చుగనున్నవి.

ప్రభవ

గ్రంథకర్త: శ్రీ. శ్రీనివాసరావుగారు, కవితా సమితి, విశాఖపట్టణము. క్రాసు నైజాన ౫౪ పుటలు గలవు. వెల రు. ౦-౮-౦.

ఇది కవితాసమితి గ్రంథాలయంలో మొదటిది. ఇందు ప్రకృతిగీతములు, ప్రణయగీతములు, ప్రశ్నగీతములు అను వేర్వేరువిభాగాముల పదునాఱు ఖండకావ్యము లున్నవి. తెలియందు సార్వత్రికంబై సమాసతత్పరత యొక్కనుగ గోచరించుచున్నది. ఇంకను విషయానుగుణ్యముగ తెలియందు మార్పులు కన్పడవలెను. తెనుగు వాడకము చాల తక్కువగనున్నది. ఒక్కొక్కచో బడలించు సమాసభూయిష్టత యున్నను మొత్తము మీద తెలి బాగుగ నున్నది. భావములందును గాంభీర్యమున్నది. భావములకును, భావకును సామరస్యము సంధించుట కీకవి యొకను ప్రయత్నింపదగినది. ఇది చదివిన వారికి కాలక్రమమున ఈకవి కవిత యొకను సందన్నము కాగల దను ఆశోపాడమును, భావసౌఖ్యతృప్తియును, భాషా సౌష్ఠవమును మెచ్చదగియున్నది. ప్రకృతిపథముల తత్త్వాన్వేషణము సలుప సమకట్టిన యీకవి కిశోరమానసము ఉత్సాహరంజితమై యొప్పుచున్నది.

The Torch of Learning by Mr. Benaiah Cole, Master, Christian Line, Cuddapah.

'వాచకపుస్తక'మట. చిన్న చిన్న అంగ్ల పదములకును, వాక్యములకును ఉచ్చారణములు, అర్థములు ఉన్నవి. క్రాసు నైజా ౪౭ పుటలు. వెల ౫ ఆ.

ఆంధ్రాక్షరములు

రాజా పానగంటి పార్వతీరావుగారు రచించిన వ్యాసము; డిమ్మి నైజా ౨౪ పుటలుగలవు.

శృంగారసావిత్రి

తంజావూరి రఘునాథరావులు రచించినదట. క్రాసు నైజా ౧౩౭ పుటలు. వెల రు. ౨. ఇది శృంగార గ్రంథముల ౫ వ ముసుము. ప్రకాశకులు: జి. యస్. శాస్త్రి అండుకో., మద్రాసు.

పశువైద్యచింతామణి

గ్రంథకర్త: యేజిశ్య శ్రీరాములుచౌదరిగారు, అంగలూరు (పోట్ల), కృష్ణాజిల్లా. క్రాసు నైజా ౧౪౪ పుటలు. వెల రు. ౧-౪-౦.

కాంతాపహరణము (సాంఘికనాటకము)

గ్రంథకర్త: పుల్లెటికూర్తి కృష్ణమాచారిగారు, డిమ్మి నైజా ౧౬౮ పుటలు. వెల రు. ౧-౮-౦.

ప్రకాశకులు: వేగుజుక్క గ్రంథమాల, పూడిపెద్ది వారిపిత్తి, బరంపురము (గంజాము).

శ్రీమద్భాగవతము (నాటకము)

గ్రంథకర్త: ముడుంటై రామానుజాచార్యులుగారు; డిమ్మి నైజా ౧౪౬ పుటలు. రాజమండ్రి శ్రీరంజన్ ముద్రాక్షరశాలయందు ముద్రితము. వెల రు. ౧-౦-౦.

తెనుగు అభ్యాసబోధిని ౧ భాగము

సంపాదకుడు: రా. వెంకటసుబ్బయ్యగారు. క్రాసు నైజా ౨౦ పుటలు. వెల ౦-౧-౬.

శ్రీరామశతకము

గ్రంథకర్త: సత్యవోలు రాధామాధవరావుగారు, కాకినాడ. వెల ౨ అణాలు.

విషనివారిణి

ప్రకాశకులు: యేజిశ్య శ్రీరాములు చౌదరిగారు, అంగలూరు, వెల ౪ అణాలు.

Aravidu Dynasty of Vijayanagara, vol. I.

గ్రంథకర్త: బొంబాయిలోని సెంటు జేవియర్ కాలేజి భారతీయ చారిత్రకపండితులు రెవరెండు హెన్రీ హిరాసుగారు, యస్. జే. యర్. ఏ. డిమ్మి నైజా 725 పుటలు; షెడర్ వేటు కాగితము. వెల ౧౦-౦-౦.

ప్రకాశకులు: బి. జి. పాల్ అండుకో, మదరాసు.

శ్రీ. శే. ౧౫౪౨-౧౭౭౦ వఱకు విజయనగరమును పరిపాలించిన సంగమ, సాళువ, తుళువ, ఆరవిడు వంశములలో నాలవడగు ఆరవిడు వంశముయొక్క సంగ్రహ చరిత్రముతో పాటాకాలమున నొకమలబారు చరిత్రము తప్ప తెక్కిన దక్షిణభారతదేశ చరిత్రము నీ గ్రంథము చక్కగా వర్ణించుచున్నది. ఇంత విరివిగా నీవంశ చరిత్రమును వర్ణించుగ్రంథ మింతవరకు చారిత్రక ప్రపంచమున జనింపలేదు. ఇందలి చారిత్రక విషయములన్నియు సరియైన ప్రమాణములను గైకొని సమకూర్చబడినవి. కాన, ఇది చరిత్ర పరిశోధకులకు నత్యంతోపకారక మయినది. రాబోవు సంచితయందుదీనినిగూర్చినవిపుల విమర్శనమును గాంచవలెను.

**ప్రాచ్యలిఖిత పుస్తకభాండాగారము,
చెన్నపురి**

(Government Oriental Manuscripts Library)

ఈ భాండాగారమున తెలుగుభాష నున్న వ్రాతపుస్తకముల నన్నిటిని ఆంధ్రవిశ్వ విద్యాలయమువారు చెన్నపురప్రభుత్వమువారి నితమవశము చేయ కోరిరనియు, ప్రభుత్వము వారు రందుల కంగీకరించినదియు, ఆంధ్రవిశ్వ విద్యాలయమువారు గ్రంథములను త్వరలో గొనిపోవ నున్నారనియు ప్రకటించి నవి. ఇది ఎంతవఱకు విశ్వసింపదగినదని యూహింపవలసియుండగా అట్లు 'చేయరా'దని కరపత్ర * మొకటి పుట్టినది. ఇది తగనిమాట. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమువారు గ్రంథములను గొనిపోవుట సత్యమే యగునేని యది ప్రత్యాంధ్రహృదయమును పల్లవింపజేయు శుభవార్త.

ఈ భాండాగారమున ఎక్కువగా సంస్కృతాంధ్రద్రావిడభాషలను, తక్కువగా కన్నడ మలయాళాదిభాషలను వెలయుచున్న గ్రంథములును, స్థానికచరిత్రములును, ప్రాచీన శాసనముల నకల్లును—తాళపత్రములయందును, కాగితములయందును వ్రాయబడినవి—లెక్కకుమిక్కిలిగ నున్నవి. అన్నియును దేశభాషావాఙ్మయములకును, చరిత్రకును సత్యంతోపకారకము లయినవి. ప్రభుత్వమువారు తమకు దేశీయులపట్లను, దేశభాషలపట్లను గల సహజానాదరభావముచే నా వ్రాత సంపుటముల సమ్యక్పరిపాలనమునకు చాలినంత సౌముఖ్యము వ్యయించి సముచిత సౌకర్యములను గలిగింపకుండుటచే నవి నానాటికి జీర్చించి చీకిపోవుచున్నవి. ఇట్లే కొంతకాల ముండునేని యవి నామమాత్రావశిష్టములు కావచ్చును. పదపది దేశీయులు తమ యమూల్యభాషా చారిత్రక వాఙ్మయములను గోలుపోయి వాపోవవలసినవారగుదురు. అట్టిగతి పట్టకమునుపే ప్రజలు మేలుకొంచి ఎవరెవరి మాతృభాషలకు జెందిన సంపుటములను వారువారు తమవశము కావించుకొని జీర్ణము లగుచున్నవానికి పుత్రికలు వ్రాయించి అన్నిటిని సరియైనస్థితిలో నుంచుకొనుట లెస్సయే యగును. కాబట్టి ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమువారి ప్రయత్నము ఆంధ్రవాణికిని, ఆంధ్రదేశమునకును శ్రేయస్కరము. బొత్తిగా లేకపోవుటకంటె నెక్కుడనేని చక్కగా నుండు తెల్లరకును సంతోషావహముగదా!

తెలుగుపుస్తకముల మాట యటుండుగాక! తక్కినభాషలయందలిపుస్తకములమాట యేమికావలెను? దేశభాషలు పరస్పరసంబంధము గలవి. కావున అన్ని భాషలలోగ్రంథములు నందఱకు భాషావాఙ్మయచారిత్రపరిశోధనమున కేమి, దేశచారిత్రపరిశోధనమున కేమి మిగుల నుపకరించునవి. వీనియెడ ప్రభుత్వమువారి కనాదరము తగనిది. ఈ భాండాగార పోషణనిర్వహణములు సంత్పత్తికరములుగ లేవని కొంతకాలము క్రింద ప్రతికలయందు కొందరు భాషాభిమానులు వ్రాసిప్రకటించియున్నారు. ఈపోషణనిర్వహణవిషయమై భాండాగారమున నిటీవల కొన్ని చిన్ని మార్పులు, కూర్పులు జరిగినను అవి యంత సంత్పత్తికరములుగ జూపట్టవు. పాలకబాటికి జెందినవారే యగు

* విద్యార్థి మంకాల శ్రీపతిగారు వ్రాసినది.

శ్రీశ్రానుదొరగారొక్కరే దేశభాషావాఙ్మయములయందలి స్వారస్యమును లెస్సగ్రహించి, అపారమగు వ్యయమును, ప్రయాసమును బరిగణింపక, ఆయాభాషలగ్రంథములను బెక్కింటిని నేకరించి, వానికి పుత్రికలు, వ్యాఖ్యానములు, టీకలు, శబ్దసూచికలు మొదలయినవి వ్రాయించి కావించినమహోపకార మేనాటికిని దేశీయులకు మరవదగనిది. విదేశీయుడగు నాయదారాశయునికి కడుంగడుప్రేమపాత్రములై వెలసిన యాసంపుటములు నానాటికి శిథిలములై నేలపాలుగుచుండుటగాంచి భాషాభిమాను లంగలార్చకుండుట దుర్లభము. ఇంతయేల? ఈనాడు భాండాగారమునగల యెల్లపుస్తకములకు సరియైనయొకపట్టికయైన లేకున్నది. ఇట్టిపట్టున భాండాగారపర్యవేక్షకు లగు వారు భాండాగారముయొక్క యీ దుస్థితిని తొలగింప బూనకుండుట వింతగా నున్నది. ప్రభుత్వమువారికి భాండాగారముయొక్క సత్యస్వరూపమును దెలుపుట వారి పని; ప్రభుత్వమువారివలన చాలినంత ధనసహాయమును జేకూర్చుట వారిపని; ఆసామును పెచ్చించి భాండాగారము నభివృద్ధికి దెచ్చుట వారిపని. కావున వా రీపనులను నెరవేర్చుటకు వెంటనే గట్టిప్రయత్నములను చేయవలెను; అచిరకాలమున భాండాగారము నుద్ధరింపవలెను.

ఈ భాండాగారమునందు తెలుగున ముద్రితములు, నముద్రితములు నగు గ్రంథములయొక్క వ్రాతప్రతులు—తాటాకులపైనను, కాగితములపైనను వ్రాసినవి—కలవు. వక్షిణ భారత దేశప్రాచీనచరిత్ర నిర్మాణమున కుపకరింపగల శాసనలేఖనములయొక్కయు, స్థానికచరిత్రములయొక్కయు వ్రాతప్రతులును పెక్కులున్నవి. చరిత్రసంపుటములందు ఆంధ్రద్రావిడ కర్ణాటమహారాష్ట్రదేశములకు సంబంధించిన విషయములు గలవు. ఇదికాక తెలుగులిపిని వ్రాసిన సంస్కృతభాషాగ్రంథములు చాల గలవు. ఇన్నింటిలోను జాలవాటికి శిథిలప్రాయములగుచున్న యొండు, రెండు, మూడు, నాలుగు ప్రతులును ఉన్నవి. కొన్ని ఏకైకములుగ నున్నవి. మొకండొరగారు తొలుత వ్రాయించినస్థానికచరిత్రసంపుటములు శిథిలము లగుచుండ శ్రీశ్రానుదొరగారు వానికి పుత్రికలను వ్రాయించిరి. అవియు నిపుడు జీర్ణదశకు వచ్చుచున్నవి. కావున వానికి మరల పుత్రికలు పుట్టవలసిన యావశ్యకత కల్గినది. వెనుకటి కొన్ని సంపుటములలోని కాగితములేమి, తాటాకులేమి తాకినంతనే తునాతున్న లగుచున్నవి. మరి కొన్ని సంపుటములలోనివి కీటదప్తములయి భ్రష్టము లయినవి. కాన జీర్ణము లగుచున్నవానికి త్వరలో పుత్రికలు పుట్టవలెను. అవి సురక్షితముగ నుండు నేర్పాట్లు జరుగవలెను. ఇట్టివిధముననే యెల్ల భాషల సంపుటములకును ఉద్ధారణ సంరక్షణములు జరుగవలెను. 'భారతదేశ సంరక్షణము కొఱ' కను నెవమున కోట్లకొలదిగ భారతదేశ ధనమును విదేశములందలి సైనికులకు ఏటేట ధారాళముగా వ్యయించుచున్న ప్రభుత్వమువారికి భారతీయుల దేశభాషా వాఙ్మయ పోషణము కొరకు ఇంచుకంత సౌముఖ్యము వ్యయించుట వ్యయముక్రింద లెక్కపెట్టవలసినది కాదు.

ఇక ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము వారికి తెలుగుపుస్తకముల నిచ్చువిషయము: చెన్నపురి చెన్నరాష్ట్రమునకు రాజధానీ నగరము.

ఇటభాషాపరిశోధకులకు, చరిత్రపరిశోధకులకు, ఇతరపరిశోధకులకు పెక్కుసౌకర్యములు, నవకాశములు గలవు. కళాశాలలు, పరిశోధనాలయములు, ముద్రితగ్రంథభాండాగారములు నెక్కువగా గలవు. ఎల్ల దేశములనుండియు, ఎల్ల రాష్ట్రములనుండియు, ఎల్ల మండలములనుండియు పెక్కు రిచ్చుటకు పరిశోధనములు నలుప నిరంతరము వచ్చుచుండును. వారియితరకార్యములతోపాటు పరిశోధనలును తిన్నగా నిక్కడ జరుగుచుండును. మఱియు నీ నగరముననే భాషా, చరిత్రపరిశోధకులు పలువురున్నారు. ఇందఱకును బ్రత్యేక మింకొకచోటికి బరిశోధనలు నలుపజోవుట దుష్కరముగ నుండును. కాక, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము ప్రత్యేకింపబడినమాత్రమున, చెన్నపుర విశ్వవిద్యాలయమునకును చెన్నపురము వారికిని, తత్ప్రాంతమండలములవారికిని తెలుగుతో పని తీరిపోయెనని తలపజనదు. తెలుగుపై నభిమానము గలిగి, తెలుగుతెన్నుల నరసి తెలుగు వెలుగున మెలగగోరువా రీపురమున నిప్పుడును లెక్కకుమిక్కిలిగనే యున్నారు. ఇది యట్లుండ, నిట్లు తెలుగు తొలగ నున్నట్లే ఇతరభాషలును తొలగగలవేని ప్రభుత్వమువారు కొంతదండుగ వ్యయముయొక్కబరుపుతగ్గెనని యూహిరార్చుకొనవచ్చును. కాని అట్టి సూచన లేవియు కానరాకుండుటచే నీ భాండాగారభారమును ప్రభుత్వము దించుకొనజాలదు. కాబట్టి తెలుగుసంపుటములనున్నంతిని ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమువారికిచ్చి వేయక—ఇచ్చుట వాస్తవమైననే—ప్రతిసంపుటమునకును నొక్కొక ప్రతినిమాత్రము—ఒక్క ప్రతియే యున్నచో పుత్రికను వ్రాయించియైన—యొనగడగును. ఇది యుచితమయినకార్యము; ఉభయ సమ్మతమును. అన్నిటి నిచ్చివేయుడని వారడుగుటయు, వీ రిచ్చివేయుటయు నెంతమాత్రమును సహింపదగినది కాదు. ఈవిషయములను ప్రభుత్వమువారు చక్కగా పర్యాలించి అందఱకు సనుకూల మగుమార్గము నవలంబించి భాండాగారమునభివృద్ధికి దెచ్చుట సమంజసము.

**ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకార్యాలయమున
దొరకు గ్రంథములు**

- రాష్ట్రభాషాపండితప్రభుత్వ ప్రకము— రామానంద రెడ్డిగారు 0-8-0
- శ్రీరామవిజయము (నాటకము)—కే. వెంకటరమణ రావు గారు. 0-8-0
- కారదాంబ, (శ్రీధర్మబోధిని) నాటకము—టి. శ్రీనివాస రాఘవాచార్యులుగారు. 0-4-0
- శబ్దకాముది (నిఘంటువు)—శిరోభూషణము, వెంకటరంగాచార్యులుగారు. చాలఉపయోగకరము. జేబులోనిముడును. 1-4-0
- అంక్లోద్యమము—మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనపథల అధ్యక్షుల ఉపన్యాసములు, తీర్మానములు చిత్రములుగలవు. 1-8-0
- ఆరాధనవిధి—ముదిగొండ నాగలింగశాస్త్రిగారు 0-4-0
- ఆత్మజ్ఞానాసంఘము—పారనంది జగన్నాథస్వామిగారు. కేరీరము విడిచినతరువాత ఆత్మజ్ఞానిగూర్చి చెప్పినది. 0-8-0
- సత్యవత్సరాఖ్యానము—మల్లంపల్లి మల్లికార్జునశాస్త్రిగారు. అయిదాశ్వాసముల రసవత్ప్రబంధము. అద్భుతకల్పనములతో నిండియున్నది. 1-0-0
- గురుబోధామృతము (వేదసారగ్రంథము)—శ్రీమతి కట్టమంచి తిరుమలమ్మగారు. భక్తిరసపరిపూరితము లగుపాటలు 0-4
- తిలక మహాశయునిజీవితము, సంపూర్ణోపన్యాసములు—మానికొండ సత్యనారాయణశాస్త్రిగారు. డిబ్బె 420 పుటలు. 2-4-0

ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకార్యాలయము, మదరాసు.

ఆదివెలమ ఇతిహాసమంజరి

రంభానారదనంవాదము

(విభవ, అధికశ్రావణమాన బలి ౨ శుక్రవారము
సారస్వతానుబంధము తరువాయి.)

రంభ:—ఏమండీ అట్లుంటున్నారా. ఇటువంటి ముతక మీరలు ఎన్నడైనా కట్టినది చూచివుంటిరా. ఇట్లు వంటచేసుకొంటూ చేతులకప్పుము పడుచుండునది ఎప్పుడైనా చూశారా. ఇట్టి చేపలు రొయ్యలుతో నాయులు నీమకంపుకొట్టడం ఏనాడైనా చూచివుందారా!

నార:—వీనికేమిలే, ఏకాలమునకు ఏరీతిగా ఫ్యాషన్ బయలుదేరుతుందో అట్లు చేస్తూవుంటారు. అందులో ఆడవారకు మరీన్నీ వివరీతము. వకరిని చూచి వకరు నేర్చుకోవడము. భూలోకాన్న గాంధీమహాత్ముడు స్వదేశవిషయం లెక్కర్లు ఇస్తూవుంటే అందరు మందిగడ్డలు మనివేసి ముతకగుడ్డలు కట్టుకుంటూ వున్నారు. సీమలో లేబరు పార్టీ వాండ్లు ప్రబలమై డిగ్నీటీ ఆఫ్ లేబరు అనుచూ, పనితో సమానమైన వుద్యోగ మే లేదని చెప్పుతూ వుపన్యాసములు ఇవ్వడం చూచి, అందరు నాకర్లను మానతూ తామే అన్నిపనులు స్వంతముగా చేసుకొంటూ వున్నాడు.

రిట్రైన్మెంటు కమిటీవాండ్లు ఖర్చులు తగ్గించడానికి జీతముల తగ్గిస్తూకాగా వుద్యోగస్తులందరు గంజీనీళ్లు రాగిలంబలి జొన్నపంకజి ఉప్పుచేప తింటూ కాలహరణము చేస్తూవున్నారు. వారిని జూచి నీవుకూడా పులినిజూచి నక్కవారేట్టుకొన్నట్లు చేస్తూవుంటే దాని కేమి చేస్తారు.

రంభ:—అయ్యా! నాకంతటి గ్రహచారమేమి పట్టిందండీ. నాచేతిలో కాకులేని పంకతి మీకు తెలియదా. దేవేంద్రుడు పథలు చాలించి మాకు సంభావనలు యియ్యడని మీకు తెలియదా. నలకూబరుడుగారు దివాలాతీసినది మీకు తెలియదా! ఏమండీ ఏమి ఎరుగనట్లు మాట్లాడుతున్నారే.

నార:—నిజముగా నా కిపంకతి తెలియదే!

రంభ:—అబ్బో! ఇదెన్నాళ్లమాట అనుకొన్నారా. ఇంతకుముందు ఆడవారకు వివరీతము బుద్ధి అనిన్నీ వకరిని చూచి వకరు నేర్చుకొంటూ రనిన్నీ మీరు అన్నారే అది వట్టిమాట. ఇంకా మగవారకు చెప్పండి నేను వొప్పుతాను. భూలోకంలో నేడు ఆంధ్రయుగము బుద్ధిగారు చేయుచున్నారు. అత్యవసర సమరీతముచున్నారు. ద్విచక్రపు కేటమువై వాహ్యోగి నేగుచున్నారు. పథలలో గంభీరోపన్యాసము లాపం గుచున్నారు. హక్కు కులోచనముల ధరించుచున్నారు. కరమునకు రిప్పవాచీల నిడుచున్నారు. అవివాహితలు, భర్తలక అపడతులు కిరోజములను హోమ్సుమీర గల్పించుచున్నాడు. డ్రాకార్డులలో, క్విలలో, వాయువిమానములలో నేగుచుండ గాంచుచున్న నే నట్టితెన్నుల ద్రోక్కుచున్నానా.

భూలోకంలో అంటిశాచి పార్టీ వాండ్లు భోగమువాండ్లను పథకు పిలువరావనిన్ని, వారికి సంభావనలు ఇయ్యరావని ఘోష పెట్టుతూవుండడం చూచి మాదేవేంద్ర మహారాజుగారు మమ్ముల నందరినీ డిక్టాట్టి చేసి మాకు జీతాలు యివ్వడం మనివేసివారు. మాకు రావలసినదన్న వుప్పుకొనివెల్లి డిప్రెస్సు క్లాసు మిమెకోవల్ల నోటరెట్టి పంచములు ఆదిఆంధ్రులను ఉధృఠించడానికి బయలుదేరారు. ఇదిమొదలు ఆ పంచములు ఆదిఆంధ్రులు రావడంతోనే మా స్వర్గ యులోవున్న కామధేవులు, కల్పవృక్షములు, చింతామణులకు మైల తగిలి ఫలించడం మనివేసివాయి అని బృహస్పతిగురువులు వివివివివిపించుచున్నారు. ఇంకా కావలసినదనము దొరకడం, కోర్టులు ఫలించడం నిలిచిపోయినది. దేశమంతా ఫ్యాషిన్ గా మారింది. దొంగతనాలు, దొంగసాత్వము బలమైపోయినాయి. ఈ దొంగలబాధకు తాళలేక దుడ్డంతా తీసుకువెల్లి మానలకూబరుడుగారు అగ్నిత్తు నట్టులో ఆలయంనుభ్యాంతో వడవేసివారు. ఆ బ్యాంకులన్ని దివాలాతీసినవి. ఇంక కుబేరునికే యాగతిపట్టిలే నాగతి ఏమి చెప్పమంటారు.

నార:—అయితే నీ సొమ్ములు ఏమైనవే. ఒకనీ ముక్కుపుడక మూడుకోట్లు చేసేదే.

రంభ:—అబ్బో! ఆ సొమ్ములంటే ఇంకా నాకేమి తక్కువండీ. ఉన్ననగలన్నీ తాకట్టు పడడంతోగదా యీ అత్తలు. సొమ్ములతోపెట్టి యిప్పుడు పండ్డిగిలించుతూవున్నాను. నా తలవార ఇంటిదని నేను చూడు కలలోగూడా అనుకొనలేదు.

నార:—అయితే నీ సొమ్ములు అన్నీ తాకట్టుపడడానికి కారణమేమిటి?

రంభ:—పూర్వము యజ్ఞాలుచేసినామని సోమయాజులు, యుధములో చచ్చినామని రాజకుమారులు స్వర్గలోకానికి పంపేవారు. వారు వచ్చారంటే నా గుమ్ముముగ్గర కాచుకొని పడివుండేవారు. ఇప్పుడు యీ ఆదివెలమలు రావడం బయలుదేరివారు.

నార:—ఈ ఆదివెలమలు ఏమిపుణ్యము చేసినారని స్వర్గంలోనికి పంపిస్తారు!

రంభ:—ఏమండీ, మీరు ఆదివెలమలకతకం చదవలేదా ఏమిటి? ఈపద్యము వినండి.

“శుతక్లేరు లగనత్రైత లెందు గలరన్న భువి నాది వెలమలందె, వైర్యకార్యదాగ్ధ్యధర్మాత్ములెందన్న విలకింప నిల నాది వెలమలందె, నిత్యనూనృతవాక్యనిరతులెచ్చటన్న దలపోయధర నాది వెలమలందె, అభిమానధనల నెం దరయ గల్గుదుమన్న వెదకంగ మహి నాది వెలమలందె” అన్నట్లు ఇంతటిపునత గలవారికి స్వర్గలోకమురాక ఎట్లుండును?

నార:—అయితే సరే వారికి నీసొమ్ము ఎదురుపెట్టవలసినపని యేమిటి?

రంభ:—నేనేమి ఎదురుపెట్టలేదు. ఆదివెలమలు వచ్చారంటే అందరి లాగునా ఇంటికే పరుగులిడుచూస్తారేమో అని కాచుకొంటిని. వారు రాలేదు. నేను పోనీలే అని పూరకొంటిని. అట్లు అయిదారురాత్రులు కాగానే దూతలువచ్చి ఏమిటి రంభా నీకు యే వింతటిభిమాను? ఆదివెలమలువచ్చి అయిదారు రోజులయితే ఇంతవరకు పాన్సుకు వెళ్లకుండా వున్నావట. ఈ శాస్త్రీక వెళ్లకపోలే నిన్ను ఇంటినుంచి వెళ్లగొట్టుమని దేవేంద్రమహారాజుగారు నెలపు ఇచ్చినారని ‘పెట్టలేనివారికి పలుకులు మెండు’ అని జీతాలిచ్చి మమ్ము భరించమ యోగ్యత లేకపోయినా బెదిరింపులు పల్కి శాస్త్ర అని వెళ్లినాడు. ఈ భోగంపుట్టుకవలన నా ఆపస్త కలంచుకొని నాచింత నేను మ్రొంగుకొని పందబడగానే కృంగారించుకొని ఆ ఆదివెలమ యువకుని విడిదికి వెళ్లిరిని ‘వారిన వెళ్లుచుండ చాపురించె కని గ్రహంబు’ అన్నట్లు వేళ్లనూతఫక్కి-గుమ్ముండగల ఆయన తలదండ్రులుండి యెవతెప్పనీవు అని అడిగివారు. నేను రంభ యను యశ్వరసాంగనను అని అన్నాను. ఎందుకు వచ్చావు అన్నారు. మీకొవారుని పాన్సుకు అన్నాను. ఏమి తెచ్చావు అని మరల అడిగిరి. తట్టలో పండ్లు ఫలములు వరిమళ్లద్రవ్యములు తెచ్చినానని అన్నాను. నీపండ్లు ఎవరికికావలెను వరి మళ్లద్రవ్యాలు ఎవరికికావలెను. కట్నము ఏమైనా తెచ్చివుంటే మాట్లాడు. లేకపోలే వచ్చినవారి బట్టుకొని వెళ్లమని నిక్కచ్చిగా-అభిమానశూన్యముగా-దుర్మ దాంధ్ర తెగులగొంటుల చండంబున ద్రవ్యాకాపీడితులై అన్నారు. కట్న మంటే ఏమిటన్నాను. నగదు రూపాయలన్నాను. ఎంత యివ్వవలెనన్నాను. భూలోకములో ప్యాపయనవారికి రి వేలు లేటువున్నది. ఇది స్వర్గలోకముకాబట్టి నాలుగింతలు జాస్తీ ఇవ్వవలెను. 10 వేలు కట్నము ఇచ్చేటట్లయితే గడప ద్రోక్కుచున్నాను. వెనకకు వెళ్లిలే దేవేంద్రునితోమాట. ముందువెళ్లిలే నవ్వుమొక మాట అనుకొని సరే అని వత్తుకున్నాను. అప్పుడు సొమ్ము తాకట్టుపెట్టినాను. ఈ కాలాలలో నగదుడబ్బు ఎవరికప్పుడుంటుంది. వకటికి రెండు యిస్తేనేగాని మేము ఇయ్యమని కోమట్లు మార్వాడీలు అంటే వారిమాటప్రకారమే మాట్లాడుకొని యావత్తు మొత్తము యీ ఆదివెలమకట్నమునకుగాను యిచ్చి ఆరాత్రి గడిపిరిని. మరునాడు ఇంకొక ఆదివెలమవారూడు. అతనికి అదేకట్నమే. మరునాడు మరొక నాయూడు. అతనికి అదేకట్నము యియ్యబోలే ఫీ యిప్పుడు కట్నాలరేటు ఎక్కువయింది. యాంటీడోరీ లీగువాళ్లే బోలెడుడబ్బు పొడపూజ యని లాగుచున్నారు. కాబట్టి మార్కెట్టురేటు కొంచెం ఎక్కువయినది. 20 వేలకట్నము ఇయ్యవలెను. పైన ఫలావుభోజనముతో విందుచేయవలెను అన్నాడు. ఇంక విధిలేక సరే అని వత్తుకొంటిని. ఫలావుచేయడానికి పొట్టిండ్లును నరకబోలే ఇది స్వర్గలోకము కాబట్టి వాటికి వాడే రాకపోయింది. ఈ కష్టముచేత ఫలావు చేయించలేకపోతిని. అంతటితో ఆదివెలమ పకువులకందరికి కోపంవచ్చి వనే అడిగనూట తప్పుతావా. మా ఆదివెలమపాన్సు ఎక్కడానికి అర్హతలేదు. పాన్సుని గద్దించివారు. అంతట వారెక్కాళ్లు కడుపులు పట్టుకొని ఇంకా ఎక్కవకట్నము ఇస్తానని ముచ్చెనేలు చేతులతోనీ మ్రొక్కి ఆరాత్రి వుండేవస్తేని. ఇట్లు ఎందఱో ఆదివెలమలు వస్తే అందరికి

యీలా కట్నము పనుర్పించి నాసొమ్ములు పోగొట్టుకొని యిట్లు ఏచేసిదాని నయినాను.

నార:—అయితే, నీవు ఫలావుచేయడానికి మాంసము దొరకలేదంటివే. ఈ చేపలు రొయ్యలు కంపుకొట్టుకున్నవే. వీటికిమాత్రముఈచావు ఎట్లు వచ్చినది? చెప్పుదూ.

రంభ:—అబ్బే. ఇవి యీస్వర్గలోకముచేప లనుకొన్నారా? ఇది భూలోకములోని వుప్పుచేప. ఇది నాకు ఆదివెలమలసహవాసం గంటుబడ్డతరువాత వుప్పుచేప తినడం, రొయ్యలు తినడంవలన వాడుకపడ్డది. ఈ ఆదివెలమలు బందరు, కాకినాడ, కళింగవట్టణంరేవులవద్ద కాపురంవుండేవారు గనుక చేపలు రొయ్యలమీది ప్రితిపెక్కువ. వాండ్లు యీ స్వర్గలోకములో చేపలలేవని తెలిసి యిక్కడికి వచ్చేటప్పుడంతా రెండువుప్పుచేపల లెచ్చుకొంటూ, నేను ఎట్లనై నా కొత్తకోడలను గనుక రెండుముక్కలు పంపిస్తారు. అదే కాబట్టికొని, వేయించుకొని కాలముగడుపుతూవున్నాను.

నార:—అయితే మనవికమందు నాగుపడే మార్గమేదైనా చెడకవలెను. మొదలీ ఆదివెలమలకు బుద్ధివచ్చే మార్గమో వింపవలెను.

రంభ:—నే నప్పుడే ఆలోచించినాను లెండి. ఏనాడో ధర్మబుద్ధితో ఉండిన దానికి ఈనాడు స్వర్గలోకానికి కానిచ్చుట బాగుకాదని దేవేంద్రునితో చెప్పిరిని. ఆయన అప్పుడే తనద్యారపాలకులకు ఆదివెలమల నెవరోకాని స్వర్గలోకము చెంతకు రానీయకూడదని ఉత్తర్వుచేసినారు.

నార:—ఇదేమి ఉత్తరవే. ఎవరో కొందఱుతప్పుచేసిలే కులమువారి నందఱిని వెలివేయుట ఏమిధర్మమే?

రంభ:—అంతయు ధర్మమే-ధర్మసమ్మతమే. కులము నందు దురాచారము లుండగా చూచి యూరుకున్నవారు దురాచారములు చేసినవారికి సమానమే. కాని ఇంతమాత్రమునకు ఆదివెలమలు జడిసి యూరకున్నా రనుకొంటిరా? నరుసగా నరకలోకమునకు పోవుచున్నను, మన ఆదివెలమలు వరకుల్క-మా మాత్రము మానుచుండుటలేదు. అయితే నాకుమాత్రము వీరితో విరుగడలెయినది.

నారదుడు:—అయితే నాపుణ్యమున నాకు మాత్రము కాలేదు. ఎప్పటిలాగున తగవులు, మూకలతో తనివిదీర నాకు భోజన మయ్యేటట్లు, ఎల్లప్పుడు వకరికొకరుజగడమాడనీ పీకులాడనీ గుంజలాడనీ మంతనములాడనీ చెబ్బులాడనీ దబ్బరలాడనీ దంభములాడనీ దూషణలాడనీ హేళనలాడనీ వగలకల్గనీ క్రోధములుజనించనీ దర్పంబులువల్లనీ నిఘరములుకల్గనీ నీతి తొల్లనీ అధర్మములపాలబడనీ-కులకత్తులు పృథ్వికల్గనీ కట్నములు ప్రబలనీ మనకలహంబు లుద్భవించనీ నాకన్నులపండుగవనీ ఎల్లప్పుడు మనఃస్వర్గలతో నుండనీ ఏవకవాడులాడనీ పెసగులాడనీ గుడ్డులాడనీ తన్నులాడనీ నాకు నిత్యభుక్తి కల్గనీ నాబొజ్జ నిండనీ అని ప్రార్థించుచున్నాను.

రంభ:—నీప్రార్థన చల్లగుండా, రావయ్యా పోదాము.

నీ తి ని ధి

(ఆంధ్రగ్రంథమాలయం జైదవకును సము).

పూర్వ మెప్పుడో భారతీయ:డగు బ్రాహ్మణునిచే రచితమై రెండువేలయేండ్ల క్రింద తిబెటు దేశమునకుఁ బోయి యాభాషలోనికిఁ బరివర్తితమై యిటీవల చీనా చక్రవర్తిచే సంపాదితమై చీనాభాషలోనికి, తర్వాత నింగ్గీషులోనికిఁ బరివర్తితమైన యుత్కృష్టనీతిగ్రంథమున కిది మధురమగు నాంధ్ర వచనరచనము. అనువాదకులు: శ్రీయుత వేటూ ప్రభాకరశాస్త్రిగారు. మానవసమీక్షితమున కావశ్యకములగు నెల్లనీతుల నానుపూర్వితోఁ దేటగా నూటిగా నీగ్రంథము చెప్పచున్నది. శ్రాను నైజా నిండు క్యాలికోలైండు. వెల రు. ౧-౪-౦

ఆంధ్రగ్రంథమాల,

రచారుపెట్ట నెం. 212 రు, చెన్నపురి.

వృత్తాంతలేఖలు

ఇచ్చాపురం వార్తలు

శ్రీయధార్థరామాయణ పారికథ
నవరాత్రుల కాలక్షేపము

ఇచ్చాపురం, ఆంధ్రప్రదేశ్: 1 మహాకవి గాంధీజీ వైభవీకరించిన బ్రహ్మచారి వారాయణ వాణిజ్యమూలకముగా రచించిన శ్రీయధార్థరామాయణమును విశాఖగంధమును శ్రీ దాసుగారి శిష్యులు బ్ర॥ చిట్టవల్ల రంగశ్యామరాజుగారి ఇచ్చాపురం వార్తల బంధు 28-28 తేదీ మొదలు పారికథా కాలక్షేపము ప్రారంభము చేయించి నిర్విఘ్నముగా సాయము చేశారు. ఆ కాలక్షేపములందరూ అవశ్యతాసందర్భము జరిగినచో జరుగుతారు.

రతల ౨౨ శ్రీకృష్ణుని గ్రామంలో శ్రీకృష్ణుని కులపెరి అగ్రేయము మల్లె పండ్ల పండ్లకు మామూలుగా, యెండు రెండు గానగు రావులను, శ్రీ మొదటియారు గారు యాగ్రామము గారి పద్మకుమారి ఉన్నట్లు సాక్షిగా ఉంటున్నట్లు తనిఖీచేశారు. ప్రత్యేక శ్రద్ధ.

గ్రామంలో పండ్ల పండ్లకు మామూలుగా, యెండు రెండు గానగు రావులను, శ్రీ మొదటియారు గారు యాగ్రామము గారి పద్మకుమారి ఉన్నట్లు సాక్షిగా ఉంటున్నట్లు తనిఖీచేశారు. ప్రత్యేక శ్రద్ధ.

ఇచ్చాపురం గారు మొర్రెలెన్ కంపెనీవారి పెండ్లికి పెండ్లి కంపెనీవారి పెండ్లి అంగీకారములను నిషాదముచేసి ఇతరకంపెనీల పెండ్లిపై కంపెనీల లాభముగ లేవని నిరూపించెను. కాని పండ్లకుమారి మొర్రెలెన్ వారి పెండ్లిమన తీర్మానించినట్లు తెలియుచున్నది.

ఈ మొర్రెలెన్ తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగా నొకరగు రివరెండ్ టానరుగారు తమ యసమ్మతిని తెలుపుచు పద్మవ్యసనమున రాజీనామా సంపికట. మరికొందరు రాజీనామా నిచ్చెదరని తెలియుచున్నది. ముందు పరిస్థితు లెట్లుండునోయని సారల అనకొనుచున్నారు.

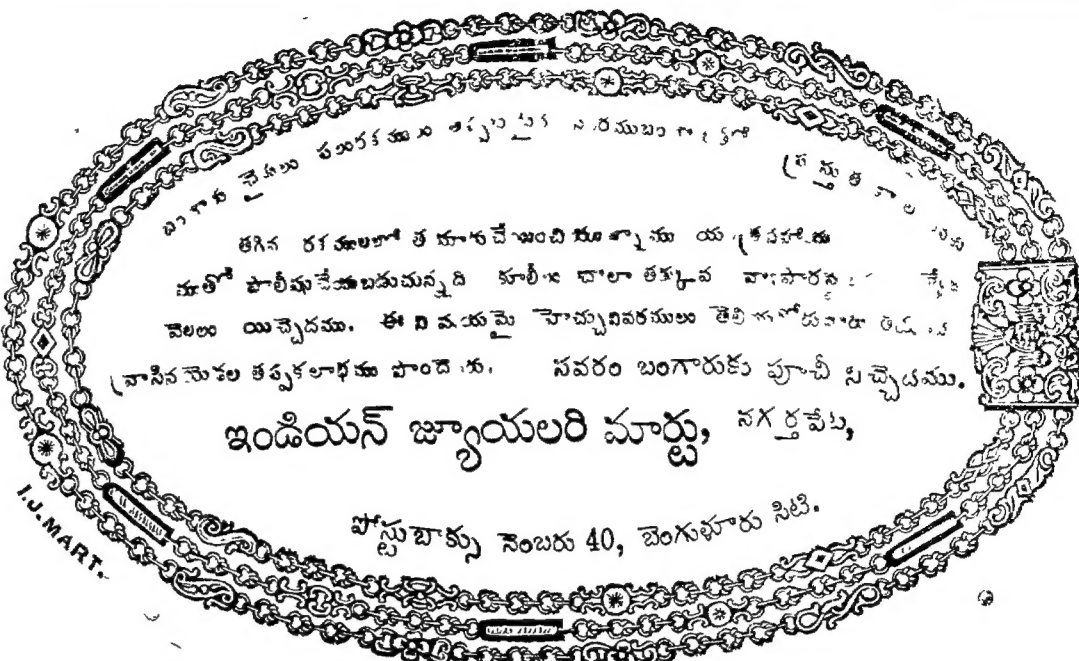
ఆంధ్రనవాకార సమ్మేళనము

(స్వర్ణీయకేళి)

ఆగస్టు 14:—ది 12-8-28 తారీఖున దాక్షర పాలి గోడేటి గురుమూర్తిగారి అధ్యక్షతక్రింద రాజమహేంద్రవరములో జరిగిన డైరెక్టర్ల సమావేశములో యీ సమ్మేళనము యొక్క సాంవత్సర పథము డైరెక్టర్ల సభయు ది 2-9-28 (రెండవ సెప్టెంబరు) తారీఖున మధ్యాహ్నము రెండుగంటలకు రాజమహేంద్రవరములో సమ్మేళనము ఆఫీసులో జరుపుటకు నిశ్చయింపబడెను. 12-8-28 తారీఖున హాజరయిన డైరెక్టర్లు (1) పాలిగోడేటి గురుమూర్తిగారు (2) భవిషిపాటి సత్యనారాయణగారు (3) గోపేటి బానిశిరామయ్యగారు (4) వీ. వెంకటరామయ్యగారు (తెనాలి) (5) శుంధ్రు వెంకయ్య ఎం. యల్. సి. గారు, (గుడివాడ) (6) స్వామిగారు, కైకరం.

మైనూరు అగ్రికల్చరల్ డైరీఫారమ్ కంపెనీ లిమిటెడ్

జంతుశాలము నవ్వపరిహారము నిష్పించు సంస్థ. హెడ్ ఆఫీసు:—బెంగళూరు బనవన్ గుడి.
ఐండియా యందంతటను యాక్రింద కనకరచినచోట్లవీతెన్నులు కలవు. తెలుగుగాని కరెతరుగాని వివరములు గోరువారు వ్రాసిన బహుగళులు.
(ప్రశ్నోత్తరములకు తగులేద పరీచయి వెంటనే సదుత్తరము లివ్వబడును. ఒకవారు పరీక్షించి చూడగోరెదము.
అనులాపురం కల్యాణం కొప్ప (కామారం), రాణిపేట
జంతుశాల (గంజం) కొట్టాయం (తిరువాన్కూరు) తంజావూరు
మచిలీకట్నం (కృష్ణాజిల్లా) కలకత్తా మల్లా గా (కూర్నూ), విహార్ నగర్
కొరవూర్ (అసాం) నంద్యాల (కర్నూలుజిల్లా) విజయనగరం
సహకారపద్ధతులమీద పనిచేయుటకు శక్తి గలవైనవారు కావలెను. తీర్మానము మిమ్మల్ని సంప్రదించు.

ఏలూరి వార్తలు

(ఒకవిలేఖరి)

సైమనుసంఘము

ఏలూరులో ముప్రద్యులకు మొలకలు తిమ్మయ్యగారికి నైమనుసంఘముయెదుట సాక్ష్యము నిచ్చుటకు ఆహ్వానము వచ్చినది. వీరికి ప్రయాణపునగంజులు ఖర్చులకుగాను రు 500 లు మంజూరు చేయబడినది. దొరతనమువారు ఇట్టి ముప్రద్య పురుషులను ఏదీ యేర్పాటు చేసినందులకు వారి సభింపించవలసి యున్నది. తిమ్మయ్యగారు సెప్టెంబరుమాసమున ఛీల్ కయిన మయ్యెరు.

అంజమాను

మహమ్మదీయుల సంఘాభివృద్ధికి అంజమాను స్థాపించబడి కృషి సజ్జయిస్తున్నది. ఒక రాష్ట్రపాతకాల, ఒక సహకార కరపరిసంఘము, ఉచిత పుస్తకభాండాగారము అంజమాను నిర్వహించుచున్నది. ఇందు 70 మంది సభ్యులుగలరు. హిందూ సభ్యులు 16 గురు. దైనిక, వార, మాసపత్రికలు ఆంధ్ర ఆంగ్లేయ యురుదూభాషలలో అంజమానుకు వచ్చుచున్నవి. ఈ సభ్యులనుకు మార్కెట్, మిర్, బజలిలెరి, సాహెబు బహద్ర గవర్న మెంటు ఖాజీగారు అధ్యక్షులుగను, మున్సి, అబ్దుల్ రహీమాన్ సాహెబు బహద్ర రిటైర్డ్ డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్ గారు కార్యదర్శులుగను యున్నారు. ఈ సంఘమువారు కడచిన సోమవారము ఆల్పహారపు విందు చేసిరి. పశ్చిమగోదావరిజిల్లా విద్యాభ్యాసకారి తాతాచారి అవర్గ శ్రీ సభకు అధ్యక్షత వహించిరి. ఖాజుబహద్రుల షేకుమారన్న సాహెబు రిటైర్డ్ డిప్యూటీ కలక్టరు, వెల్లంకి కృష్ణ మూర్తి గార్లు హిందూ మహమ్మదీయ సభ్యులనుగూర్చి మాట్లాడిరి. అంజమాన్ కార్యదర్శి ఖాజుబహద్ర మున్సి అబ్దుల్ రహీమాన్ సాహెబు బహద్రగారు తమ సంఘ కార్యనిర్వహణకు బడివి వినిపించిరి. ఈ ఆల్పహారవిందుకు మహారాజశ్రీ శ్రీమలే నారాయణ రావు జయించారు ఎం. ఎల్. సి., కొరపాటి లక్ష్మీనారాయణ పంతులు, తమ్మన మాణిక్యం శ్రేష్ఠిగార్లు వచ్చుటయొక్క ఇది వరకే సభ్యులుగా తేరిరి. విద్యాభ్యాసకారి తాతాచార్యుల వారు అంజమానుచేయుచున్న సేవనుగూర్చి ప్రశంసించిరి. ఈ సభ సభ్యులకు సహించిన తాతాచార్యులవారు ఈ సభలో ఆంధ్రమునకుగాని యురుదూభాషకుగాని ప్రామాణ్య మొసంగక ఆంగ్లమునే యుత్సాహించుటయు, సభ్యులు కోరినను ఆంగ్ల భాషలోనే మాట్లాడమని కానించుటయు మాత్రము కోరవలసియున్నది.

కాలమానము

వృక్షముల అప్పుడప్పుడు కురియుచున్నను ఎండలు తీవ్రముగా కాయుచున్నది. కాలము సన్యాసుకూలముగా నున్నది.

రేటుపేయరు సంఘము

పొరాభివృద్ధికి కృషి సజ్జయింపగాను కొందరు నాయకులు రేటుపేయరు సంఘము స్థాపించకృషిసజ్జయింపన్నారు. ఈ సంఘములు ఎట్టి కక్షలకును తోచియక అందరును కలసి ఏలూరు పౌరుల తేమమునకు పాటుబడుదురు గాక.

హిందూ సమాజము

ఆంధ్రభీష్ము లని ప్రఖ్యాతిపడసిన మ|| రా|| రా|| శ్యా పతి శుక్లా రావు పంతులుగారి అధ్యక్షతక్రింద హిందూసమాజము ఇచ్చట స్థాపించినది. మ|| రా|| రా|| మోతే గంగరాజు జయించారుగారు అధ్యక్షులుగను సోమంచి సీతారామపంతులు గారు కార్యదర్శిగను ఈసమాజమునకు ఎన్నుకొనబడిరి. భగవద్గీత అందరును పఠించుటయు, ప్రతి సవత్సరము భగవద్గీత పఠింపటయు చేసి జయమొందినవారికి పారితోషికము లిచ్చుటయు హిందూ సంఘాభివృద్ధికి పాటుబడుటయు ఈ సంఘము భోగ్యదేశములు.

కాఫిహోటల్స్

అన్ని పట్టణములనెల్ల ఈ గ్రామములోను కాఫిహోటల్స్ దినది కాఫివృద్ధి గాంచుచున్నవి. ఈ హోటల్స్ లో శుభ్రతలేదు. ఈగలు తేనెలు ముసరుచు దుర్వాసన గుచ్చుకొట్టుచుండును. చాలా చోట్ల ఎంగిలిగి న్నెలు శుభ్రముగా కడుగడం అంటువ్యాధులు ప్రబలుటకు కాఫిహోటల్స్ ముఖ్యకారణమగుచున్నవి. వీటిని అజమానిగో నుంచి శుచిగా నుండుటకు మనిసిపాలిటీవారు తగిన శ్రద్ధవహించుట మంచిది.

సహకారసమ్మేళనము

కృష్ణ, పశ్చిమగోదావరి, తూర్పుగోదావరి జిల్లాల సహకారసమ్మేళనమునకు మ-రా-రా-శ్రీ రావుసాహెబు బడేటి వెంకట్రామయ్య నాయకులవారు అధ్యక్షులుగను గారపాటి ఆంజనేయ చౌదరిగారు కార్యదర్శిగను ఎన్నుకొనబడిరి.

మో హి నీ తైలము

రీ తు|| నూనెగల సీసా 1-కి 0-12-0

శ్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్య మైనది.

ఇది మనఃపరిశ్రమము చేయు విద్యార్థులు, క్షిడర్లు, ఉద్యోగములు మొదలగువారికి సుఖనిద్ర, విక్రాంతి నిచ్చును. శుందరుల మోహాలవ్యాధులకు ప్రాణకురులను మనోహరముగ చేసింది కాపాడును. ఈతైలమునందుగల రమణియమును శుభాశన చెప్ప నలవి గాదు. తలకు రాచి దువ్వకొనిన ఇరుగుపొరుగు వారుగూడ పరిశుశ్రమ వ్యాపించును. తలలో చుటమున వట్ట నియ్యదు. దీనియందు మనోహరముగా శుభాశనప్రవృత్తులను చేర్చి కరుణచేయించి వేలకొలది సీసాల ఒక్కయింది మెప్పు బడసి యున్నాము. వేయెల, ఒకసారి పరిశీలించిన నిజము తెలియగలదు. అమ్మకాంక్షనం దివో, బాంబాయి - మొదల

ఏలూరు అన్న వస్త్రవైద్యవిద్యా దాన సమాజము

నాల్గవరసం (1926-1927 సం॥ లకు)

నిల్వసాము 1927 సం॥ ఆగస్టునెల 28686-0-8 లు

1. గతసంవత్సరము :— 17-9-1926 సం॥

తేదిన సాయంకాలము 5 ఘంటలకు ఏలూరు పురమండలమున యీసమాజము తొలొకు తృతీయవారి శోభనము సభాజైగిగా రైన ఎ. సి. ఎస్. వెంకటేశ్వరయ్యగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగెను. ముఖ్యమంత్రి వాస్తవ్యులు, వైద్యులు, నానా పండితులగు బ్రహ్మశ్రీ చిత్తూరు పరివారాదులుగారు “ఏలూర శాశ్వతము, ఎలూర శాశ్వతము” అను మయమును గురించి ఉపన్యసించిరి. జాతీయపాతకాల తెలుగు పండితుల బ్రహ్మశ్రీ గరికపాటి మల్లాభానుగారు ఆశీర్వాదపద్యములను చదివి.

2. సమాజపు అభివృద్ధి:— గతసంవత్సరము 1925 సం॥ ఆగస్టునెల 28400 1 7 లు నిల్వ కలదు. అప్పటికి రు 20 0 0 లు లగాయకు రు 500 లు వరకు శాశ్వతనిధి ధర్మము యిచ్చిన దాతలు 9 కరగతులలో 109 మంది గలరు. 1927 సం॥ ఆగస్టునెల యారిపాదమున నె 49 రు పుటలో తెలియపరచిన ప్రకారం 141 మంది శాశ్వతనిధి ధర్మము గలరు. యాదాతలయిచ్చిన ధర్మము రు 22685-8-9 లు చేర్చి 1927 సం॥ రం ఆగస్టునెల్పు.....రు 29686-0-8 లు కలదు.

3. సంవత్సర చందాదాతలు:— ఈసంవత్సరము నె 1 రు పుట లగాయకు నె 24 రు పుటలకు తెలిపిన ప్రకారం అన్నదానము సం॥ త్సరచందా దాతలు 175 మందినీ, నె 24 రు పుట లగాయకు నె 30 రు పుటలకు తెలియపరచిన ప్రకారం వస్త్రదానము చందాదాతలు 128 మందినీ ఈ సమాజమున కలరు. ప్రతి సంవత్సరము ఒక శోభనము రు 5-0-0 అయిదు రూపాయలు అన్నదానమునకు యిచ్చుదాతలు శాశ్వతనిధి ధర్మముక్రింద రు 60-0-0 అరువదిరూపాయలు వ్రాసినయెన్ను, వస్త్రదానమునకు...రు 1-0-0 ఒకరూపాయి చందాయిచ్చుదాతలు శాశ్వతనిధి ధర్మము రు 11-8-0 లు వ్రాసినయిచ్చించి రక్షియలోపాలు పట్టాలనుగూడ పుచ్చుకొని శాశ్వతనిధిని పొంది గౌరవపథ్యుల క్రమము లింగులు దాతలు కొరబడుచున్నారు. శాశ్వతనిధి ధర్మము యిచ్చిన దాతల క్రమము నె 1 రూ లగాయకు నె 11 రు పుటలకు తెలియపరచడమైనది. సంవత్సరం చందాదారుల ప్రతిసంవత్సరము తప్పకుండా శాశ్వతనిధి ధర్మము యిచ్చెదరని తలచుటకు మీరెదు. అనేక కారణములవల్ల క్రమేపా చందాదారుల సంఖ్య తగ్గుచుండుటవల్లనే శాశ్వతనిధి ధర్మము వసూలు చేయుటకు కారణము యైనది. ఏకాగ్రణిచేతనే నా ధర్మము యిచ్చుచుండా సంతర్పణలు జరిగింపుకొనినవారి చేరుట వ్రాయసాపాదించము; కాని వారు తప్పకుండా నిచ్చెదమని సంతకముచేసి వాదానము తప్పినందుకు మా వ్రాతమే విచారింపుచున్నాము గాన అట్టిది జరగకుండా శాశ్వతనిధి ధర్మము చందాదారులు యిచ్చిన ప్రార్థనలు.

4. ఆదాయవ్యయములు:— 1926 సం॥ రం బ్యాలస్సుపీటు 50 పుటల లగాయకు 54 పుటలకున్ను, 1927 సం॥ రం బ్యాలస్సుపీటు 55 పుటల లగాయకు 59 పుటలకున్ను తెలియపరిచియున్నాము. 1926-1927 రెండు సంవత్సరములకు అన్నదానమునకు శాశ్వతనిధి ధర్మము రు 314-0-0 లున్ను, వస్త్రదానమునకు శాశ్వతనిధి ధర్మము రు 559-8-0 లున్ను, రాత్రి వధుకరమునకు రు 60-0-0 లున్ను వసూలు అయినది.

5. అన్నదానము:— స్పెషల్ సంతర్పణలు:— 1926 సం॥ రం బ్యాలస్సు సంతర్పణలకు రు 455-5-8 లు 1927 సం॥ బ్యాలస్సు సంతర్పణలకు (ప్రత్యేకము వియ్యము 497 శేట్లగాక) రు 386-7-9 లు వసూలయినది. స్పెషల్ సంతర్పణల దాతలెల్ల 84 పుట లగాయకు 48 పుటలకు తెలియపరచడమైనది. 15-వ డిశంబరు వస్త్రదానము యిచ్చి సందర్శనకు ముర్రా శ్రీ మోతే గంగరాజు, నరసింహారావు, నారాయణారావు, కృష్ణారావు జమిందారుగారు జాయింటుగా 1926 సం॥ రం బ్యాలస్సు 75-0-0 లున్ను, 1927 సం॥ రం బ్యాలస్సు 100-0-0 లున్ను (వస్త్రదానమునకుసహా) ధర్మముయిచ్చించి వందనీయులైరి. శాశ్వతనిధిదాతలకు బట్టిస్తీ, సంవత్సరచందాలు, స్పెషల్ సంతర్పణలచేర్చి రెండుసంవత్సరములు ఖాళీతకుదా వీసలను అన్నదానము జరిగెను. ప్రతి ఆదివారముశోభన వీసలు హోద్యజనము వచ్చుచే దాతలకేర్పడు, డబుల్ సంతర్పణలు (హోద్యపదరూపాయలు) జరిగినవని సంతోషముతో తెలియపరచుచున్నాము.

6. వస్త్రదానము 15 డిశంబరు:— 1926 సం॥ 448 మంది వీసలకు రు 438-7-6 బట్టిలు, 1927 సం॥ 485 మంది వీసలకు రు 476-7-6 లు బట్టిలు ఇవ్వబడెను. శాశ్వతచందా రు 2785-8-0 లకు వడ్డీని బట్టిస్తీ, ప్రత్యేకము వస్త్రదానము

చందాలను నూర్చువస్త్రదానము జరిగెను. 15 డిశంబరు తేదిన పూరు 8000 మూడువేల వరకు వీసజనము వచ్చెదరు.

7. రాత్రి వధుకరము:— శాశ్వత చందా సాము రు 541-0-6 లు యొక్క వడ్డీనిబట్టి 18 గురువేర మాత్రము రాత్రి వధుకరము పెట్టుటకు నిలగుచున్నది. శోభన 1 కి రు 2-8-0 లు గాని లేక శాశ్వతనిధి ధర్మము రు 30-0-0 గాని యిచ్చి రాత్రి వధుకరము జరుగుటకు దాతలు సహాయపడగోరుచున్నాము.

8. వైద్యవిద్యా దానములు:— యీ కాలంలో వైద్యదానమునకు శాశ్వతనిధి ధర్మము రు 300-0-0 లున్ను విద్యాదాన శాశ్వతనిధి ధర్మము రు 250 లున్ను మాత్రము నిల్వకలదు. ప్రస్తుతం ఘోషపాదితకపోవుటచే యీరెండు ధర్మకార్యములు నెరవేర్చబడకుండుటకు చింతిల్లుచున్నాము. ప్రభాసహాయము చేసినకొలది ముందు యాధర్మములు జరుగగలవు. వైద్యదానమునకు శాశ్వతనిధి ధర్మము ఒకొక్కరుకు ఒకశోభనము రు 60 లున్ను విద్యాదానమునకు రు 30 లున్ను ఏర్పాటు చేయడమైనది. కాన దాతలు గమనించెదరుగాక!

9. 26 వ శాశ్వతధర్మకర్త:— ఏలూరు గ్రామకాపురములను వైద్యవృత్తియు నగు ముర్రా కొత్తపాటి నుబ్బారావు యుడు గారి కు మా రు యు మా జీకర్త గారు అన్నదానము, వడ్డీని బట్టి ప్రతి సంవత్సరము 7 శోభనలు జరగగలందులకు రు 500 లును వస్త్రదానము, వడ్డీనిబట్టి ప్రతిసంవత్సరము 16 డిశంబరు తేదిన జరుగ గలందులకు రు 100 లును “వెంకటేశ్వర” శాశ్వత నిధికి ధర్మముచేర్చి తమవీరాలయమునకును కనుపరచిరి. యంగను యీసమాజమునకు ముందు సహాయముచేసెదమని వాదానముచేసిరి. వీరిదాతృత్వము మెచ్చదగినదై యున్నది. ఇందులకు సమాజమువారు కృతజ్ఞత తెలుపుచున్నాం.

10. విచారకరమున మరణములు:— కీ॥ శ్రీ కొత్తపాటి శ్రీరాములుగారు యీసమాజమునకు మొదటిసంవత్సరము ప్రెసిడెంటుగానండి, కీ॥ శ్రీ బొమ్మారెడ్డిగారు (భవనదాత) సానే సోల్ ట్రస్టిగానండి సమాజమునకు యొక్కవగా సమాకాంతి నటువంటి కొత్తపాటి శ్రీరాములుగారు కీ॥ శ్రీమలైవారని తెలుపుటకు చాల చింతించుచున్నాము.

దేశవాద కాపురములు యీసమాజము శాశ్వతధర్మకర్తలలో నొకరగు సాదాగరు మహమ్మద్ అనుదుల్లా బేగ్ గారు కూడ కీ॥ శ్రీమలైవారని తెలుపుటకు చాలా చింతించుచున్నాము. భగవంతుడు వీరి ఆత్మలకు శాంతి గలగజేయుగాక!

11. నూతన ప్రెసిడెంటు:— యీసమాజము, గోసంరక్షణ సమితి, హిందూయజ్ఞవన సంఘము మున్నగు వాటికి శాశ్వతధర్మకర్తలలో నొకరగు ముర్రా శ్రీ వసుమతి పుర సోత్తంగారిని 28-1-27 సం॥ తేదీనంచి యీసమాజమునకు ప్రెసిడెంటుగా ఎన్నుకొనడమైనది.

12. 2 వ. సోల్ ట్రస్టి:— 18-6-1927 సం॥ నుంచి యీసమాజము శాశ్వతధర్మకర్తలలో నొకరగు ముర్రా శ్రీమలైవారని 2 వ సోల్ ట్రస్టిగా యెన్నుకొనడమైనది. ప్రాంతీకసోల్ ట్రస్టిలు ముర్రా శ్రీమలైవారని 1 మోతే గంగరాజు 2 కొత్తపాటి శ్రీరాములుగారు పేర వ్రాయించుచు జమిందారు మోతే గంగరాజుగారివద్ద నిలువ వుంచడమైనది.

13. శాశ్వత ధర్మకర్తలు 26 గురు:— (రు 500 లదా తలుపులు యారిపాదము 1, 2 పుటలయందు తెలియపరచినాము. ప్రభుత్వముల రిపోర్టు చివరకు కలవు.

మహారాజశ్రీలు	డైరెక్టర్ల వివరం	రు.
పసుమరి విశ్వనాథంగారు (శాశ్వతచందాధర్మం)		120
తమ్మన మాణిక్యంగారు (శాశ్వతచందాధర్మం)		100
అన్నం వెంకటరెడ్డిగారు (తెంకరేటి ట్రస్టి)		60
మానేపల్లి సత్యనారాయణమూర్తిగారు		
శాశ్వత చందాధర్మం		60
* మాణిక్య విరభద్రరావుగారు సంవత్సర చందాదాతలు		5
* కంభంపాటి కన్యయ్యగారు		5
* నున్న చినరామయ్యగారు		5
* గుడిమెట్ల నుబ్బారావుగారు.	(తెంకరేటి ట్రస్టి)	5
(రావలసియున్నది)		

“ముర్రా శ్రీ మోతే గంగరాజు జమిందారుగారి అధ్యక్షతక్రింద 18-6-27 తేదీన జరిగిన సభయందు యిచ్చి ఆమోదించబడినది. అందు, సంవత్సర చందాదారులకు రు 60 లకు, తక్కువ శాశ్వతనిధి ధర్మము యిచ్చుదాతలును, డైరెక్టరులుగా నుండుటకు నిలుపడదు.” అనికలదు. యందు ను బట్టి 31-1-1928 సం॥ రం బ్యాలస్సు ముర్రా శ్రీ మోతే గంగరాజు జమిందారుగారి అధ్యక్షత క్రింద జరిగినసభయందు * యీగుర్తుగల డైరెక్టర్లు నె 5,6,7,8 ర్లు గలవారు తగ్గించబడిరి. (రు 60-0-0 లు ధర్మము యివ్వవలెన.)

14. ప్రాంతీకసోల్ ట్రస్టి:— వడ్డీకి పుచ్చుకొని. ప్రాంతీకసోల్ ట్రస్టి (వాయు బాకిదాల్లు వై జామిన్ (జబాబుదాకీ) రెండవ వారి ఒప్పందసంతకం) తేదీ అభ్యయిచ్చుటకు నిలుపడదనీ

31-1-28 తేదీన మ. రా. శ్రీ మోతే గంగరాజు జమిందారుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగిన సభలో తీర్మానించబడెను. గాన వడ్డీకి పుచ్చుకొనగోరు బాకిదారులెల్లకు గమనించి అట్టికేవలము, వైజామిన్ సహాయములు సమాజమునకు పుచ్చుకొన గోరుచున్నాము.

15. మరణశాసనములు:— కీ॥ శ్రీ మానేపల్లి ఆద్యనాథయ్యగారు, పసుమరి గంగరాజు గారున్ను, మరణ శాసనములలో వ్రాసినప్రకారం, వారిధర్మకర్తలు యాతవరకు సమాజమునకు ధర్మము యిచ్చియుండలేదు. నెంట్లే యిచ్చించి కీ॥ శ్రీ శేషలయినవారి కొరకలను చెల్లించి పుణ్యములను సంపాదించు కొగలండు లకు పూర్వ ధర్మకర్తలను కోరుచున్నాము.

16. నూతన పుణ్యక్షేత్రములు:— బ్రహ్మచేడ్డ కట్టగూరు లకు యాడ్రకు బియ్యము మ. పుట, వస్త్రముల నిచ్చుటకు సమాజమునకు పారికధము చెప్పించుట, సమాజపు పుణ్యక్షేత్రములలో చేర్చబడెను. ఎవరైనను అట్టిధర్మములు జరుగుటకు కోరి శాశ్వతనిధి ధర్మములు యిచ్చినయెడల అంగీకరించి సమాజపు హోదాలో రక్షింతులు, పట్టాయుచ్చి, వడ్డీనిబట్టి దాతల పేరున పైధర్మములు జరుపబడును.

17. మిల్లుపేర్లు ధర్మములు యివ్వవచ్చును:— ఎవరైన ఏలూరు జూట్ మిల్ వగైరా కంపెనీలపేర్లు ధర్మముగ యిచ్చినయెడల ఆదానబట్టి ధర్మముజరీఫేషన్లని కమిటీవారు నిర్ణయించుకొనుటకు తీసుకొనబడును. కొంతకాలము వరకు పదరు పేర్లుకు ఆదానయెడల కమిటీగారు అయ్యకము చేసి, పచ్చిన సాము శాశ్వతనిధిక్రింద చేర్చి వడ్డీతో దాతలపేరున ధర్మము జరుగుటకు ఏర్పాటు కలదుగాన దాతలు గమనింపగోరెదము.

18. ఇత్తడిసరంబామా:— ఈ సమాజమునకు పున్న యిత్తడి సరంబామా, పున్నంతవరకు అడిగినవారికెల్ల సంతర్పణల నిమిత్తం వ్రాయచేయుచున్నాము. యంగను చాలాసరంబామా అవసరమై యున్నది. దాతలు వారివారికేర్పడు ధర్మముగ యివ్వవచ్చును. శాశ్వతధర్మముగా నుండగోరి శాశ్వతనిధిలోకి యిత్తడిసరంబామా ధర్మం చేర్చుకొనేయెడల, ఇందుకులయ్యే సాముపోష, లోతక్కవ రొక్కముపూర్వకముగా యిచ్చిన సాముయొక్క వడ్డీతో మాత్రమే ధర్మము జరగగలదు.

19. సమాజపు స్థలము యిచ్చుంది:— 1918 సం॥ రం పూడితమై, 1916 సం॥ రం ప్రభుత్వమువారిచే ధర్మముగ యివ్వబడిన స్థలమునందు 1920 సం॥ రం కీ. శ్రీ. బొమ్మారెడ్డిగారు ప్రిన్సిపాలిచే నిర్మింపబడిన మేడగల ఈ సమాజమునకు స్థలము రెండు సెంటు మాత్రమే వుండుటచే చాల యరుకుగానెన్నది. ప్రత్యేకము పెద్దసంతర్పణలు, వస్త్రదానము వగైరా, వివిధ ధర్మములు జరుగుటకు విశాలమైన ప్రదేశము మరియొకటి అవసరమైయున్నందున యందుకు చాలసాము కావలసియున్నది. ఎల్లరు శక్తికొలది సహాయపడ గోరుచున్నాము.

20. వందనములు:— గోసంరక్షణ సమితి హిందూయజ్ఞవనసంఘము యీసమాజము శాశ్వతధర్మకర్తలలో నొకరగు ముర్రా శ్రీ పోల్లెట్టి గోపాలస్వామిగారు ఈసమాజము తొలొకు 1926-1927 రెండు సం॥ రం తెక్కలు తనఖితే నినెందుకు వారికి వందనము లందజేయుచున్నాము. వారి అభిప్రాయము ఈసంవత్సరమున తెలియపరచినాము. సమాజమునందు ఆభిమానముంచి తమవత్రికలలో ప్రకటించిన, ఆంధ్రపత్రిక, సమదర్శిని, కృష్ణాపత్రిక, సత్యగ్రహి, యంగంధర, ధర్మసాధని, వాసవి, స్వరాజ్య, తెలగ, గోల్కొండ, హిందూ, మున్నగు ఆంధ్రప్రదేశ్ కాధికరులకు వందనములు. సమాజశాశ్వత ధర్మకర్తలు తదితరదాతలకు ప్రభుత్వమునకు, భగవంతునకు వందనముల నిచ్చుటతో ఈసంవత్సరముగించుచున్నాము.

సం. మోతే గంగరాజు (సోల్ ట్రస్టి) 16-4-28 పసుమరి పురుషోత్తం (ప్రెసిడెంటు) ఏలూరు కందులరామయ్య (వర్మింగు డైరెక్టరు) కొత్తమాను సీతారామయ్య (సోల్ ట్రస్టి) మద్దుల వెంకటచినరాజు (వైసుప్రెసిడెంటు)

బొంబాయి లైఫ్ అసూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్ (స్థాపితము 1908)

సభాధ్యక్షుడు, సర్ లాలూభాయ్ సమాల్ దాన్ Kt. C 1 E, J. P. మేనేజరు యన్. బి. కార్తూపూర్ ఇండియా డోల్ ఫీమాకంపెనీలలోకల అన్నివిధముల పాలసీసాకర్యముల నివ్వగలదియే. ప్రత్యేక సదుపాయములు 4845 తక్కువ ప్రీమియములు. ఎక్కువ బోనస్లు. స్వల్పవరతులు. మంచి మేనేజ్మెంటు.

అటోమెట్ గాస్ ఫర్ ఫీచరు. పాలసీదారు హక్కులకునెంట్లే చెల్లించుట వివరములకు వ్రాయుడు

K. PADMANABHAPAI B. A. Secretary Madras Branch, P. B. No. 337, Mount Road MADR

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(17-8-28)

సీనుబ్రహ్మ దినుసులు

ఇరుగది గజముల సీన్ ధరలు... 22 x 22 మంగిసమాక్కు... 8 12... పరాసరికము 7-12... 22 x 22 "మోటా" సైకిలు... 8-6... సరాసరికము... 7-8... 12-10-0... 12-2-0... 73, 78, ౮ 8-4-0... 68/888... 12-12-0

నూలు

40 నెంబర్ సీటు (5 పా కట్టు) - టూక్రి ౮ 6-7-0... 7-8-0; చుట్ట (ఎస్టి ఫ్లో) ౮ 6-18-0... 7-8-0 చుట్ట (సుక్తి) ౮ 6-15-6 చుట్ట... 7-10; 40 జపాక్ (పదిపానులకట్టు) అయిదు నత్త శ్రమలు ౮ 12-8-0 కలర్ బాట్ ౮ 12-5-0 నెమలి... 60 సీటు (5 పానులకట్టు) - అడక్ టైర్ ౮ 14 12-0, రాట్టుము (ఫ్లో) ౮ 12-0-0; రుదుకారము ౮ 8-14-0 ఎద్దు గడియారము ౮ 8-15-0

ఇత్తడికేసులు - (డిబ్బో హేక్) ౮ 225... (ప్రాసాయర్) ౮ 223... బాగిలేకు ౮ 270.

సిమెంట్ సీమా తెలు

గిల్ గో హేమ్ ("చెయ్యి") ౮ 11-0, 11-2, జర్మన్ సెమెంట్ 10-2-౮

చక్కెరమూటయొక్క ధర

బాబా "గిడ్" ౮ 28-14-0 నెట్టబరు, అక్టోబరు 26-8-0 వేరు సెనగ నూనె

"ఇంగ్లీష్ బారన్ ధరలు - గానుగ ౮ 117, ఆముదము

(సెల్ ఫెంట్) ౮ 104-0-0 ఇమునుచేసినతోలు రతి 1-3 ధరలు

అవుతోలు (7 లు 1) "ఆవ్ కంట్రిన్" ౮ 1-6 0, 1-6-9... ౮ 1-5-0 లు 1-5-6... ౮ 1-8-0 లు 1-9-0... ౮ 1-5 8 లు 1 5 6... ౮ 1-6-6 లు 1-7-0... ౮ 1-9-0 లు 1-10-0... ౮ 1-5-8 లు 1-5 9... ౮ 1-6-6 లు 1-7-8... ౮ 1-6-0 లు 1-6 6... ౮ 1-7-0 లు 1-7-8... ౮ 1-7-0 లు 1-7-8... ౮ 0-15 8 లు 0-15-6... ౮ 1-7-6 లు 1-9-0... ౮ 1-15-6 లు 2-1-0

గడ్డతోలు ౮ 0-15 8 లు 0-15-6... గడ్డబుడతోలు ౮ 1-7-6 లు 1-9-0... అన్నబుడతోలు ౮ 1-15-6 లు 2-1-0

బరంపురం తెల్లసిల్లు

నాణ్యమునందు యితర సిల్లులన్నిటిని మించ గలదు. నిత్యము వాడిన 10 సంవత్సరములు మున్నగు చూచుటకు సాంపుగానుండును. కనీసము ౧౮ ముక్క 1 కి పాడుగు 2 గజములు, పెడల్పు 48 అం. ముక్క ౧-3 రు 13. కోటునకు గాని పద్దునకుగాని సరిపోవును. మద్రాసు కాంగ్రెసు ఎగ్జిబిషన్ వారిచే మార్కెటునందున్నవాటిలో శ్రేష్ఠమైనదిగ సర్టిఫై చేయబడినది. స్వరాజ్యవాదులందరిచే ధరింపబడినది. నచ్చనియెడల పూర్తివైకం వాడుకయివ్వబడును. చిత్రవిచిత్రమైన అంచులతో చీరలు, పంచెలు, చాపులు, కండువలు కోరినరంగులలో గ్యారంటీప్రసి ఆర్డర్లకు సంస్లేయి చేయగలము.

బి. కె. గుప్త అందుకో.

బరంపురం సీటీ, గంజాంజిల్లా.

మొరళీ కృష్ణ.

ద్యావరంబున శ్రీకృష్ణభగవానుడు మనుష్యసూక్తులను యవతరించి, తన్ను నేలందు భక్తాగ్రగణ్యులను, పూజించు శుభాశీర్వాదము, చూపించుచు, భగవద్భక్తానుభవమున తన్నుకొనుట గోరుచున్న వీరేశ్వరుని వాటిని భాగవతాది పురాణములందు విని యాశ్చర్యము. ఈ కలయగమున మన మెల్లకప్పు నేనించి ముక్తిని పొందు సాధనముగ "శ్రీ మరళీకృష్ణుని" రూపము, చిత్రాశ్రమప్రకటనములందుక; మహాభాగవతము, విమలబాలముల నను, ౭౦ గాది పతకములక; గొప్పబహుమతులను బొంది ప్రఖ్యాతిపొందిన చిత్రకళాకారు, యక్. గోపాలరావువారిచే చిత్రంపబడి, జర్మనీయం దున్నతమైన విక్రయమునకు గురైనది. (ప్రతి 1-3 రు.)

మొరళీకృష్ణ (18 రంగులలో) 28x20" 1- 8-0

వీరిచే చిత్రంపబడి జర్మనీలో అచ్చా త్రింపబడిన యితర పటములు } శ్రీమన్నారాయణ (నైజు) 28x20" 2- 0-0... వలూచి అర్జున ,, 20x14" 0-12-0... రాధామనోహర ,, 20x 4" 0-12-0

వలయువారు యీ దిగువ యడ్రస్సునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును యన్. గోపాలరావు, కృష్ణపిక్చర్స్ ప్రైవేట్, ప్రాప్రముటరు. 5060 జగన్నాథపురం, కాకినాడ

మేలైన పోర్టులాండు సిమెంట్

(నెమలి మార్కు)

మనిసిపాలిటీలు, రైల్వేలు, ఎంజీసీలు, కంట్రాక్టులు, ఇతరులు విశేషముగా దీనినే ఉపయోగించి క్లాఫిండు సున్నారు. గట్టిగా నుండుటయందు ముద్రసిద్ధమైనది, ధరపరమము. వివరములకు ఈ దిగువ విలసమునకు వ్రాయవలెను. 4899 శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యం అందు కో, 140, ఆదియప్పనాయకన్ వీధి, మద్రాసు.

పల్లెటూళ్ల గ్రంథాలయములు

II

గ్రంథాలయముల యావశ్యకతవారికి తెచ్చారా విజ్ఞానాభివృద్ధి నలవడలేకపోయిన సుతానామ తెరుచుకొను యావశ్యకతల దని చెప్పవచ్చును. దురదృష్టవశమునను భవాభావమునను పాఠశాలల దారిద్ర్యముచే వీరు పల్లెటూళ్లనుండి యాంగ్ల విద్యాభ్యాసమునకు గాని జీవనోపాయము జరుగక దారినతోడర పోవలసివచ్చుచున్నది. పల్లెటూరుల కలగవలసివచ్చుచున్నది. అట్టిచో వేసగి శిక్షాకాల శీలపుల సమయమున దురుగ్రామములలో నుండునప్పుడు తిప్ప తదితర దినములందుండు విశిష్ట పల్లెటూళ్ల గ్రంథాలయము లుపకరింపవచ్చువి సామాన్యజనుల పక్షము వ్యవసాయమునందుగాని, వ్యాపారమునందుగాని, మాలి వృత్తియందుగాని, నిమగ్నులై రాక్షసులందుండు తెుదలకడ భోజనమునర్హి యలుపుదీర గుళునిద్రులందుండు దమ జీవితముల గడపుందుటచే గ్రంథాలయములు విశిష్టి సుపకరింపవచ్చువి. ఇక శ్రీ ప్రపంచము సంగతి విచారించినచో సామాన్యజనుల గ్రామములందు నీవనించునాడు విరుషీనలులుగాక విద్యాభిషింసలే, జంఘాలకాశ్రియదీనినట్లు వీరికి గృహమే సకలాల గ ను, పంటలు యల్లే పలక గ ను, ఆ లు క గుడ్డ యే క ల ము గా ను, పేడ నీ ర్లే సీ రా గా ను, గంజి వాక్కులయే గ్రంథరసగ్రహణముగాన, కాలము గడచిపోవు యంతుటచే గ్రంథాలయములు వీరికి సుపయోగకరములుగా కన్పిచి. ఇట్టిస్థితిలో పల్లెటూళ్ల భాండాగారము లుపకరించున దెవ్వరికి? ప్రప్రయోజనముల గ్రంథాలయస్థాపన మనవసర ముగా నిర్ధరించుటకు వీలులేదు. కావున పల్లెటూళ్ల గ్రంథాలయములు తక్కువలె కల్పపయోగకారులగునటుల చేయవలసి నదియే మనకిప్పుడు విచారణీయము.

విద్యావ మండల జీవన భావములకు దగినవసతిగల మువ కడ జోకడెను నీపల్లెటూళ్ల గ్రంథాలయములకై త్యాగమున కృతప్రదు. ఇతరవృత్తులకే వేళవేళల గ్రంథాలయములను తెరచును రాక్షసులందు నేరమిడిగంటువర కైనను నుండి తిరిగి మూయుచు కడుజాగ్రత్తో జూచుచుండవలెను. వీలనకట్టు లునులొపలే, బల్లెలందు ధనివిచ్చి తెల్లచేయనుగా నొకని నియమించుట కష్టప్రయము. నెలకలగినను పదిరూపాయలైనను జీతమియ్యవలసి యెవ్వరునుండదు. నెలకల బడినూపాయలు జీత జీతమియ్యవలసి యెవ్వరునుండదు. నెలకల బడినూపాయలు జీత మియ్యవలసిగా నుండాదాగదు నెల 1 కి రు 0 4-0 చొప్పు నలంపినను నలుబదిరుంది నుండాదాగదు నుండులయను. నలుబదిరుంది కాదు గదా న లు గురుకు ప్ర న ను పల్లెటూ డిచ్చిచ్చు చం దా దా దు లు దొ ర కు ట దు 1 థి ము. ధనములేనిది యే సన్నము నభివృద్ధికి రాకతరు గక నేయు దారవంతులతో యుద్ధించితచ్చిన ధనము గ్రంథములకేగాని,

వార్తాపత్రికలకేగాని సరిగావాలక యున్నప్పుడు తెల్లచేయై ప్రేయసుకు జీతమిచ్చుట కల్లుసాధ్యమగును? కావుననే గ నాపేక్ష లేని యొక యవకంఠు తెల్ల-త్యనిర్వహణమునకై నియోగించబడినచో వారి పరోపకార మగణ్యమైయుండును. ఇక సామాన్యజనులకు గ్రంథాలయముకడకు నార్గించుట యెట్లు విచారించును.

పల్లెటూరిని ప్రబలములగుగా రుచించునది రామ భజన. దానిలో వారికిల యాత్మసాముగాని పట్టుదలగాని యశ్వతీయము. కాన నే ప్రతి శిరివారమో, శుక్రవారమో లేక వారమునకు రెండు దినములలో వీలునుట్టి గ్రంథాలయము వద్ద భజనార్చనలుచేసినచో బిల్లుల, యెవలెగాక శిల్పకా లు సమంతము దానియందుక వట్టించి తన సుతానామక జూ పురుగు. ఈ విధముగ గొంతకాలము కొనసాగించినచో గ్రం థాలయమును నొక ప్రదేశము లేక యొక మందిరము వారి బృ దయములందు నాటుకొనను.

తడవారక ప్రతిసాయంత్రము భారత, భాగవత, రా మాయణములలో నేదియేగాని పురాణవలన కాలక్షేపమొనర్చు చు న్నయె డల నం ద ర నా క ర్షిం చుట కయ్యది సహకారి కాగలదు.

మాడవది మ్యాజికు లాంతర సహాయమున విజ్ఞానామ్మ లియును పెదజల్లుట. నినిమలు మొదలగు వాటికి నలుపాటుబడి యున్న పట్టణవాసుల కంత నినింపవచ్చును పల్లెటూరివారికి మాత్రము మ్యాజికులంతయు కడుంగదు నాకర్షవంతములుగా నుండుట సంగియచులేదు. ఒకసారి ప్రవర్తించినచో జనులు తిండోలేతెండముగా నునునుండురు. దానిలో ముఖ్యముగా వాటికి గావలసిన వ్యాససాయ సంబంధము చిత్రముల జూపించినచో మిగుల సుపయోగకరముగా నుండును. కాని మ్యాజికు లాంతరును సర్వహించుట యన సాధ్యమును పనికాదు. భవములో గూడుకొనినది, పల్లెటూరివారికి కుల భి సాధ్యముకాదు. కావున పట్టణ గ్రంథాలయములవారుగాని జిల్లా తాలూకా గ్రంథాలయ సంఘములవారుగాని యేర్పడి దానిని కొని పల్లె టూళ్లలో గ్రంథాలయములకంత బుద్ధివ్యుచించుండినచో సామాన్యజనులు లాభము పొందుదురు. ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రంథాలయసంఘముహాసభలో దీక్షితో తీర్మానమునందీ తీర్మా నములు గావించుటయెగాని కా ర్యావరమును బాల్కియముగా భావించు విహించుట వోచునీయను. నిర్వకమునపరీక్షిల్పానముల యెరుకుకంటె అ చ ర యే యు ను నొక తీర్మానమైనది దేశమున కవకారిగా గలదు. అందునదిచేయు విధిచేయు విని గంభీరవ్యవహార సుపన్యసింపవలె గాని చేసేచూపించి గ్రామ తక్కువ గ్రహించి గామావస్థ గ నున్న పల్లెటూళ్ల గ్రంథాలయముల కంత తేలి చూచువాలు కలెకమునకైనను కానరాదు.

దొంతరాజు వెంకట్రామయ్య.

తరుణముమించి పోవకమునుపే మీరల నెంట్లుకల గురించి తగుతగ్గ వహించుడు.

కెమినియా ఆయిల్ పూడిచుచునందలి ఆంపికములు నెంట్లుకల చెడిపోవుటకు అతిఅంత్యదేశ యనిగ్రహించుడు

కామినియా ఆయిల్ యిది మనదియే వాడుకరంభించుడు.

తలనెంట్లుకల బాధలన్నింటికీ

దివ్యామృతము

నెంట్లుకలను కాంతినిపొందగూడు, చిట్టిపోవుట వలన మనముంటున్నది రక్షించి కట్టుకున్నవలె, తుమ్మెద తక్కువలె నిగనిగలాడించును. ఈమలభవదలినీ శేషే వరీషించుడు. మీనెంట్లుకలెంత త్వరలో అందముగా పెరుగునో, తలకు చల్లదనమును గలిగించునో గమనించుడు కామినియా ఆయిల్ మీనెంట్లుకలకు నెట్లు అధిక కృతగలుగజేయునో నుర్చించుడు. ప్రతివట్టుకములూ, వల్లెలూ, కుంజులూ, కాయలూ నుర్చించుడు. మీమూరి వర్తకులయొద్ద కొనుపకమును, కామినియా ఆయిల్ యిది చూచి చూచుకొనుడు.

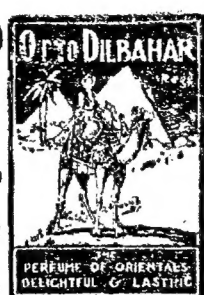
మీకాదాదాకలందరినీ, కరిమకద్రవ్యము అమ్మవారలందరినీ, పోలవరము, మీమూరి వర్తకులయొద్ద కొనుపకమును, కామినియా ఆయిల్ యిది చూచి చూచుకొనుడు.

సీసా 1-3 నెల 1-0-0 పొన్నటి 0-6-0 ప్రక్కం, సీసా 3 2-12-0 పొన్నటి 0-12-0

ఓటో దిల్ బహారు (రిజిస్టర్డ్)

కొనుట మరుసకుడు.

మీమనస్సులమీదగాని, కేలు మనలమీదగాని రెండుమాడు చుక్కలు అటోధిల్ బహారు చల్లిన వెంటనే మిక్కిలి మనోహరమైనట్టి మల్లె, దైత్యపుష్పం కరిమకములను, నెడవల్లి నట్టినట్లును, పెండ్లిపముడుములందు బంధువులందరినీ సంతోషపరచుటకు, అటోధిల్ బహారు తప్ప మరెవరియూ కావరాదు. శేషే ఒకసీసాకొని, వారి అద్భుతకరిమకము అనుభవించుడు.

1 కొన్ను ఓటోధిల్ బహారు	ర. 2-0-0
1/2 " "	" 1-4-0
1 బ్రాడు " "	" 0-12-0

మనమునా సీసా రెండేకాల పోస్టు స్టాంపులు పంపిన పంపబడును.

సువాసన కార్డు 1-3 అలా 1

అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ.

285, బమ్మమరీడు మార్కెటు, బాంబాయి నెం 2

తెలుగులయొక్క 2500 సంప్రదించుటకు తెలుగు భక్తులు కలవు. క్యాబ్రికొనైండు నెల రూ 3-4-0 బ.

భక్తవ్రదీ విక " ఇందు పను ప్రతిపదములు కలిపి భక్తములందరూ యూగాని ఆయుర్వేదవిధానములగుట.

తరుల 1-3 ర 500 కిమ్యుకుల భక్తములుగలవు. క్యాబ్రికొనైండు నెల రూ 2-0-0

2454-1323 రెడ్డి పో ఓ రు లు, రాయవరము. గోదావరి.

ఇది అమోఘమైన సబ్బు

PEERLESS ERASMIC
The Dainty SOAP

4661-2

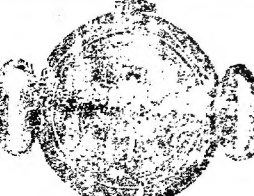
వనోపధిశబ్దార్థనిఘంటువు.

మూలకలయొక్క 2500 సంప్రదించుటకు తెలుగు భక్తులు కలవు. క్యాబ్రికొనైండు నెల రూ 3-4-0 బ.

భక్తవ్రదీ విక " ఇందు పను ప్రతిపదములు కలిపి భక్తములందరూ యూగాని ఆయుర్వేదవిధానములగుట.

తరుల 1-3 ర 500 కిమ్యుకుల భక్తములుగలవు. క్యాబ్రికొనైండు నెల రూ 2-0-0

2454-1323 రెడ్డి పో ఓ రు లు, రాయవరము. గోదావరి.

ఆనంద గడియారములనే కోరుడు.
గడియారపు బినలు సరియైనవిని గ్యారంటీ యివ్వబడును.

కోట ఆనందకృష్ణశెట్టి

నెం 4586

217, హైదరాబాదు రోడ్డు, మదరాసు.

అంగ్ల భాషా కరిచయము లేనివారలకు బహుముఖముగ శేర్మకొనుటకు తెలుగు అర్థములతో నుండు

ఆనంద అంగ్ల భాషా బోధిని

అను గ్రంథము మిక్కిలి సహకారిగ నుండును.

ఇది 700 పేజీలును, చక్కని కాల్గోనైందును భారతభాషలను, భాషలకు సంబంధించిన 16 అక్షరములను గలిగియున్నది.

దీనియందు ప్రతిపదమునకు తెలుగు ఉచ్చారణ, ఇంగ్లీషు పదము, అర్థము వేర్వే శేర్మకొనుటకు బహుముఖముగ తెలియనటులు చుర్రించివారము. ఇంగ్లీషు పాఠశాలలో 10 సంవత్సరములు శేర్మకొనినవారములు అర్థమునీ సంపాదించిన భాషను ఇంటియందు నుండియే సంపాదించవచ్చును. ఉపాధ్యాయుల నెడక వనిలేదు. గ్రామోద్యోగులు, కరణములు, పోలతో సంబంధముగల బట్టదల, వంటవారలు, మరి యితర సిబ్బందిలు విరలకును, అంగ్ల భాషా కరిచయము లేనివారలకును, మా ఆనంద అంగ్ల భాషా బోధిని చాల ఉపకారిగ నుండును. ప్రతిపదములను ఇది చుట్టవచ్చును. రె 2424

ఆనంద బోధిని ఆఫీసు,
నెం (1421) పోస్టుబాక్సు నెం 167, మద్రాసు.

సువర్ణ సుందరరసము సవామేనమునకు సంబంధించి. 11 11 తలూరి సుందరకావ్యమున కనిపెట్టబడినది. ఎటువంటి సవామేనములైనను నుడువవు. ఇకావ్యము ఆనందరసము. 50 మూలము. 5/ వారువిధము మందుతో కంపబడును. 2126 3 ఆర్డరసాయనశాల, ముత్తూరు, కృష్ణా.

సంతాననిరోధము

(ఇచ్చుకాపనము)
జన్మము రామేశ్వరంబి పీఠికతో బిడ్డలు పుట్టకుండుటకు ఎట్టికీడు చేయని పెక్కుమందులతో సాధనములతో పటములతో శ్రీ పురమ అమృతములతో 875 పుటల గ్రంథము. కల 2 రు. మంచికాగితములు, నుండవలసిన మద్రాసు. ఆదేశము: జి. వి. కృష్ణయ్య, అంబేలూరు, కృష్ణాజిల్లా. ఆవకలిక నెం 5069 వారపత్రిక నెం 1617